2025/1235

25.6.2025

KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2025/1235

av den 24 mars 2025

om den statliga stödåtgärd SA.54155 (2021/NN) som Spanien har genomfört – Skiljedom till Antin

[delgivet med nr C(2025) 1781]

(Endast den engelska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 108.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig ([1]) och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

(1) Genom en elektronisk anmälan av den 17 april 2019 anmälde Spanien till kommissionen, i enlighet med artikel 108.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*), den skiljedom som meddelades den 15 juni 2018 av den skiljedomstol som inrättats under överinseende av Internationella centralorganet för biläggande av investeringstvister (*ICSID*) i skiljeförfarandet Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. och Antin Energia Termosolar B.V. (tillsammans *Antin*) mot Spanien ([2]). Enligt den skiljedom som meddelades efter avgörandet av detta förfarande, i dess ändrade lydelse genom skiljedomstolens beslut om rättelse av den 29 januari 2019 ([3]), har Antin rätt till ersättning på 101 miljoner euro, jämte ränta på detta belopp och bidrag till kostnaderna för skiljeförfarandet, som ska betalas av Spanien på grund av Spaniens överträdelse av energistadgefördraget ([4]) (*skiljedomen*).

(2) Genom att anmäla skiljedomen agerade Spanien i enlighet med sina skyldigheter enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget, vilket även kommissionen erinrar om i sitt beslut av den 10 november 2017 i mål SA.40348 ([5]) (*kommissionens beslut från 2017*).

(3) Genom en skrivelse av den 19 juli 2021 underrättade kommissionen Spanien om sitt beslut att inleda det förfarande som fastställs i artikel 108.2 i EUF-fördraget avseende skiljedomen (*beslutet att inleda förfarandet*).

([1]) EUT C 450, 5.11.2021, s. 5.
([2]) ICSID-mål nr ARB/13/31. Mer information finns här: https://icsid.worldbank.org/cases/case-database/case-detail?CaseNo=ARB/13/31.
([3]) Se fotnot 2.
([4]) Energistadgefördraget är ett internationellt avtal som är tillämpligt på energisektorn. Det undertecknades i december 1994, av bland andra Europeiska unionen, Spanien, Nederländerna och Luxemburg, och trädde i kraft i april 1998: se rådets och kommissionens beslut 98/181/EG/EKSG/Euratom av den 23 september 1997 (EGT L 69, 9.3.1998, s. 1). Bestämmelserna i fördraget omfattar skydd av investeringar, handel med energimaterial och energiprodukter, transitering och tvistlösning. Unionen fränträdde energistadgefördraget i juni 2024, se rådets beslut 2024/1638 av den 30 maj 2024. Spanien fränträdde också energistadgefördraget i april 2024.
([5]) Kommissionens beslut C(2017) 7384 final av den 10 november 2017 avseende statligt stöd SA.40348 (2015/NN) – Spanien – Stöd till produktionen av el från förnybara energikällor och avfall samt från kraftvärme (EUT 2017/C 442/01), skäl 165.

(4) Beslutet att inleda förfarandet offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* ([6]). Kommissionen uppmanade berörda parter att inkomma med synpunkter på beslutet att inleda förfarandet.

(5) Kommissionen tog emot synpunkter från 23 berörda parter, däribland Antin. Spanien inkom inte med några synpunkter på beslutet att inleda förfarandet. Genom skrivelser av den 1 februari 2022 och den 25 november 2022 översände kommissionen dessa synpunkter till Spanien, som gavs tillfälle att bemöta dem. Spanien lämnade in sina synpunkter genom skrivelser av den 20 april 2022, den 3 januari 2023, den 27 november 2023 och den 29 januari 2024.

(6) Kompletterande upplysningar lämnades av Spanien den 6 mars 2025.

(7) Den 4 mars 2025 samtyckte de spanska myndigheterna undantagsvis till att avstå från sina rättigheter enligt artikel 342 i EUF-fördraget, jämförd med artikel 3 i rådets förordning nr 1/1958 ([7]), och till att detta beslut skulle antas och meddelas på engelska.

2. BAKGRUND I SAMBAND MED EU-INTERNA SKILJEDOMSFÖRFARANDEN ([8])

(8) Som konsekvent framhållits av kommissionen ([9]) och fastslagits av domstolen ([10]) strider EU-interna skiljedomsmekanismer mellan investerare och stat som härrör från bilaterala investeringsavtal och energistadgefördraget mot EU-rätten, i synnerhet artikel 19.1 i fördraget om Europeiska unionen (*EU-FÖRDRAGET*), artiklarna 267 och 344 I EUF-FÖRDRAGET samt principen om unionsrättens autonomi.

(9) Den 6 mars 2018 fastslog domstolen i Achmea-domen att skiljedomsklausuler mellan investerare och stat i EU-interna bilaterala investeringsavtal är oförenliga med EU-fördragen, och i synnerhet artiklarna 267 och 344 i EUF-fördraget, eftersom sådana klausuler har en negativ inverkan på unionsrättens autonomi ([11]).

(10) Resonemanget i Achmea-domen är även tillämpligt på den EU-interna tillämpningen av energistadgefördraget, så som påpekats av domstolen i Komstroy-domen ([12]). I denna dom slog domstolen fast att en bestämmelse som artikel 26 i energistadgefördraget i själva verket syftar till att reglera bilaterala förbindelser mellan två av de fördragsslutande parterna på ett sätt som liknar den bestämmelse i det bilaterala investeringsavtal som var aktuellt i det mål som avgjordes genom Achmea-domen ([13]). Domstolen tillade att EU-interna skiljedomsförfaranden som inletts enligt artikel 26 i energistadgefördraget skulle undandra tvister som kan avse tillämpningen eller tolkningen av unionsrätten från behörigheten för medlemsstaternas domstolar och därmed från det rättsmedelssystem som de enligt artikel 19.1 andra stycket i EU-fördraget ska inrätta på områden som omfattas av unionsrätten ([14]). Domstolen konstaterade att artikel 26.2 c i energistadgefördraget därför ska tolkas så att den inte är tillämplig på tvister mellan en medlemsstat och en investerare från en annan medlemsstat angående en investering som sistnämnda investerare gjort i den förstnämnda medlemsstaten ([15]).

([6]) EUT C 450, 5.11.2021, s. 5.
([7]) Rådets förordning nr 1 om vilka språk som skall användas i Europeiska ekonomiska gemenskapen (EGT 17, 6.10.1958, s. 385).
([8]) Se även kommissionens beslut från 2017, avsnitt 3.5.3.
([9]) Se till exempel avsnitt 3.5.3 i kommissionens beslut från 2017 och skäl 160 i beslutet att inleda förfarandet.
([10]) Se, för ett liknande resonemang, domstolens dom (stora avdelningen) av den 6 mars 2018, Slowakische Republik/Achmea BV, C-284/16, EU:C:2018:158 (*Achmea-domen*) och domen av den 2 september 2021, Republiken Moldavien/Komstroy LLC, C-741/19, EU:C:2021:655 (*Komstroy-domen*).
([11]) Se punkterna 58–60 i Achmea-domen.
([12]) Se punkterna 65 och 66 i Komstroy-domen.
([13]) Se punkt 64 i Komstroy-domen.
([14]) Se punkt 59 i Komstroy-domen.
([15]) Se punkt 66 i Komstroy--domen.

(11) I Romatsa-beslutet konstaterade domstolen dessutom att en skiljedom som avkunnats i ett förfarande mellan en medlemsstat och en investerare från en annan medlemsstat på grundval av en skiljedomsklausul i ett internationellt avtal är oförenlig med unionsrätten, särskilt artiklarna 267 och 344 i EUF-fördraget, och därför inte kan ha någon verkan och inte kan verkställas ([16]). En sådan skiljedom kan således inte ha någon verkan och kan därför inte verkställas för betalning av ersättning som fastställts enligt den skiljedomen. I ett sådant fall får en domstol i en medlemsstat inte under några omständigheter gå vidare med verkställandet av skiljedomen för att göra det möjligt för dess förmånstagare att erhålla det skadestånd som de har tillerkänts ([17]).

(12) Kommissionen och medlemsstaterna vidtog flera åtgärder för att genomföra eller på annat sätt säkerställa verkan hos domstolens domar.

(13) Den 15 januari 2019 undertecknade medlemsstaterna en förklaring om följderna av domstolens Achmea-dom och om skyddet för investeringar i Europeiska unionen ([18]).

(14) Den 5 maj 2020 undertecknade 23 av medlemsstaterna ett avtal om avslutande av EU-interna bilaterala investeringsavtal, vilket trädde i kraft den 29 augusti 2020 ([19]). De andra medlemsstaterna avslutade sina EU-interna bilaterala investeringsavtal bilateralt, vilket innebär att alla EU-interna bilaterala investeringsavtal formellt har tagits bort från rättsordningen ([20]).

(15) Den 26 juni 2024 undertecknade EU och medlemsstaterna en förklaring om de rättsliga följderna av Komstroy-domen och samsyn om att artikel 26 i energistadgefördraget inte är tillämplig som grund för EU-interna skiljedomsförfaranden. De avslutade även förhandlingarna om texten till ett formellt internationellt avtal sinsemellan som utformats för att få EU-interna skiljedomsförfaranden som strider mot unionsrätten att upphöra ([21]). Framför allt klargörs i förklaringen och avtalet, för domstolarnas och skiljedomstolarnas skull, att den skiljedomsklausul som föreskrivs i energistadgefördraget inte är tillämplig – och aldrig har varit tillämplig – på förbindelserna mellan en investerare i EU och en annan medlemsstat.

(16) För fullständighetens skull noterar kommissionen att unionen och Euratom den 27 juni 2024 meddelade sitt frånträde från energistadgefördraget till fördragets depositarie ([22]), eftersom det hade konstaterats att fördraget i avsaknad av väsentliga ändringar inte längre var förenligt med principerna i Parisavtalet, kraven på hållbar utveckling och kampen mot klimatförändringar samt de moderna reglerna för investeringsskydd. Som förklaras i motiveringen till förslaget till beslutet om frånträde är energistadgefördraget dessutom oförenligt med principen om

([16]) Domstolens beslut av den 21 september 2022, Romatsa m.fl., C-333/19, EU:C:2022:749, punkterna 42–44.

([17]) Domstolens beslut av den 21 september 2022, Romatsa m.fl., C-333/19, EU:C:2022:749, punkt 44. Se även domen av den 14 mars 2024, Europeiska kommissionen/Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland, C-516/22, EU:C:2024:231, punkterna 85–87.

([18]) Se https://finance.ec.europa.eu/system/files/2019-01/190117-bilateral-investment-treaties_en.pdf.

([19]) *Agreement for the termination of Bilateral Investment Treaties between the Member States of the European Union* (inte översatt till svenska) (EUT L 169, 29.5.2020, s. 1).

([20]) I december 2024 väckte kommissionen talan mot Förenade kungariket vid domstolen för att ha underlåtit att avsluta sina EU-interna bilaterala investeringsavtal med sex EU-medlemsstater, EUT C/2025/1222 av den 3 mars 2025.

([21]) Avtal om tolkningen och tillämpningen av energistadgefördraget mellan Europeiska unionen, Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, COM(2024) 257 final.

([22]) Se, för ett liknande resonemang, rådets beslut (EU) 2024/1638 av den 30 maj 2024 om unionens frånträde från energistadgefördraget (EUT L, 2024/1638, 5.6.2024) och rådets beslut (EU) 2024/1677 av den 30 maj 2024 om godkännande av Europeiska atomenergigemenskapens frånträde från energistadgefördraget (EUT L, 2024/1677, 13.6.2024). Jämte unionen och Euratom har vissa av medlemsstaterna redan frånträtt eller planer på att frånträda energistadgefördraget. Italien frånträdde ensidigt fördraget 2015. Frankrike frånträdde energistadgefördraget med verkan från den 8 december 2023, Tyskland med verkan från den 20 december 2023, Polen med verkan från den 29 december 2023, Luxemburg med verkan från den 17 juni 2024, Spanien med verkan från den 16 april 2024, Slovenien med verkan från den 14 oktober 2024, Portugal med verkan från den 2 februari 2025, Irland med verkan från den 27 april 2025, Nederländerna med verkan från den 28 juni 2025 och Danmark med verkan från den 4 september 2025.

unionsrättens autonomi, eftersom det inte innehåller några av de garantier som domstolen fastställt i Ceta-yttrandet ([23]) för att dra slutsatsen att skiljedomarna inte ”kan få till följd att unionsinstitutionerna inte kan bedriva sin verksamhet i enlighet med unionens konstitutionella ramverk” ([24]). Spanien meddelade också sitt frånträde från energistadgefördraget i april 2024. Frånträdena får verkan ett år efter dagen för anmälan till depositarien.

3. BAKGRUND TILL DE SPANSKA ÅTGÄRDERNA FÖR STÖD TILL FÖRNYBAR ENERGI

(17) I detta avsnitt ger kommissionen en kort beskrivning av bakgrunden till de spanska stödordningar för förnybar energi som ledde till skiljedomsförfarandena och slutligen skiljedomen.

(18) Under 2007 införde Spanien ett ekonomiskt premiesystem med syftet att främja elproduktionen från förnybara energikällor, vilket reglerades genom de kungliga kungörelserna 661/2007 och 1578/2008 samt det kungliga lagdekretet 6/2009 (*2007 års stödordning*) för att införliva Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/77/EG ([25]), som var unionens första direktiv om förnybar energi. Spanien anmälde inte denna stödordning till kommissionen, trots den uttryckliga påminnelsen i skäl 12 i det direktivet om att artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget (nu artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget) är tillämpliga på stödordningar som medlemsstaterna inför för att införliva direktivet. Som en följd av detta godkändes 2007 års stödordning aldrig av kommissionen enligt reglerna om statligt stöd.

(19) Under 2012 och 2013 ändrade Spanien 2007 års stödordning inom ramen för unionens andra direktiv om förnybar energi, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG ([26]). I artikel 3.3 i det direktivet erinrades om skyldigheten att anmäla stödordningar som statliga stödåtgärder. Först avskaffades ersättningen för el som produceras med naturgas genom lag 15/2012. Under 2013 antog Spanien ytterligare ändringar. Stödordningen som ändrades 2013 regleras genom kungligt lagdekret 9/2013, lag 24/2013, kunglig kungörelse 413/2014 samt besluten IET/1045/2014 och IET/1459/2014 (*2013 års stödordning*). Stödordningen från 2013 är i väsentliga delar jämförbar med 2007 års stödordning, men bygger på en annan metod för beräkning av ersättningen till anläggningar för förnybar energi jämfört med 2007 års stödordning. Med viss försening meddelade Spanien, i enlighet med sina skyldigheter enligt artikel 108 i EUF-fördraget, 2013 års stödordning till kommissionen den 22 december 2014. I kommissionens beslut från 2017 drog kommissionen slutsatsen att 2013 års stödordning följde riktlinjerna för statligt stöd till miljöskydd och energi 2014–2020 (*miljö- och energiriktlinjerna*) ([27]) och att den därför var förenlig med den inre marknaden. I det beslutet gjordes även en bedömning av de utbetalningar som gjorts inom ramen för 2007 års stödordning till anläggningar som fortsatte att ta emot stöd inom ramen för 2013 års stödordning.

3.1 2007 års stödordning

(20) Under 2007, 2008 och 2009 antog Spanien de kungliga kungörelserna 661/2007 och 1578/2008 samt det kungliga lagdekretet 6/2009 för att införa 2007 års stödordning. Aktörer som drev anläggningar med förnybara energikällor kunde välja mellan två alternativ för att få stöd inom ramen för 2007 års stödordning. Det första alternativet var att få en fast ersättning per kWh av producerad energi (alternativet med inmatningspris), som uppdaterades årligen i linje med konsumentprisindex. Det andra alternativet var att sälja el på marknaden och ta emot en premie per kWh av den elektricitet som såldes utöver marknadspriset (alternativet med premier).

([23]) Domstolens yttrande 1/17 av den 30 april 2019 om Ceta-avtalet mellan EU och Kanada.
([24]) COM(2023) 447 final, med hänvisning till yttrande 1/17 (Ceta), punkterna 152–161.
([25]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/77/EG av den 27 september 2001 om främjande av el producerad från förnybara energikällor på den inre marknaden för el (EGT L 283, 27.10.2001, s. 33).
([26]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG (EUT L 140, 5.6.2009, s. 16).
([27]) Meddelande från kommissionen – Riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd och energi för 2014–2020 (EUT C 200, 28.6.2014, s. 1).

(21) Både priset enligt alternativet med inmatningspris och premien inom ramen för alternativet med premier beräknades på grundval av typiska kostnader och intäkter från standardanläggningar för förnybar energi. De spanska myndigheterna beräknade såväl de initiala investeringskostnaderna och standardanläggningarnas drifts- och underhållskostnader som marknadspriset.

(22) Lönsamheten för termoelektriska solceller fastställdes till upp till 8 % för anläggningar som valde inmatningspriset och mellan 7 % och 11 % för de aktörer som deltog på grossistmarknaden och fick en premie ([28]).

(23) Dessutom hade anläggningar för koncentrerad solenergi rätt att erhålla inmatningspriset/premien inom ramen för 2007 års stödordning även för el som producerades med fossila bränslen/naturgas, om dessa användes i kombination med förnybara källor för att säkerställa en stabil produktion och försörjning, så länge andelen av denna el inte översteg 12 % av den totala el som producerades med inmatningspriset och 15 % av den totala el som producerades med premien ([29]).

(24) För att erhålla stödet inom ramen för 2007 års stödordning var eventuella stödmottagare tvungna att skicka in en ansökan till det spanska generaldirektoratet för energipolitik och gruvverksamhet.

(25) Stödordningen finansierades genom avgifter för tillgång till nätet som togs ut av elkonsumenter och nätanvändare genom lag 54/1997 om elsektorn (ändrad 2013 genom lag 24/2013) och kunglig kungörelse 2017/1997. De spanska myndigheterna hävdar att betalningen av avgifterna för tillgång till nätet var obligatorisk för konsumenter och nätanvändare. De gör även gällande att 2007 års stödordning utgjorde statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget, och hänvisar särskilt till skäl 158 i kommissionens beslut från 2017.

(26) I artikel 17.1 och 17.3 i lag 54/1997 om elsektorn föreskrevs särskilt att den spanska regeringen skulle anta de bestämmelser som behövdes för att genomföra systemet med avgifter för tillgång till nätet. Avgifterna fastställs baserat på kostnaderna för den verksamhet som regleras av systemet. Dessa omfattar de permanenta kostnaderna för elsystemet samt kostnaderna för diversifiering och försörjningstrygghet. Den spanska regeringen skulle fastställa metoden för beräkning av avgifterna. Enligt artikel 4.g.1 i kunglig kungörelse 2017/1997 omfattar kostnaderna för diversifiering och försörjningstrygghet även kostnader som härrör från 2007 års stödordning.

(27) Genom kunglig kungörelse 2017/1997 fick *Comisión Nacional de Energía* (den nationella energikommissionen), ett statligt organ som har införlivats i den nationella kommissionen för marknader och konkurrens (*CNMC*), ansvaret för att överföra de medel som samlats in för att täcka de permanenta kostnaderna för elsystemet och kostnaderna för diversifiering och försörjningstrygghet till de berörda förmånstagarna genom efterföljande tvistlösningar. I bilagorna till dekretet fastställs även tvistlösningarnas stödmottagare, de tillämpliga matematiska formlerna och tvistlösningsförfarandet i sig enligt förutbestämda objektiva parametrar.

(28) Den rättsliga ramen för finansieringsmekanismen i 2007 års stödordning är densamma som den som bedömdes av domstolen i Elcogás-målet ([30]).

3.2 **2013 års stödordning**

(29) Som anges i skäl 19 antog Spanien från och med 2012 ett flertal rättsakter för att ändra 2007 års stödordning.

([28]) Se skiljedomen, punkt 91.

([29]) Se artikel 2.1 i kunglig kungörelse 661/2007.

([30]) Domstolens beslut av den 22 oktober 2014, Elcogás, SA/Administración del Estado och Iberdrola, SA, C-275/13, EU:C:2014:2314. I punkt 23 i detta beslut konstaterade domstolen att ersättningsmekanismen i fråga kunde tillskrivas staten, eftersom den inrättades och reglerades genom lag 54/1997 och kunglig kungörelse 2017/1997. Med hänvisning till samma rättsliga grund drog domstolen även slutsatsen att ersättningsmekanismen för extra kostnader finansierades genom statliga medel. Framför allt konstaterade domstolen att avgifterna för tillgång till nätet fastställdes årligen genom ett ministerdekret, och att avgifterna påfördes alla inhemska slutkonsumenter och nätanvändare. Dessutom var det den nationella energikommissionen, dvs. ett statligt organ, som förvaltade de insamlade medlen utan någon handlingsfrihet i det avseendet. Finansieringsmekanismen i 2007 års stödordning är väsentligen densamma som den som granskades av domstolen.

(30) I kungligt lagdekret 2/2013 av den 1 februari 2013 föreskrevs bland annat att mekanismen för uppdatering av inmatningspriserna i enlighet med konsumentprisindex skulle avskaffas och ersättas med ett lägre index.

(31) Därefter antog Spanien följande rättsakter genom vilka 2013 års stödordning inrättades ([31]): kungligt lagdekret 9/2013 av den 12 juli 2013, lag 24/2013 av den 26 december 2013 om elsektorn, kunglig kungörelse 413/2014 av den 6 juni 2014 samt besluten IET/1045/2014 och IET/1459/2014.

(32) Stödordningen från 2013 är uppbyggd kring tillsynsperioder som löper över sex år. Den första tillsynsperioden varade från den 14 juli 2013 till den 31 december 2019. Den andra inleddes den 1 januari 2020.

(33) Stödordningen från 2013 gav stöd till i) anläggningar för kraftvärme, ii) anläggningar för förnybara energikällor och iii) andra anläggningar som till minst 70 % använde källor till energiåtervinning eller svart slam ([32]).

(34) De följande två typerna av anläggningar har rätt till stöd inom ramen för 2013 års stödordning:

a) Anläggningar som beviljats stöd inom ramen för denna stödordning efter att kunglig kungörelse 413/2014 trädde i kraft den 11 juni 2014 (*anläggningar som nyligen beviljats stöd*).

b) Anläggningar som redan hade rätt till eller redan fick stöd inom ramen för 2007 års stödordning när kungligt lagdekret 9/2013 trädde i kraft den 14 juli 2013 (*anläggningar som tidigare beviljats stöd*).

(35) Stödet inom ramen för 2013 års stödordning beviljas i form av en premie utöver de intäkter som genererats från marknaden. Syftet är att hjälpa den stödberättigade tekniken att konkurrera på lika villkor med annan teknik på marknaden mot en rimlig avkastning, vilken beräknades till 7,398 % för anläggningar som tidigare beviljats stöd ([33]) och 7,503 % för anläggningar som nyligen beviljats stöd. Premien består av två komponenter: ersättning för investeringar och, i tillämpliga fall, ersättning för driftverksamhet.

(36) För att fastställa hur stort stöd som ska betalas ut klassificeras anläggningarna i olika typer av standardanläggningar på grundval av deras enskilda särdrag. Riktmärkena för den ersättning som tillämpas på varje standardanläggning fastställs genom ett ministerbeslut och omfattar typen av teknik, kapaciteten för elproduktion, datumet då driften inleddes, livslängden, anläggningens elsystem/plats, standardintäkterna från försäljning av elen på marknaden, standardkostnaderna för driften som behövs för att bedriva verksamheten samt anläggningens driftstimmar (med ett lägsta och ett högsta värde). Den ersättning som en enskild anläggning har rätt till beräknas på grundval av riktmärkena för ersättning till standardanläggningen och egenskaperna hos den enskilda anläggningen (däribland det verkliga antalet driftstimmar).

(37) Den stödordning som inrättades 2013 finansieras delvis genom den allmänna statsbudgeten och delvis genom de tariffer och avgifter för tillgång till nätet som tas ut av konsumenterna, även kallade *intäkter från elsystemet*. Denna finansieringsmekanism infördes genom lagarna 15/2012, 17/2012 och 24/2013.

(38) De viktigaste skillnaderna mellan 2007 års stödordning och 2013 års stödordning kan sammanfattas på följande sätt:

a) Inom ramen för 2013 års stödordning har producenter av förnybar energi rätt att erhålla en premie utöver marknadspriset för den el som produceras av dem, i stället för att kunna välja mellan ett inmatningspris och en premie som fallet var enligt 2007 års stödordning.

b) I 2013 års stödordning avskaffades stödet till el som produceras med användning av fossila bränslen/naturgas från och med den 1 januari 2013 ([34]).

([31]) En uttömmande förteckning över den rättsliga grunden för 2013 års stödordning finns i avsnitt 2.1 i kommissionens beslut från 2017.
([32]) Mer information om stödberättigande teknik finns i skäl 14 i kommissionens beslut från 2017.
([33]) Denna procentsats var tillämplig under den första tillsynsperioden (2014 till 2019). Från och med den andra tillsynsperioden är procentsatsen 7,09 %, så länge den andra tilläggsbestämmelsen i kungligt lagdekret 17/2019 inte används, för att upprätthålla lönsamheten från den föregående perioden.
([34]) Se skiljedomen, punkterna 139 och 140.

c) I 2013 års stödordning föreskrivs ett större antal standardanläggningar än i 2007 års stödordning. Endast en standardanläggning (*Caso Tipo*) omfattades av kunglig kungörelse 661/2007 (dvs. 2007 års stödordning) jämfört med de 20 standardanläggningar (*Instalaciones Tipo*) som angavs i kunglig kungörelse 413/2014 (dvs. 2013 års stödordning). Till skillnad från 2007 års stödordning tar 2013 års stödordning hänsyn till såväl skillnaderna mellan olika typer av teknik som det år då anläggningarna inledde sin verksamhet, så som beskrivs i skäl 36.

d) Enligt 2013 års stödordning kan vilken som helst av de ersättningsparametrar som beskrivs i skäl 36 ses över vart sjätte år (varje tillsynsperiod), däribland den rimliga avkastningen under standardanläggningarnas återstående livslängd, medan ersättningsparametrarna enligt 2007 års stödordning förblev fasta bortsett från det faktum att de var kopplade till konsumentprisindex.

e) I både 2007 års stödordning och 2013 års stödordning fördelas stödet i proportion till mängden elektricitet som produceras. Stödet enligt 2007 års stödordning är emellertid direkt och uteslutande proportionerligt mot mängden elektricitet som produceras, medan 2013 års stödordning utgår från ett antal motsvarande driftstimmar med utgångspunkt i anläggningens kapacitet. Endast dessa timmar ersätts.

3.3 **Kommissionens beslut från 2017**

(39) Som anges i skäl 19 i kommissionens beslut från 2017 godkände kommissionen 2013 års stödordning som förenlig med den inre marknaden.

(40) Alla anläggningar som ursprungligen fick stöd via 2007 års stödordning fick automatiskt tillgång till 2013 års stödordning. I sin bedömning av förenligheten hos 2013 års stödordning i beslutet från 2017 utgick kommissionen från summan av betalningarna till anläggningar som tidigare beviljats stöd enligt 2007 års stödordning och 2013 års stödordning för att kontrollera att ingen överkompensation hade förekommit ([35]).

(41) Mer konkret bedömde kommissionen proportionaliteten hos det stöd som tidigare beviljats anläggningar enligt punkt 131 a i miljö- och energiriktlinjerna med utgångspunkt i beräkningarna av kassaflödet för 21 standardanläggningar som var representativa för den teknik och de anläggningstyper som fick stöd genom 2013 års stödordning (se skäl 120 i kommissionens beslut från 2017). Beräkningarna omfattade tidigare försäljningsintäkter (inklusive intäkter från 2007 års stödordning för anläggningar som tidigare beviljats stöd), förväntade framtida försäljningsintäkter, initiala investeringskostnader, driftskostnader samt den ersättning som ska beviljas varje anläggning för både drift och investeringar. I alla exempel som granskades kontrollerade kommissionen att stödet inte översteg vad som krävs för att återvinna de initiala investeringskostnaderna och de relevanta driftskostnaderna, plus en marginal för rimlig avkastning baserat på tidigare och beräknade kostnader och marknadspriser (7,503 % före skatt för anläggningar som nyligen beviljats stöd och 7,398 % för anläggningar som tidigare beviljats stöd). I kommissionens beslut från 2017 konstaterade kommissionen att denna avkastning verkade stämma överens med den som är tillämplig på liknande åtgärder (projekt för förnybar energi och högeffektiv kraftvärme) som kommissionen hade godkänt och som inte ledde till överkompensation. Kommissionen drog samma slutsats avseende en framtida översyn av ersättningsparametrarna, eftersom de framtida utbetalningarna skulle beräknas så att investeringens nettonuvärde låg kvar på noll ([36]).

4. **ANTINS INVESTERING**

4.1 **Andasolanläggningarna**

(42) Andasol 1 och Andasol 2 är två anläggningar för koncentrerad solenergi i Granada i södra Spanien med en kapacitet på 49,9 MW vardera (tillsammans *Andasolanläggningarna*). De ägs och drivs av Andasol-1 Central Termosolar UNO S.L. och Andasol-2 Central Termosolar DOS (tillsammans *Andasolföretagen*).

([35]) Se skälen 4 och 156 i kommissionens beslut från 2017.
([36]) Se skäl 120 i kommissionens beslut från 2017.

(43) Uppförandet av Andasolanläggningarna slutfördes 2008 och 2009. Andasol 1 fick sitt slutliga drifttillstånd den 25 november 2008 och registrerades i det administrativa registret över elproduktionsanläggningar den 24 april 2009, medan Andasol 2 fick sitt drifttillstånd den 5 juni 2009 och fördes in i det administrativa registret den 22 december 2009 ([37]).

(44) Andasolanläggningarna beviljades stöd inom ramen för 2007 års stödordning. Enligt uppgifter från Spanien fick Andasolanläggningarna en premie från att de togs i drift till slutet av 2010 och igen under 2012, medan de fick stöd i form av ett inmatningspris 2011 och 2013.

(45) Andasolanläggningarna var även utrustade med tre värmare och en tank för flytande naturgas, vilket gjorde att de kunde använda naturgas i elproduktionen för att öka verkningsgraden mellan sol och el och säkerställa produktionens tillförlitlighet ([38]). Därmed var de även berättigade till inmatningspriset/premien inom ramen för 2007 års stödordning för den el som producerades med naturgas.

(46) Enligt de uppgifter som lämnades av Spanien har Andasolanläggningarna fortsatt att producera el och tagit emot stöd inom ramen för 2013 års stödordning. I likhet med alla anläggningar som ursprungligen omfattades av 2007 års stödordning registrerades Andasolanläggningarna automatiskt som anläggningar som tidigare beviljats stöd i 2013 års stödordning. Det stöd som beviljades Andasolanläggningarna enligt 2013 års stödordning baserades på standardanläggningen IT-00606 för Andasol 1 och IT-00607 för Andasol 2.

(47) Spanien lämnade in en beräkning av den bruttoinkomst som Andasolanläggningarna skulle ha fått som stöd inom ramen för 2007 års stödordning om den hade förblivit oförändrad och jämförde det med det stöd som anläggningarna fick mellan 2014 och 2020 inom ramen för 2013 års stödordning. I tabell 1 visas skillnaderna i intäkter utöver marknadsintäkter mellan 2007 års stödordning och 2013 års stödordning. De positiva värdena visar att inkomsterna var högre inom ramen för kunglig kungörelse 413/2014 (dvs. 2013 års stödordning) än vad som skulle ha erhållits inom ramen för kunglig kungörelse 661/2007 (dvs. 2007 års stödordning).

Tabell 1

Skillnader i intäkter utöver marknadsintäkter mellan 2007 års stödordning och 2013 års stödordning

	Skillnader i intäkter utöver marknadsintäkter (euro)						
	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Andasol 1 (IT-00606)	– 1 897 689	5 912 667	34 684	– 225 050	4 697 699	– 489 111	7 748 070
Andasol 2 (IT-00607)	– 5 373 068	2 679 859	– 3 420 095	– 4 243 563	355 343	284 299	– 1 769 847

Källa: Spanska myndigheter

(48) Tabell 1 visar att Andasol 1 under perioden mellan 2014 och 2020 tog emot omkring 15 miljoner euro mer än vad anläggningen skulle ha fått enligt 2007 års stödordning, medan Andasol 2 tog emot elva miljoner euro mindre än vad anläggningen skulle ha fått enligt 2007 års stödordning.

(49) Beräkningarna bygger på den faktiska produktionen vid Andasolanläggningarna mellan 2014 och 2020 enligt CNMC.

(50) Spanien hävdade att Andasolanläggningarna drivs med en volym av energi som motsvarar deras produktionskapacitet. Tabell 2 innehåller uppgifter som lämnats av Spanien om energiproduktionen vid båda anläggningarna mellan den 1 november 2009 och den 31 december 2020:

([37]) Se skiljedomen, punkt 110.
([38]) Se skiljedomen, punkterna 70 och 72.

Tabell 2

Årlig leverans av energi från anläggningarna Andasol 1 och Andasol 2

	Andasol 1 (GWh)	Andasol 2 (GWh)
2009 ([1])	9,6	7,8
2010	127,3	123,4
2011	155,6	157,9
2012	141,3	160,7
2013	134,1	132,1
2014	150,5	146,5
2015	118,6	113,7
2016	138,9	135,0
2017	147,7	146,2
2018	123,7	124,1
2019	148,3	124,0
2020	103,6 ([2])	128,8

([1]) Uppgifter finns endast tillgängliga för november och december 2009, och den rapporterade energitillförseln motsvarar endast denna period.

([2]) Spanien förklarade att denna minskning berodde på en lägre produktion under mars–juni 2020, dvs. i samband med nedstängningen på grund av covid-19-krisen, och att produktionen under tredje och fjärde kvartalet 2020 återgick till normala nivåer och till och med överträffade det föregående årets nivåer.

Källa: Spanska myndigheter baserat på uppgifter från CNMC

4.2 Antins investering i Andasolanläggningarna

(51) Antin är klagande i skiljeförfarandet Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. och Antin Energia Termosolar B.V. mot Spanien. Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. grundades den 22 mars 2011 i Luxemburg. Antin Energia Termosolar B.V. grundades den 27 juni 2011 i Nederländerna och ägs i sin helhet av Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. Båda företagen användes av Antin Infrastructure Partners, en privat riskkapitalfond som inrättats i Frankrike, för investeringen i Spanien ([39]). Antin Infrastructure Partners uppger på sin webbplats, vid tidpunkten för utarbetandet av detta beslut, att företaget förvaltar sju fonder som investerar i infrastruktur i Europa och Nordamerika. Investeringarna inriktas på energi- och miljösektorn, den digitala sektorn, transportsektorn och det sociala området med målet att generera en attraktiv riskjusterad avkastning för investerare ([40]). Antin Infrastructure Partners uppger att företaget ser en aktiv strategi för värdeskapande som det bästa sättet att förvalta investeringar i infrastruktur och att företaget har ett nära samarbete med sina förvaltningsgrupper för att förbättra portföljbolagens verksamheter, ekonomiska resultat, tjänstekvalitet samt hälso- och säkerhetsvillkor ([41]).

([39]) Se skiljedomen, punkterna 2 och 249.

([40]) Se https://www.antin-ip.com/who-we-are, senast hämtad den 3 mars 2025.

([41]) Se https://www.antin-ip.com/who-we-are, senast hämtad den 3 mars 2025.

(52) Under 2011 investerade Antin genom att förvärva ett aktieinnehav på 45 % i Andasolföretagen. Närmare bestämt ägde Antin Infrastructure Services Luxembourg S.a.r.l. vid den tidpunkten 100 % av aktierna i Antin Energia Termosolar B.V., som i sin tur ägde 45 % av aktierna i vart och ett av de två Andasolföretagen. RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à r.l. (*RREEF*) och det spanska konglomeratet Actividades de Construcción y Servicios, S.A. (*ACS*) ägde återstoden av aktierna i Andasolföretagen, med 45 % respektive 10 % av aktierna ([42]).

(53) Under skiljeförfarandet påstod Antin att företaget hade investerat omkring 139,5 miljoner euro utifrån förväntningen att Andasolanläggningarna skulle ge en regelbunden och hållbar inkomst så att Antin kunde betala av sin skuld och få avkastning på sin investering ([43]). Vid tidpunkten för Antins investering fick Andasolanläggningarna stöd genom 2007 års stödordning.

(54) I augusti 2017 avslutade Antin sin investering i Andasolanläggningarna och sålde tillgångarna till Cubico Sustainable Investments Limited till ett pris på omkring 75,2 miljoner euro ([44]).

5. BESKRIVNING AV ÅTGÄRDEN

5.1 Inledande av skiljeförfarandet

(55) Den skiljedom som anmäldes av Spanien avkunnades av skiljedomstolen efter att Antin väckte talan mot Spanien inför skiljedomstolen i november 2013.

(56) När förfarandet inleddes inom ramen för energistadgefördraget hävdade Antin att ändringarna av det spanska regelverk som är tillämpligt på Andasolanläggningarna, i vilka Antin hade investerat, orsakade allvarliga och betydande skador på dess investeringar och stred mot Spaniens skyldigheter enligt energistadgefördraget, särskilt den princip om rättvis och skälig behandling som fastställs i artikel 10.1 i fördraget. Antin förklarade att företaget hade investerat i Andasolanläggningarna mot bakgrund av 2007 års stödordning ([45]).

(57) Under skiljeförfarandet påpekade Spanien att skiljedomstolen saknade behörighet att pröva en tvist mellan en investerare i en medlemsstat i unionen och en annan medlemsstat, som i det aktuella fallet ([46]).

(58) Den 14 november 2014 lämnade kommissionen in en ansökan om att intervenera i skiljeförfarandet som icke-tvistande part, vilken avslogs av skiljedomstolen den 14 december 2014 med motiveringen att en sådan ansökan var förhastad. Den 9 december 2015 lämnade kommissionen in en andra interventionsansökan. Under 2016 beslutade skiljedomstolen att ge kommissionen tillstånd att lämna in en skriftlig inlaga på villkor att kommissionen lämnade en skriftlig försäkran om att rätta sig efter varje beslut om kostnader som fattats av skiljedomstolen. Kommissionen informerade skiljedomstolen att den inte kunde samtycka till ett sådant åtagande och därför inte skulle lämna in en skriftlig inlaga ([47]).

(59) Skiljedomstolen avslog även Spaniens begäran att lägga fram i) Achmea-domen och ii) kommissionens beslut från 2017 i skiljeförfarandet ([48]).

([42]) Se skiljedomen, punkt 261.
([43]) Se skiljedomen, punkt 359.
([44]) Se skiljedomen, punkt 46.
([45]) Se skiljedomen, punkterna 509–510.
([46]) Se skiljedomen, punkt 171.
([47]) Se skiljedomen, punkterna 59–68.
([48]) Se skiljedomen, punkterna 51–53 och 56–58.

5.2 **Skiljedomstolens avgöranden i skiljeförfarandet**

(60) Skiljedomstolen fann att Spanien hade brutit mot artikel 10.1 i energistadgefördraget genom att inte bevilja Antins investeringar en rättvis och skälig behandling ([49]). Denna slutsats grundar sig på de ändringar av ersättningssystemet för anläggningar för förnybar energi som infördes genom rättsakter som Spanien antog från juli 2013 och framåt, dvs. kungligt lagdekret 9/2013, lag 24/2013, kunglig kungörelse 413/2014 och beslut IET 1045/2014, jämfört med den ordning som var i kraft vid tidpunkten för Antins investering, dvs. lag 54/1997 och kunglig kungörelse 661/2007 ([50]).

(61) Skiljedomstolen beslutade att Spanien skulle betala 112 miljoner euro i ersättning till Antin. Den 24 juli 2018 lämnade Spanien in en begäran om rättelse av skiljedomen till generalsekreteraren för ICSID. Därefter meddelade skiljedomstolen den 29 januari 2019 ett nytt beslut om att ändra ersättningens belopp från 112 till 101 miljoner euro.

(62) Skiljedomstolen fastslog även att Spanien skulle betala ränta på denna ersättning från och med den 20 juni 2014 till och med datumet för skiljedomen (dvs. den 15 juni 2018) på 2,07 %, på månatlig basis, samt ränta från och med datumet för skiljedomen till och med datumet för betalningen på 2,07 %, på månatlig basis. Dessutom fastslog skiljedomstolen att Spanien skulle betala 563 256,17 euro (635 431,70 US-dollar) till Antin som ett bidrag till betalningen av deras andel av kostnaderna för förfarandet och 2 840 661,41 euro (2 447 008,61 brittiska pund) som ett bidrag till betalningen av de juridiska ombudens kostnader och utgifter ([51]).

(63) När det gäller beräkningen av ersättningen godtog skiljedomstolen endast den del av Antins anspråk som gällde ersättning för förlusten av framtida kassaflöde (dvs. efter juni 2014) ([52]). Skiljedomstolen ansåg att den metod med diskonterat kassaflöde som tillämpats av Antin och dess experter var lämplig. När det gäller Andasolanläggningarnas livslängd ansåg skiljedomstolen att livslängden, vid beräkningen av skadeståndet, skulle fastställas till 25 år. Skiljedomstolen drog således av 36 miljoner euro från de 137 miljoner euro som begärts som ersättning för dessa förluster, vilket motsvarade skillnaden mellan den livslängd som åberopades av Antin (35–40 år) och den livslängd som skiljedomstolen fann godtagbar (25 år), och drog slutsatsen att återstående 101 miljoner euro var en rättvis ersättning ([53]).

5.3 **Stödmottagaren**

(64) Spanien hävdade att stödmottagaren för den anmälda åtgärden var Antin, eftersom den parten var klagande i det förfarande som ledde fram till skiljedomen och därmed den part som hade rätt till den ersättning som fastställdes i domen ([54]). Även om det anges i skiljedomen ([55]) att Antin sålde sin investering i Andasolföretagen till Cubico Sustainable Investments Limited var Cubico Sustainable Investments Limited inte part i skiljedomsförfarandet, och i skiljedomen fastställs att det endast är Antin som har rätt till ersättning, medan Cubico Sustainable Investments Limited inte har någon rätt till ersättning.

5.4 **Rättslig grund för åtgärden**

(65) Spanien uppgav att den rättsliga grunden för den anmälda åtgärden är skiljedomen, energistadgefördraget och ICSID-konventionen, såväl som ratifikationsinstrumentet för energistadgefördraget och energistadgeprotokollet om energieffektivitet och därtill hörande miljöaspekter, som utfärdades i Lissabon den 17 december 1994, vilket offentliggjordes i Spaniens officiella kungörelseorgan den 17 mars 1998 ([56]).

([49]) Se skiljedomen, punkt 748 och avsnitt VIII c.
([50]) Se skiljedomen, avsnitt VIII c samt punkterna 572 och 573.
([51]) Se skiljedomen, punkt 748.
([52]) Se skiljedomen, punkterna 691, 714 och 725 (rättad för skrivfel genom skiljedomstolens beslut om rättelse av den 29 januari 2019).
([53]) Se skiljedomen, punkt 725 (rättad för skrivfel genom skiljedomstolens beslut om rättelse av den 29 januari 2019).
([54]) Se skiljedomen, punkt 2. Se även de definierade begreppen i punkt 748 i skiljedomen.
([55]) Se skiljedomen, punkt 46.
([56]) Spanien undertecknade energistadgefördraget den 17 december 1994 och ratificerade det den 11 december 1997, varefter energistadgefördraget för Spaniens del trädde i kraft den 16 april 1998. Spanien förklarade även att internationella avtal som ingåtts på ett giltigt sätt utgör en del av den interna rättsordningen när de har offentliggjorts i Spanien enligt artikel 96.1 i den spanska konstitutionen.

5.5 Åtgärdens syfte

(66) Enligt Spanien var syftet med den anmälda åtgärden att kompensera Antin för de ändringar av regelverket som Spanien gjort när det gäller stödordningen för anläggningar för förnybar energi, vilka infördes genom rättsakter som Spanien antog för att ändra 2007 års stödordning och införa 2013 års stödordning (se skäl 60). De spanska myndigheterna hävdade även att den anmälda åtgärden inte hade någon stimulanseffekt.

5.6 Stödform, budget och finansiering av åtgärden

(67) Stödformen kommer att bestå av såväl utbetalningen av det ersättningsbelopp som beräknats av skiljedomstolen i skiljedomen som räntan före skiljedomen och räntan efter skiljedomen, vilken måste räknas om mot bakgrund av datumet för den faktiska betalningen (se skälen 61 och 62).

(68) Vid tidpunkten för anmälan uppskattade Spanien det totala beloppet till 114 900 983 euro, varav 101 000 000 euro motsvarar det belopp som fastställts i skiljedomen, 8 686 086 euro är räntan före skiljedomen (för perioden 20 juni 2014–15 juni 2018), 1 810 978 euro är räntan efter skiljedomen (för perioden 15 juni 2018–31 mars 2019), 563 256 euro motsvarar kostnaderna för förfarandet och 2 840 661 euro motsvarar Antins juridiska kostnader.

(69) De spanska myndigheterna förklarade att betalningen skulle finansieras genom den spanska statens allmänna budget. Betalningen kommer inte att överföras direkt till kostnaderna för elsystemet och kommer därför inte att belasta slutkonsumenterna genom deras elräkning.

5.7 Kumulering

(70) Spanien hävdade att Andasolanläggningarna fortsatte att ta emot stöd inom ramen för 2013 års stödordning. Spanien beräknade den inverkan som skiljedomen skulle kunna ha på den lönsamhet som uppnåtts genom Antins investering i Andasolanläggningarna, vilket framgår av tabell 4, baserat på de parametrar som anges i tabell 3:

Tabell 3

Simuleringsparametrar för vilka 45 % av Antins ägande tillämpas

	Sammanlagd investering	Antins investering (45 %)	Livslängd	Intäkter 2009/10–2020	Intäkter 2021–2037	Utgifter 2009/10–2037
	euro	euro	År	euro	euro	euro
Andasol 1	318 126 771	143 157 047	25	Faktiska belopp (*)	IT- 0 606/20 606	IT- 0 606/20 606
Andasol 2	318 126 771	143 157 047	25	Faktiska belopp	IT- 0 607/20 607	IT- 0 607/20 607

Källa: Spanska myndigheter.
(*) Faktiska uppgifter baserade på uppgifter från CNMC.

Tabell 4

Skiljedomens inverkan på 45 % av Andasolanläggningarna

Internränta	Antins investering (45 %)	Utan skiljedom	Med skiljedom, utan ränta	Med skiljedom, med ränta
	euro	Internränta	Internränta	Internränta
Andasol 1	143 157 047	7,44 %	8,84 %	9,03 %
Andasol 2	143 157 047	7,27 %	8,96 %	9,18 %

Källa: Spanska myndigheter

(71) Spanien förklarade att användningen av faktiska inkomstvärden för båda anläggningarna förklarar varför internräntan skiljer sig från avkastningen på 7,398 %, vilket ansågs vara rimligt i kommissionens beslut från 2017 för de anläggningar som tidigare beviljats stöd.

5.8 **Antins försök att verkställa skiljedomen och Spaniens invändning**

(72) Antin har försökt att verkställa skiljedomen i Förenta staterna, Australien och Förenade kungariket.

(73) Den 27 juli 2018 inledde Antin ett förfarande i Förenta staterna om erkännande och verkställande av skiljedomen inför *United States District Court for the District of Columbia* (civilrättsligt förfarande nr 1:18-cv-1753 (EGS)). Detta förfarande vilandeförklarades genom ett beslut av den domstolen den 28 augusti 2019 i avvaktan på resultatet av det förfarande om ogiltigförklaring av skiljedomen som inletts av Spanien inför ICSID:s kommitté för ogiltigförklaring. Den 22 mars 2019 beviljades kommissionen, på unionens vägnar, tillstånd att intervenera som *amicus curiae* i dessa förfaranden i Förenta staterna. Kommissionen betonade i sin inlaga att skiljedomstolen saknade behörighet och underströk att reglerna om statligt stöd innebar att ingen betalning kunde göras inom ramen för skiljedomen såvida inte eller till dess att den har godkänts av kommissionen som förenlig med den inre marknaden. När det gäller den första punkten förklarade kommissionen att energistadgefördraget inte gäller vid EU-interna tvister, vilket innebär att det skiljeförfarande som ledde fram till skiljedomen saknade en viktig förutsättning, dvs. ett giltigt avtal om skiljedom, eftersom Spanien aldrig hade erbjudit sig att medla med investerare från Nederländerna eller Luxemburg, däribland klagandena. Med andra ord saknade förfarandet en rättslig grund, och skiljedomstolen hade inte behörighet att pröva tvisten. Kommissionen hävdade även att den distriktsdomstol som prövade ärendet borde ta största möjliga hänsyn till Komstroy-domen när det gäller tolkningen av energistadgefördraget och EU-fördragen. När det gäller den andra punkten gjorde kommissionen distriktsdomstolen uppmärksam på arten av och innehållet i beslutet att inleda förfarandet, däribland skyldigheten att inte betala den ersättning som fastställs i skiljedomen innan ett slutligt beslut har fattats av kommissionen, och det faktum att denna skyldighet gäller oberoende av artiklarna 53–55 i ICSID-konventionen. Vilandeförklaringen av förfarandet upphävdes i januari 2025. Den 18 februari 2025 lämnade kommissionen in en kompletterande *amicus curiae*-inlaga för att ta hänsyn till domen av den 16 augusti 2024 av *D.C. Circuit of the Court of Appeals* i parallella förfaranden och förklaringen om de rättsliga konsekvenserna av Komstroy-domen och samsyn om att artikel 26 i energistadgefördraget inte är tillämplig som grund för EU-interna skiljedomsförfaranden, vilken utfärdades den 26 juni 2024 av unionen och medlemsstaterna ([57]). I den inlagan tog kommissionen även tillfället i akt att förklara att de grundläggande principerna för tolkningen av fördragen skulle leda till samma slutsats som i Komstroy-domen: Spaniens stående erbjudande att medla enligt artikel 26 gäller inte EU-investerare. Förfarandet inför *United States District Court for the District of Columbia* pågår fortfarande vid tidpunkten för detta beslut.

(74) Antin inledde även ett förfarande för att verkställa skiljedomen i Australien. Den 25 juni 2021 erkände *Full Federal Court of Australia* skiljedomen som bindande för Spanien. Denna domstol avvisade också en begäran från kommissionen om att, på unionens vägnar, intervenera i detta förfarande som *amicus curiae*. Spanien överklagade till Australiens högsta domstol, som är den högsta australiensiska domstolen. I sin dom av den 12 april 2023 avslog Australiens högsta domstol Spaniens överklagande och bekräftade erkännandet av skiljedomen i Australien. Även i detta förfarande avslogs kommissionens begäran om att lämna in en *amicus curiae*-inlaga på unionens vägnar. På grundval av detta formella erkännande av skiljedomen håller Antin för närvarande på att förbereda nästa steg för verkställande av skiljedomen inför den behöriga domstolen i Australien. Detta förfarande pågår vid tidpunkten för detta beslut.

([57]) Se https://energy.ec.europa.eu/document/download/740e62fc-a0d1-4a5b-9d00-01357802c307_en?filename=Inter%20se%20Declaration%20-%20all%20languages%20-%20260624.pdf (senast hämtad den 3 mars 2025).

(75) Antin har även lämnat in en ansökan om att registrera skiljedomen inför domstolarna i Förenade kungariket, och skiljedomen har registrerats. Den 24 maj 2023 avslog *High Court of England & Wales* Spaniens ansökan om att upphäva registreringsbeslutet. Spanien överklagade den domen till appellationsdomstolen, som avslog överklagandet den 22 oktober 2024. Den 31 januari 2025 gav Storbritanniens högsta domstol Spanien tillstånd att överklaga appellationsdomstolens dom. Spaniens tidsfrist för att lämna in detta överklagande har inte löpt ut vid tidpunkten för detta beslut.

(76) Som svar på Antins försök att verkställa skiljedomen i Australien, Förenta staterna och Förenade kungariket inledde Spanien ett förfarande mot Antin inför domstolarna i Luxemburg, eftersom Antin har sitt säte i den medlemsstaten. Närmare bestämt har Spanien begärt att *Tribunal d'arrondissement de et à Luxembourg* ska ålägga Antin att återkalla varje talan som utformats för att nå erkännande eller verkställande av skiljedomen, i synnerhet i tredjeland, eftersom ett erkännande eller ett verkställande väsentligen skulle strida mot reglerna för den allmänna ordningen. Spanien uppmanade även den luxemburgska domstolen att besluta om vite för Antin om företaget inte respekterar föreläggandet att återkalla varje sådan talan. Kommissionen har intervenerat i detta förfarande på grundval av artikel 29 i rådets förordning (EU) 2015/1589 ([58]). Förfarandet pågår fortfarande vid tidpunkten för detta beslut.

6. SKÄL TILL ATT INLEDA FÖRFARANDET

(77) Kommissionen antog beslutet att inleda förfarandet den 19 juli 2021 och redogjorde för sin preliminära bedömning att skiljedomen utgjorde statligt stöd av de skäl som sammanfattas i avsnitt 4.1 i beslutet att inleda förfarandet, särskilt eftersom den har till följd att kompensera för indragningen av olagligt statligt stöd ([59]). I beslutet att inleda förfarandet uttryckte kommissionen tvivel angående åtgärdens förenlighet med den inre marknaden mot bakgrund på två oberoende grunder: det första tvivlet gällde en eventuell överträdelse av unionsrätten genom åtgärden, och det andra tvivlet gällde den anmälda åtgärdens bristande överensstämmelse med förenlighetskriterierna enligt de riktlinjer för statligt stöd som är tillämpliga på driftsstöd till energi från förnybara källor ([60]).

(78) För det första, angående tvivlet om en eventuell överträdelse av unionsrätten, erinrade kommissionen i beslutet att inleda förfarandet (se skäl 94) om domstolens dom, enligt vilken ”statligt stöd som strider mot unionsbestämmelser eller allmänna principer i unionsrätten inte kan förklaras vara förenligt med den inre marknaden” ([61]). I beslutet att inleda förfarandet ansåg kommissionen preliminärt att skiljedomen i det aktuella fallet kan strida mot bestämmelserna i EU-fördragen ([62]). Närmare bestämt ansåg kommissionen preliminärt, med tanke på att den EU-interna skiljedomen antogs på grundval av den skiljedomsmekanism mellan investerare och stat som fastställs i artikel 26 i energistadgefördraget, att skiljedomen kunde strida mot artikel 19.1 i EU-fördraget, artiklarna 267 och 344 i EUF-fördraget och unionsrättens allmänna principer om ömsesidigt förtroende och autonomi ([63]). Kommission konstaterade även preliminärt att domstolens resonemang i Achmea-domen ([64]) även gäller energistadgefördraget och att de nationella domstolarna därmed är skyldiga att upphäva varje skiljedom som avkunnats på denna grund och vägra att verkställa den ([65]).

([58]) Rådets förordning (EU) 2015/1589 av den 13 juli 2015 om genomförandebestämmelser för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 248, 24.9.2015, s. 9).
([59]) Se beslutet att inleda förfarandet, skäl 88.
([60]) Se beslutet att inleda förfarandet, skäl 95.
([61]) Domstolens dom av den 22 september 2020, Republiken Österrike/kommissionen (Hinkley Point C), C-594/18 P, EU:C:2020:742, punkt 44.
([62]) Beslutet att inleda förfarandet, avsnitt 4.3.1.
([63]) Beslutet att inleda förfarandet, skäl 99.
([64]) Se Achmea-domen.
([65]) Se beslutet att inleda förfarandet, skäl 98.

(79) Kommissionen uttryckte även tvivel angående skiljedomens förenlighet med den inre marknaden i den mån den kunde leda till diskriminering på grund av nationalitet bland investerarna i 2007 års stödordning beroende på deras tillgång till internationella skiljedomsförfaranden ([66]). Kommissionen ansåg preliminärt att sådan diskriminering på grund av nationalitet inte skulle vara förenlig med unionsrätten, och i synnerhet artikel 18 i EUF-fördraget ([67]).

(80) För det andra, angående tvivlen om åtgärdens förenlighet med de eventuellt relevanta riktlinjerna för statligt stöd, hänvisade kommissionen till 2008 års riktlinjer om stöd till miljöskydd ([68]) (*miljöstödsriktlinjerna 2008*) och miljö- och energiriktlinjerna ([69]).

(81) För det första hyste kommissionen tvivel om huruvida åtgärden uppfyllde de villkor som fastställs i miljöstödsriktlinjerna 2008. Kommissionen ifrågasatte om en retroaktiv ersättning av förlorat framtida kassaflöde och ränta på dessa belopp (dvs. den ersättning som fastställts enligt skiljedomen) kan betraktas som utveckling av en näringsverksamhet eller ha en stimulanseffekt i den mening som avses i miljöstödsriktlinjerna 2008 ([70]). Dessutom uttryckte kommissionen tvivel om huruvida stödet är proportionerligt och huruvida det inte på ett otillbörligt sätt snedvrider konkurrensen och handeln mellan medlemsstaterna ([71]).

(82) För det andra hyste kommissionen, på liknande sätt, tvivel om huruvida åtgärden uppfyllde de villkor som fastställs i miljö- och energiriktlinjerna. Kommissionen ifrågasatte om stödet utgör utveckling av en näringsverksamhet, om det har en stimulanseffekt och är nödvändigt för att utveckla näringsverksamheten elproduktion från förnybara källor, om det är proportionerligt och om det inte på ett otillbörligt sätt snedvrider konkurrensen och handeln mellan medlemsstaterna ([72]).

7. SYNPUNKTER FRÅN ANDRA TREDJE PARTER ÄN ANTIN

(83) Efter kommissionens uppmaning att inkomma med synpunkter enligt artikel 108.2 i EUF-fördraget tog kommissionen emot inlagor från 23 uppgiftslämnare. Dessa 23 uppgiftslämnare omfattade investerare inom EU och i tredjeland, en medlemsstat och en icke-statlig organisation.

(84) En sammanfattning av de synpunkter som lämnades av dessa tredje parter, i den mån de är relevanta för bedömningen av det statliga stödet, ges i följande avsnitt (uppdelat per ämne). Dessa synpunkter kommer att behandlas i de relevanta delarna av bedömningen (se avsnitt 10).

7.1 Synpunkter när det gäller förekomsten av stöd

7.1.1 *Synpunkter om att skiljedomen inte utgör statligt stöd*

(85) *För det första* hävdar flera tredje parter (främst investerare) att skiljedomen inte utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget, eftersom den kompenserar för en åtgärd som inte utgör statligt stöd.

(86) Dessa tredje parter anser närmare bestämt 1) att ersättning för skador som beviljats enligt nationell rätt måste kompensera för beviljandet av olagligt eller oförenligt statligt stöd för att utgöra statligt stöd ([73]), och 2) att en skiljedom endast kan utgöra statligt stöd om den underliggande stödordning för vilken skiljedomen kompenserar antingen utgör olagligt eller oförenligt statligt stöd.

([66]) Ibid., skälen 101–102.
([67]) Ibid., skälen 101–102.
([68]) Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd (EUT C 82, 1.4.2008, s. 1).
([69]) Se fotnot 27.
([70]) Se beslutet att inleda förfarandet, skälen 108–118.
([71]) Ibid., skälen 119–131.
([72]) Ibid, skälen 132–153.
([73]) Dom av den 27 september 1988, Asteris/Grekland, C-106-120/87, EU:C:1988:457, punkterna 23 och 24; dom av den 12 december 2016, kommissionen/Aer Lingus, C-164/15 P, EU:C:2016:990, punkt 72; dom av den 1 juli 2010, ThyssenKrupp Acciai Speciali Terni/kommissionen, T-62/08, EU:T:2010:268, punkterna 59 och 60; dom av den 1 juli 2010, Italien/kommissionen, T-53/08, EU:T:2010:267, punkterna 51 och 52.

(87) I detta sammanhang hävdar dessa tredje parter att skiljedomen återinför den ersättningsordning som var i kraft vid tidpunkten för Antins investering, dvs. lag 54/1997 (stödordningarna från 1997 till 2007, inbegripet 2007 års stödordning, kallas nedan *de gamla stödordningarna* ([74])), och endast bör bedömas som en del av denna ordning och inte som en separat åtgärd. Följaktligen anser dessa tredje parter att skiljedomen inte utgör statligt stöd, eftersom de gamla stödordningarna inte utgör statligt stöd.

(88) Framför allt gör dessa tredje parter gällande att de gamla stödordningarna inte omfattade beviljandet av statliga medel, eftersom klassificeringen av en åtgärd som statligt stöd måste bedömas på grundval av gällande rättspraxis vid den tidpunkt då stödet beviljades. De hävdar, med hänvisning till den rättspraxis som gällde vid den tidpunkt då de gamla stödordningarna inrättades, att mekanismen för beviljande av stödet enligt de gamla stödordningarna inte inbegrep statliga medel. Dessa tredje parter påstår att finansieringsmekanismen i de gamla stödordningarna, som enligt parterna infördes 1997 och under alla omständigheter senast 2007, inte omfattade statliga medel enligt den rättspraxis som gällde under deras genomförande och fram till 2014 ([75]). Enligt dessa tredje parter är den rättspraxis som gällde 2014 ([76]) inte relevant för bedömningen av de gamla stödordningarna, eftersom de inte längre var i kraft 2014.

(89) *För det andra* hävdar de tredje parterna att skiljedomen, även om den ska bedömas separat från de gamla stödordningarna, inte utgör statligt stöd, eftersom det enda bakomliggande skälet till att stödet beviljades är den skada som Antin har lidit på grund av Spaniens agerande i strid med energistadgefördraget och eftersom ersättningen för denna skada inte ger Antin någon fördel. I detta hänseende hävdar de tredje parterna vidare att det faktum att ersättningen har fastställts enligt internationella bestämmelser (energistadgefördraget) i stället för nationella regler inte ändrar dess art och att skiljedomen under alla omständigheter är i linje med relevanta nationella regler för ersättning. Vissa tredje parter framhåller även att energistadgefördraget utgör en del av den nationella lagstiftningen, eftersom varje medlemsstat som ratificerade energistadgefördraget även anslöt sig enskilt till fördraget, vilket därmed blev en del av den nationella lagstiftningen.

(90) *För det tredje* anser vissa tredje parter att om Antins aktieinnehav på 45 % i vart och ett av Andasolföretagen betraktas som en rent finansiell investering eftersom Antin inte förvaltar Andasolföretagen, så är Antin inte ett företag och beviljandet av stödet till Antin omfattas därmed inte av reglerna för statligt stöd ([77]).

7.1.2 *Synpunkter angående genomförandeförbudet*

(91) Flera tredje parter hävdar att genomförandeförbudet enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget inte är tillämpligt, eftersom skiljedomen inte utgör statligt stöd. Enligt samma tredje parter kan genomförandeförbudet inte heller vara tillämpligt även om det skulle anses att skiljedomen utgör statligt stöd, eftersom skiljedomstolen inte hade någon skyldighet att skjuta upp sitt förfarande.

7.1.3 *Synpunkter om att de gamla stödordningarna, även om de omfattar statligt stöd, utgör befintligt stöd*

(92) *För det första* påstår flera tredje parter att även om de gamla stödordningarna utgjorde statligt stöd skulle detta vara befintligt stöd (eftersom preskriptionstiden på tio år har löpt ut), vilket enligt deras uppfattning innebär att skiljedomen inte är en kompensation för olagligt eller oförenligt statligt stöd och därför inte utgör statligt stöd.

([74]) I inlagorna från de tredje parterna och Antin används begreppet *gammal stödordning* för att beskriva den stödordning som inrättades genom lag 54/1997 av den 27 november 1997 om elsektorn och kunglig kungörelse 2818/1998 av den 23 december 1998, vilken ändrades ytterligare 2004 och 2007 för att sedan vara i kraft fram till dess upphävande 2013.

([75]) De tredje parterna hänvisar särskilt till domstolens dom av den 13 mars 2001, PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160.

([76]) Domstolens beslut av den 22 oktober 2014, Elcogás, SA/Administración del Estado och Iberdrola, SA, C-275/13, EU:C:2014:2314.

([77]) Dom av den 10 januari 2006, Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze SpA, Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato och Cassa di Risparmio di San Miniato SpA, C-222/04, EU:C:2006:8, punkt 111.

(93) Framför allt hänvisar vissa tredje parter till att preskriptionstiden, om den skulle räknas från dagen för Antins enskilda stöd inom ramen för de gamla stödordningarna (vilken enligt parterna skulle vara den 24 april eller den 22 december 2009), allra senast löpte ut den 24 april eller den 22 december 2019. Med detta som utgångspunkt menar dessa tredje parter att Antins enskilda stöd utgör befintligt stöd även om de gamla stödordningarna utgjorde statligt stöd. Dessa tredje parter hävdar vidare att eftersom ersättning för skador endast utgör statligt stöd om den kompenserar för olagligt eller oförenligt stöd ([78]), innebär det faktum att Antins bidrag enligt de gamla stödordningarna utgör befintligt stöd att skiljedomen inte utgör statligt stöd.

(94) *För det andra* hävder dessa tredje parter att även om det skulle anses att skiljedomen utgör statligt stöd innebär det faktum att de gamla stödordningarna (dvs. det enskilda stödet till Antin inom ramen för de gamla stödordningarna) utgjorde befintligt stöd att skiljedomen också utgör befintligt stöd. Enligt deras uppfattning beror detta på att samma förmån annars inte skulle återkrävas om den hade beviljats inom ramen för de gamla stödordningarna, men skulle återkrävas som den hade beviljats i form av en skiljedom. Slutligen anser dessa tredje parter att det faktum att det stöd som beviljats inom ramen för de gamla stödordningarna utgör befintligt stöd innebär att det stöd som är kopplat till skiljedomen också utgör befintligt stöd som inte kan återkrävas enligt deras tolkning av artikel 17 i rådets förordning (EU) 2015/1589 ([79]).

(95) *För det tredje* hävdar vissa tredje parter att skiljedomen är oupplösligt kopplad till de gamla stödordningarna och att det därför bör anses att stödet beviljades 1997, när ordningarna först inrättades, eller senast 1998, när de först genomfördes genom kunglig kungörelse 2818/1998. Enligt dessa tredje parter löpte preskriptionstiden ut 2008, medan ändringarna av de gamla stödordningarna 2004 och 2007 inte utgör några väsentliga ändringar som påverkar bedömningen av förenligheten och inte kan ändra klassificeringen av stödet från befintligt till nytt.

7.1.4 *Synpunkter om att stödet beviljades när Antin fick bidraget enligt de gamla stödordningarna och inte när skiljedomen meddelades*

(96) Flera tredje parter hävdar, på grundval av rättspraxis från Asteris-domen ([80]), att skadeersättningen i sig är kopplad till den underliggande åtgärd som skiljedomen kompenserar för.

(97) Dessa tredje parter hänvisar särskilt till att skiljedomen och den underliggande åtgärden är nära kopplade till varandra och att det stöd som omfattas av skiljedomen beviljades när Antin tog emot bidragen inom ramen för de gamla stödordningarna. Mot bakgrund av detta hävdar de tredje parterna att skiljedomen endast är en förklaring om att rätten att få stöd enligt de gamla stödordningarna har återupplivats. Enligt deras uppfattning är det inte korrekt att anse att stödet har beviljats i samband med skiljedomen, eftersom skiljedomen har beviljats för att återupprätta de rättigheter som fastställts inom ramen för de gamla stödordningarna.

(98) Vissa tredje parter gör gällande att ett beslut av en skiljedomstol där en part åläggs att betala belopp som parten redan är skyldig men som den ännu inte har betalat inte bör betraktas som ett beslut om att bevilja nytt statligt stöd.

7.1.5 *Synpunkter om att skiljedomen inte kan tillskrivas Spanien*

(99) Flera tredje parter hävdar att skiljedomen inte kan tillskrivas Spanien med hänvisning till landets anslutning till ICSID-konventionen eller energistadgefördraget, eftersom de anser att beslutet att inleda förfarandet inte tyder på att den underliggande ordningen är ICSID-konventionen eller energistadgefördraget, utan endast skiljedomen.

(100) Dessutom hävdar dessa tredje parter att Spanien, med hänsyn till landets skyldigheter enligt internationell rätt, inte kan välja att inte betala det belopp som fastställs i skiljedomen. De framhåller särskilt att efterlevnaden av eventuella rättsliga skyldigheter inte kan anses kräva ett ”beslut” för att uppfylla dem.

([78]) Dom av den 28 juni 2019, European Food m.fl./kommissionen, T-624/15, T-694/15 och T-704/15, EU:T:2019:423, punkt 103.
([79]) Se fotnot 60.
([80]) Domstolens dom av den 27 september 1988, Asteris AE m.fl./Republiken Grekland och Europeiska ekonomiska gemenskapen, förenade målen 106–120/87, EU:C:1988:457.

7.1.6 *Synpunkter om att skiljedomen kan tillskrivas Spanien*

(101) En tredje part upprepar kommissionens bedömning i skäl 82 i beslutet att inleda förfarandet att skiljedomen kan tillskrivas Spanien, eftersom Spanien frivilligt gick med på att ansluta sig till ICSID-konventionen och energistadgefördraget. Denna tredje part anser även att Spaniens betalning av det belopp som fastställs i skiljedomen, enligt domstolens rättspraxis ([81]), inte skulle härröra från ett giltigt skiljedomsavtal och inte heller från en giltig skyldighet att betala stödet enligt Spaniens konventionella åtaganden, och att skiljedomen därmed helt skulle kunna tillskrivas Spanien.

7.1.7 *Synpunkter om att skiljedomen inte riskerar att snedvrida konkurrensen*

(102) Flera tredje parter hävdar att det stöd som beviljats genom skiljedomen inte riskerar att snedvrida konkurrensen och påverka handeln mellan medlemsstaterna, eftersom Antin sålde sina anläggningar i augusti 2017 och inte har investerat i infrastruktur för förnybar energi sedan dess.

7.1.8 *Synpunkter om att betalningen inom ramen för skiljedomen utgör statligt stöd*

(103) En tredje part hävdar att skiljedomen skulle utgöra statligt stöd, eftersom den skulle leda till ersättning för den skada som orsakats av upphävandet av den olagliga stödordning som bedömdes i kommissionens beslut från 2017. Dessutom menar denna tredje part att skiljedomen skulle uppfylla alla villkor i artikel 107.1 i EUF-fördraget, eftersom endast Antin skulle dra fördel av ersättningen och eftersom den ska finansieras med statliga medel, dvs. från den spanska budgeten. Enligt den partens uppfattning riskerar skiljedomen även att snedvrida konkurrensen på den inre marknaden, eftersom företagen i Antin-gruppen investerar i sektorn för förnybara energikällor, vilken har avreglerats på unionsnivå. En tredje part hävdar att en skiljedom som innebär att en olaglig stödåtgärd återinförs till förmån för utvalda företag ska betraktas som statligt stöd.

7.2 **Synpunkter om stödets förenlighet med den inre marknaden**

7.2.1 *Synpunkter om att stödet bör förklaras oförenligt med den inre marknaden eftersom det inte är i linje med EU-fördragen*

(104) En tredje part hävdar att skiljedomen kan strida mot bestämmelserna i EU-fördragen, nämligen artikel 18 i EUF-fördraget, vilken förbjuder all diskriminering på grund av nationalitet, eftersom varken andra spanska investerare i samma situation som Antin eller investerare från andra medlemsstater har tillgång till den skiljedomsmekanism som föreskrivs i artikel 26 i energistadgefördraget. Enligt den parten måste dessutom artikel 26 i energistadgefördraget, mot bakgrund av Komstroy-domen, tolkas som att den inte är tillämplig på tvister mellan en medlemsstat och en investerare från en annan medlemsstat när det gäller en investering som gjorts av investeraren i den förstnämnda medlemsstaten.

(105) En annan tredje part hävdar att kommissionen är skyldig att förklara stödet oförenligt med den inre marknaden utan någon ytterligare bedömning om den konstaterar en överträdelse av unionens sekundärlagstiftning ([82]). Parten anser att skiljedomen antogs på olaglig grund enligt den rättspraxis ([83]) som innebär att medlemsstaterna är skyldiga att bestrida giltigheten av skiljedomstolarnas stadgar och giltigheten av skiljedomar till följd av skiljeförfaranden för EU-interna investeringar. Det stöd som beviljats på denna grund kan därför inte anses vara förenligt med den inre marknaden, och det finns inget behov av att granska stödets förenlighet enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget eller riktlinjerna för statligt stöd.

([81]) Domstolens dom (stora avdelningen) av den 2 september 2021, Republiken Moldavien/Komstroy LLC, C-741/19, EU:C:2021:655 och domstolens dom (stora avdelningen) av den 26 oktober 2021, Republiken Polen/PL Holdings Sàrl, C-109/20, EU:C:2021:875.

([82]) Domstolens dom av den 22 september 2020, Republiken Österrike/Europeiska kommissionen (Hinkley Point C), C-594/18 P, EU:C:2020:742, punkt 100.

([83]) Domstolens dom (stora avdelningen) av den 2 september 2021, Republiken Moldavien/Komstroy LLC, C-741/19, EU:C:2021:655 och domstolens dom (stora avdelningen) av den 26 oktober 2021, Republiken Polen/PL Holdings Sàrl, C-109/20, EU:C:2021:875.

7.2.2 *Synpunkter om att även om Komstroy-domen är tillämplig på energistadgefördraget innebär det inte att skiljedomen utgör oförenligt statligt stöd som kan återkrävas*

(106) Flera tredje parter hävdar att även om varken Komstroy-domen eller yttrande 1/20 ([84]) motiverar eller bekräftar tillämpningen av Achmea-principen på skiljedomar enligt energistadgefördraget skulle detta inte automatiskt leda till att de betraktas som oförenligt statligt stöd som är föremål för återkrav.

(107) Framför allt hävdar flera tredje parter att när det fastslogs i Komstroy-domen att Achmea-principen även gäller för energistadgefördraget var detta, enligt deras uppfattning, ett *obiter dictum*-uttalande som inte har rättslig verkan utan baserades på ett teoretiskt fall som aldrig skulle omfattas av unionsrätten.

(108) Dessa tredje parter påstår dessutom att domstolen i sitt yttrande 1/20 avstod från att avgöra huruvida utkastet till ett moderniserat energistadgefördrag är förenligt med unionsrätten och således inte avgjorde om en eventuell ersättning enligt energistadgefördraget skulle kunna utgöra statligt stöd.

(109) Vissa tredje parter hävdar att även om Achmea-principen är tillämplig innebär detta inte automatiskt att skiljedomen ska betraktas som oförenligt statligt stöd, eftersom om lägre unionslagstiftning (i detta sammanhang energistadgefördraget) strider mot unionens primärrätt (i detta sammanhang Achmea-principen kombinerad med reglerna om statligt stöd) måste de motstridiga bestämmelserna göras förenliga, och det kan inte antas att unionens primärrätt automatiskt åsidosätter annan unionsrätt som bygger på energistadgefördraget.

7.2.3 *Synpunkter om att skiljedomen inte medför diskriminering på grund av nationalitet*

(110) Flera tredje parter hävdar att skiljedomen inte leder till någon diskriminering eftersom den bör betraktas som en del av de gamla stödordningarna, vilket innebär att alla investerare som uppfyller villkoren för ordningen kan dra nytta av den. Enligt dessa tredje parter bygger kommissionens argument att diskrimineringen bland de olika investerarna (särskilt mot spanska investerare) består i att inte alla investerare som gynnades av de gamla stödordningarna har tillgång till internationell skiljedom enligt energistadgefördraget på det felaktiga antagandet att energistadgefördraget utgör en del av de gamla stödordningarna eller att energistadgefördraget kan betraktas som en separat statlig stödordning. Dessa tredje parter tillägger även att det inte är uteslutet att spanska investerare kan begära ersättning för skador enligt bestämmelser i nationell lagstiftning eller enligt någon annan tvistlösningsmekanism som de kan ha kommit överens om.

(111) Dessa tredje parter hävdar dessutom att även om energistadgefördraget anses vara en del av de gamla stödordningarna bör kommissionens argument angående diskriminering på grund av nationalitet tolkas som diskriminering på grundval av investerarens etableringsort. De anser att denna typ av diskriminering inte strider mot några bestämmelser i EU-fördragen och att statligt stöd per definition är diskriminerande i detta avseende, eftersom det beviljas till stödmottagare som är etablerade i den medlemsstat som beviljar stödet.

(112) Slutligen hävdar dessa tredje parter att det inte förekommer någon diskriminering om skiljedomen ska granskas som ett stöd för särskilda ändamål som är skilt från de gamla stödordningarna, eftersom en jämförelse inte kan göras med ett annat bidrag.

7.2.4 *Synpunkter om att skiljedomar inte nödvändigtvis undergräver unionsrättens företräde*

(113) Vissa tredje parter hävdar i sina skriftliga synpunkter att det normala anmälningsförfarandet för statligt stöd säkerställer att skiljedomar är lagliga enligt unionsrätten (av den anledningen att det, enligt de tredje parterna, säkerställer unionsrättens ”autonomi”, ”en konsekvent och enhetlig tolkning av unionsrätten”, ”enskilda personers rättigheter”, ”domstolens tillsyn” och ”unionsrättens ändamålsenlighet”), eftersom det när en medlemsstat följer anmälningsförfarandet är möjligt att upprätthålla domstolens prövningsbefogenheter när det gäller huruvida en skiljedom är förenlig med unionsrätten.

([84]) Domstolens yttrande av den 16 juni 2022, i enlighet med artikel 218.11 i EUF-fördraget (moderniserat energistadgefördrag), mål Avis 1/20, EU:C:2022:485.

(114) Parterna anser att domstolen i Achmea-domen borde ha ansett att delgivningen av detta ärende innebär att det omfattas av unionsrätten och därmed av unionsdomstolarnas behörighet, eftersom medlemsstaterna är skyldiga att fullgöra sina skyldigheter enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget.

7.2.5 *Synpunkter om att åtgärden har en stimulanseffekt*

(115) Flera tredje parter gör gällande att Antin aktivt förvaltade och därmed utövade tillräcklig kontroll över Andasolföretagen och att Antin och Andasolföretagen således utgör en ekonomisk enhet, vilket enligt parterna i sin tur visar att Antin ägnade sig åt produktion av förnybar el. Mot bakgrund av detta hävdar dessa tredje parter att det stöd som omfattas av skiljedomen också bör anses ha beviljats för Andasolföretagens förnybara verksamhet och att det faktum att dessa företag uppfyllde stimulanseffekten genom att ha ansökt om stöd när de registrerades inom ramen för de gamla stödordningarna även innebär att Antin uppfyller kriteriet för stimulanseffekt. Dessa tredje parter hänvisar till det faktum att eftersom stödmottagarna enligt de gamla stödordningarna ansågs uppfylla villkoren vid den tidpunkt då ordningarna inrättades anses de även uppfylla villkoren under anläggningens hela livslängd, och således även 2013 och 2018, beroende på när stödet enligt skiljedomen beviljades.

(116) Vissa tredje parter hävdar även att Andasolföretagen utgör företag för särskilda ändamål och att medlemsstatens medgivande att bevilja stödet således följer av deras etablering. När det gäller frågan om huruvida Antin och Andasolföretagen ska anses utgöra en ekonomisk enhet har det inte någon betydelse att Antin, efter att ha köpt Andasolföretagen 2011, sålde dem igen 2017.

(117) Dessutom hävdar flera tredje parter att stimulanseffekten inte bör bedömas enligt avsnitt 3.2.4.2 i miljö- och energiriktlinjerna, vilket kommissionen föreslår i beslutet att inleda förfarandet, eftersom skiljedomen är en del av de gamla stödordningarna och inte ett enskilt anmälningspliktigt stöd och eftersom Andasolanläggningarnas kapacitet inte överstiger 250 MW, så som krävs enligt punkt 20 i miljö- och energiriktlinjerna.

(118) Vissa tredje parter hävdar att en skiljedom inte nödvändigtvis saknar stimulanseffekt om den beslutas efter det att investeringen har genomförts, eftersom den enligt deras uppfattning utgör en del av det stöd som utlovades i första hand och ledde till berättigade förväntningar på grundval av vilka investeringens kommersiella lönsamhet fastställdes.

7.2.6 *Synpunkter om att stödet är förenligt med den inre marknaden enligt miljöstödsriktlinjerna 2001 och 2008 samt miljö- och energiriktlinjerna*

(119) Flera tredje parter hävdar att skiljedomen, i motsats till kommissionens bedömning, kan bedömas enligt miljöstödsriktlinjerna 2008 om den anses vara en del av de gamla stödordningarna. Enligt dessa tredje parter kan Antin anses bedriva Andasolföretagens verksamhet, dvs. produktionen av förnybar energi, och därmed anses utgöra ”ett enda företag” tillsammans med Andasolföretagen. Genom att förvärva 45 % av Andasolföretagen har företaget gemensam kontroll över Andasolföretagen tillsammans med RREEF Infrastructure (G.P.) Limited och RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à r.l.

(120) Dessa tredje parter hävdar vidare att det är vilseledande att vidhålla att investeraren är delaktig i produktionen av förnybar energi om den utgör en ekonomisk enhet tillsammans med anläggningen eller förvaltar anläggningen, eftersom det företag som driver anläggningen endast är ett verktyg för att ta emot stödet, medan det är investeraren som tar på sig alla risker och fattar viktiga beslut för driften av anläggningen. När kommissionen godkänner stöd till ett företag som driver en anläggning för förnybar energi måste stödet därför anses gynna produktionen av förnybar energi oavsett om vinsten betalas ut till det företag som driver anläggningen eller direkt till aktieägaren. Enligt dessa tredje parter förefaller det under alla omständigheter som att många stödmottagare enligt kommissionens beslutspraxis inte nödvändigtvis har haft aktieinnehav eller kontroll över anläggningarna och att ägande av en minimiandel av aktierna i projektanläggningen aldrig har varit ett villkor för att bevilja stöd på området förnybar energi. Slutligen påpekar dessa tredje parter att det faktum att en viss del av stödet tekniskt sett är inriktat på produktion av el från naturgas inte påverkar bedömningen av förenligheten, eftersom användningen av naturgas är tidsbegränsad, kan kopplas till effektivitetsöverväganden och i många fall har godkänts genom kommissionens beslut.

(121) Vissa tredje parter hävdar att de gamla stödordningarna rättade till ett marknadsmisslyckande, varigenom otillräckliga investeringar skulle gå till teknik för förnybara energikällor i avsaknad av stöd. Enligt dem var detta i linje med 2001 års riktlinjer för stöd till skydd för miljön ([85]) (*miljöstödsriktlinjerna 2001*). Dessa parter hävdar allmänt att Spanien och kommissionen erkände de gamla stödordningarna som lämpliga politiska instrument för att locka till sig förnybara energikällor på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

(122) Dessa parter hävdar närmare bestämt att de gamla stödordningarna endast kompenserade för skillnaden mellan produktionskostnaden för förnybar energi och marknadspriset under anläggningens livslängd, eftersom målet för avkastningen efter skatt på i genomsnitt 7–9,5 % för anläggningar för förnybar energi inom ramen för de gamla stödordningarna inte skulle ha medfört överkompensation och därmed är förenligt med miljöstödsriktlinjerna 2001 ([86]). Till följd av detta hävdar dessa parter att Spaniens avkastningsmål inom ramen för de gamla stödordningarna är i linje med den avkastning som kommissionen rutinmässigt har godkänt för andra stödordningar för förnybara energikällor inom ramen för miljöstödsriktlinjerna 2001.

(123) Samma parter hävdar dessutom att de gamla stödordningarna skulle ha varit förenliga med miljöstödsriktlinjerna 2008 och miljö- och energiriktlinjerna. Dessa parter framhöll särskilt att de gamla stödordningarna hade en stimulanseffekt som ledde till betydande investeringar i spanska förnybara energikällor, vilket var nödvändigt för att Spanien skulle kunna uppnå sina långsiktiga mål för förnybar energi.

(124) Vissa tredje parter hävdar att det stöd som beviljades på grundval av skiljedomen är proportionerligt enligt miljöstödsriktlinjerna 2008, eftersom Spaniens avkastningsmål för 2008–2013 var 7–10 %, dvs. lägre än den avkastningsnivå på 10–13 % som kommissionen godkände för andra stödordningar för förnybara energikällor under samma period.

(125) Om bedömningen utförs inom ramen för miljö- och energiriktlinjerna, hävdar dessa tredje parter att stödet, även om det inte beviljades genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande, enligt punkt 128 i miljö- och energiriktlinjerna fortfarande är förenligt med den inre marknaden om det inte leder till överkompensation. De hävdar även att ingen maximal avkastning fastställdes i kommissionens beslut från 2017 och att det därför inte kan uteslutas att en avkastning på 9 % ligger inom det intervall på 10–11 % som kommissionen godkände under perioden 2014–2020, vilket skulle göra stödet förenligt med den inre marknaden.

(126) Dessa tredje parter hävdar dessutom att stödet inte snedvrider konkurrensen och handeln på ett otillbörligt sätt. Andasolföretagen har inte låga produktivitetsnivåer och är ekonomiskt sunda, och beviljandet av stödet till Antin leder inte till betydande marknadsinflytande, förändrade handelsflöden, ändrad konkurrensdynamik eller att ett värdepappersföretag hålls flytande. Dessutom håller dessa investerare inte med kommissionen om att Antin fick en ytterligare förmån inom ramen för skiljedomen utöver den förmån som andra stödmottagare fick, eftersom ersättningen till Antin inte utesluter att andra investerare också kunde begära ersättning enligt nationell lagstiftning som till och med kunde vara högre än ersättningen till Antin.

7.2.7 *Synpunkter om att skiljedomen och 2013 års stödordning är förenliga med miljöstödsriktlinjerna 2001 och 2008 samt miljö- och energiriktlinjerna*

(127) Vissa parter hävdade i sina skriftliga synpunkter att skiljedomen är förenlig med miljöstödsriktlinjerna 2001 som ersättning för det stöd som Spanien beviljade inom ramen för de gamla stödordningarna, vilket enligt deras uppfattning var förenligt med samma riktlinjer. Närmare bestämt hävdar dessa tredje parter, med hänvisning till att stödet inom ramen för 2013 års stödordning är mycket lägre än stödet i de gamla stödordningarna, att skiljedomen endast ersätter en del av skillnaden mellan det finansiella stödet i de gamla stödordningarna och 2013 års stödordning och att de gamla stödordningarna i sig inte ledde till överkompensation. Dessa parter anser att skiljedomen inte överkompenserar Antin. Med utgångspunkt i detta resonemang hävdar parterna att stödet inom ramen för skiljedomen är proportionerligt. Dessa parter hävdar, enligt liknande principer, att ett antal exempeldomar (med liknande rättslig grund som skiljedomen) inte leder till överkompensation för stödmottagarna och är proportionerliga enligt miljöstödsriktlinjerna 2001.

([85]) Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till skydd för miljön (EGT C 37, 4.2.2001, s. 3).

([86]) Till stöd för detta påstående bedömer den tredje parten tre analyser som tagits fram av spanska statliga institutioner (dvs. CNE:s rapport 3/2007, IDAE, *Economic Framework for the Development of Renewable Energy – Investment Cost, Returns and Incentives to the CSP industry*, konferens anordnad av CNE om den faktisk utvecklingen av förnybar energi i Spanien, Madrid den 11 december 2007, samt CNMC:s rapport från oktober 2018 om bedömning av den vägda genomsnittliga kapitalkostnaden för spanska investeringar inom förnybar energi).

(128) Dessa tredje parter hävdar vidare att skiljedomen gynnar förnybara energikällor eftersom den har en viktig signaleffekt för potentiella investerare i förnybara energikällor och att Spanien genom att betala stödet enligt skiljedomen visar att landet är villigt att fullgöra sina internationella skyldigheter enligt energistadgefördraget, vilket skulle ha en positiv inverkan på rättssäkerheten och förutsägbarheten. Dessutom anser dessa tredje parter att det faktum att stödet betalas till investerare och inte till anläggningar för förnybar energi speglar den ekonomiska verkligheten.

7.2.8 *Synpunkter om att skiljedomen kan bedömas enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget*

(129) Vissa tredje parter hävdar att även om skiljedomens förenlighet med den inre marknaden skulle bedömas med beaktande av skiljedomen på enskild nivå har kommissionen i ärenden om ersättning för skador vid förtida nedläggning av anläggningar för fossila bränslen gjort en direkt bedömning av stödets förenlighet på grundval av artikel 107.3 c i EUF-fördraget, eftersom beviljandet av ersättning inte kunde bedömas enligt de relevanta riktlinjerna för statligt stöd.

7.2.9 *Synpunkter om att stödet är oförenligt med miljö- och energiriktlinjerna*

(130) En tredje part anser att den relevanta tidpunkten för beviljandet skulle vara det datum då skiljedomstolen meddelade skiljedomen, dvs. den 15 juni 2018, och att åtgärdens förenlighet med den inre marknaden därför bör bedömas enligt miljö- och energiriktlinjerna.

(131) Den parten hävdar dessutom att stödet inte är förenligt med punkterna 23 och 31 i miljö- och energiriktlinjerna, eftersom verkställandet av skiljedomen inte skulle leda till ett ökat bidrag till unionens miljömål. Syftet med att bevilja stödet skulle vara Spaniens fullgörande av sina internationella skyldigheter enligt energistadgefördraget. Enligt denna part uppfyller åtgärden inte kraven på stimulanseffekt i punkt 49 i miljö- och energiriktlinjerna, eftersom Antins anläggningar fortsatte att producera energi från förnybara energikällor, trots att stödet minskade till följd av ändringarna av 2007 års stödordning. Slutligen hävdar parten att åtgärden inte är proportionerlig enligt punkt 69 i miljö- och energiriktlinjerna, eftersom ersättningen enligt skiljedomen beräknades enligt DCF-metoden och överstiger den rimliga avkastning på investeringen som fastställts av Spanien inom ramen för stödordningen för driftstöd till producenter av förnybar energi. Enligt den tredje parten bekräftar detta även den anmälda åtgärdens diskriminerande karaktär, eftersom åtgärden inte är tillgänglig för alla investerare och därmed ökar Antins interna avkastning utöver den normala avkastningen inom sektorn för förnybar energi i Spanien.

7.2.10 *Övriga synpunkter som tas upp av tredje parter*

(132) Flera tredje parter hävdar att den anmälande myndigheten i detta fall inte vill att den anmälda åtgärden ska godkännas och att Spanien, enligt deras uppfattning, kan missbruka anmälningsförfarandet och åsidosätta principerna om god förvaltning och lojalt samarbete genom att hävda att vissa uppgifter inte finns tillgängliga. Dessa tredje parter gör gällande att Spanien på så sätt förhindrar att den anmälda stödåtgärden godkänns av kommissionen. Dessutom hävdar flera tredje parter att investerare har berättigade förväntningar på att skiljedomsklausulen i energistadgefördraget är giltig och att de skiljedomar som meddelas av de inrättade skiljedomstolarna enligt energistadgefördraget är bindande både inom ramen för unionsrätten och internationell rätt på grund av i) unionens anslutning till energistadgefördraget under mer än 25 år (sedan 1994) utan att ha lämnat några reservationer om den EU-interna skiljedomsklausulen, ii) fastställandet av Achmea-principen i mars 2018, vilken utgör en ny tolkning av unionsrätten och saknar retroaktiv verkan ([87]), iii) det faktum att ett betydande antal skiljedomsärenden som rör EU-investerare och medlemsstater har avgjorts på grundval av tillämpningen av skiljedomsklausulen i artikel 26 i energistadgefördraget utan att kommissionen åberopat förbudet mot EU-interna skiljedomsklausuler, iv) rättssäkerhetsprincipen samt v) fastställd rättspraxis att en stödmottagare har berättigade förväntningar när denne oåterkalleligen har deltagit i ett projekt för vilket stöd har beviljats under en lång tid innan kommissionen bedömde stödåtgärden.

([87]) Dom av den 19 december 2012, Mitteldeutsche Flughafen AG/kommissionen, C-288/11, EU:C:2012:821; dom av den 24 oktober 2002, Aéroports de Paris/Europeiska gemenskapernas kommission, C-82/01 P, EU:C:2002:617.

(133) Flera andra tredje parter gör gällande att Spaniens och kommissionens tillvägagångssätt i detta förfarande skapar ett prejudikat som enligt deras uppfattning kommer att vara skadligt för rättsstatsprincipen och investeringsklimatet inom unionen. Dessa parter hävdar dessutom att kommissionens ståndpunkt i beslutet att inleda förfarandet skulle leda till konflikter med såväl globala institutioner (t.ex. Världsbanken) och domstolar i tredjeländer som ett konsortium med över 50 investerare i förnybar energi.

8. SYNPUNKTER FRÅN ANTIN

8.1 Synpunkter på förekomsten av stöd

8.1.1 *Synpunkter om att skiljedomen inte utgör statligt stöd*

(134) Antin hänvisar till kommissionens överväganden i skälen 73–77 i beslutet att inleda förfarandet, där det, mot bakgrund av Asteris-domen, fastställs att för att utgöra statligt stöd måste ersättning för skador som beviljats enligt nationell lagstiftning kompensera för beviljandet av olagligt eller oförenligt statligt stöd. Om ersättningen (här i form av skiljedomen) kompenserar för en åtgärd som beviljats enligt nationell lagstiftning (här energistadgefördraget, som blev en del av den nationella lagstiftningen i och med Spaniens ratificering av fördraget) och som antingen inte utgör statligt stöd eller utgör befintligt stöd, står åtgärden inte i strid med unionsrätten (om statligt stöd), och ersättningen för åtgärden utgör således inte stöd. Mot bakgrund av dessa överväganden hävdar Antin att skiljedomen endast kan utgöra statligt stöd om de gamla stödordningarna antingen utgjorde olagligt eller oförenligt statligt stöd. Antin hävdar dessutom att skiljedomen under alla omständigheter bör bedömas som en del av de gamla stödordningarna, eftersom den bekräftar företagets befintliga rätt att få finansiering inom ramen för de gamla stödordningarna. Eftersom de gamla stödordningarna inte utgjorde statligt stöd utgör inte heller skiljedomen stöd.

(135) Antin framhåller särskilt att de gamla stödordningarna inte innebar att statliga medel beviljades, eftersom klassificeringen av en åtgärd som statligt stöd måste bedömas på grundval av gällande rättspraxis vid den tidpunkt då stödet beviljades. Enligt gällande rättspraxis vid den tidpunkt då de gamla stödordningarna infördes omfattade mekanismen för beviljande av stöd inom ramen för de gamla stödordningarna inte statliga medel. Antin hävdar att finansieringsmekanismen i de gamla stödordningarna, som infördes så tidigt som 1997 och under alla omständigheter senast 2007, inte omfattade statliga medel enligt den rättspraxis som gällde under dess genomförande och fram till 2014 ([88]). Närmare bestämt hävdar Antin att CNMC:s roll var begränsad till att samla in avgifterna för tillgång till nätet och fördela dem till stödmottagarna. CNMC hade ingen befogenhet att fördela medlen för andra ändamål än de som föreskrivs i lag eller att ändra betalningsnivån, och CNMC hade därför inte vid något tillfälle äganderätt eller förfogande över de relevanta medlen. Det finns därför ingen statlig kontroll över medlen. Enligt Antin är rättspraxis från 2014 ([89]) inte relevant för bedömningen av de gamla stödordningarna, vilka inte längre var i kraft från och med 2014. Även om de gamla stödordningarna skulle bedömas på grundval av den rättspraxis som gällde när detta beslut antogs omfattade de inte statliga medel, eftersom deras finansieringsmekanism liknar den som domstolen bedömde i EEG-målet ([90]).

(136) Antin hävdar vidare att skiljedomen, även om den skulle bedömas separat från de gamla stödordningarna, inte utgör statligt stöd, eftersom det enda bakomliggande skälet till att stödet beviljades är den skada som Antin lidit på grund av Spaniens agerande i strid med energistadgefördraget, vilket inte ger Antin någon fördel mot bakgrund av Asteris-domen. Skiljedomens kompensationskaraktär bekräftas dessutom av det faktum att tvistlösningsförfarandena enligt artikel 26 i energistadgefördraget endast gäller investerarna och inte stödmottagarna i de gamla stödordningarna.

([88]) Enligt Antin är detta rättspraxis i målet PreussenElektra (se domstolens dom av den 13 mars 2001, PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160).

([89]) Enligt Antin är detta rättspraxis i målet Elcogas (se domstolens beslut av den 22 oktober 2014, Elcogás SA/Administración del Estado och Iberdrola SA, C-275/13, EU:C:2014:2314).

([90]) Dom av den 28 mars 2018, Tyskland/kommissionen, C-405/16, EU:C:2019:268.

När det gäller Antin har nämligen stödet enligt skiljedomen beviljats investerarna (Antin) och inte stödmottagarna enligt de gamla stödordningarna, dvs. Andasolföretagen. Antin hävdar vidare att det faktum att ersättningen har fastställts enligt internationella bestämmelser (dvs. energistadgefördraget) i stället för nationella regler inte ändrar dess karaktär som ersättning för skador och att skiljedomen under alla omständigheter är i linje med relevanta nationella regler för skadeersättning.

(137) Slutligen hävdar Antin att dess aktieinnehav på 45 % i vart och ett av Andasolföretagen ska betraktas som en rent finansiell investering eftersom Antin inte förvaltar Andasolföretagen, vilket innebär att Antin inte är ett företag och att beviljandet av stödet till Antin inte omfattas av reglerna för statligt stöd.

8.1.2 *Synpunkter om att skiljedomen inte kan tillskrivas Spanien*

(138) Antin hävdar att det inte förekommit något statligt stöd eftersom de gamla stödordningarna inte omfattade statliga medel, vilket gör att bedömningen av om skiljedomen kan tillskrivas staten inte är relevant. Om skiljedomen ska bedömas separat från de gamla stödordningarna kan möjligheten att tillskriva Spanien skiljedomen emellertid inte bygga på Spaniens anslutning till ICSID-konventionen eller energistadgefördraget, eftersom kommissionen i beslutet att inleda förfarandet inte har föreslagit att den underliggande ordningen är ICSID-konventionen eller energistadgefördraget. Tvärtom, vilket framgår av skälen 10 och 36–44 i beslutet att inleda förfarandet, har kommissionen antagit att skiljedomen antingen är en tillfällig åtgärd i sig eller att den återinför de gamla stödordningarna.

(139) Antin hävdar dessutom att Spanien, med tanke på landets skyldigheter enligt internationell rätt, inte kan välja att inte betala ut det belopp som fastställs i skiljedomen. Antin framhåller särskilt att efterlevnaden av eventuella rättsliga skyldigheter inte kan anses kräva ett ”beslut” för att uppfylla dem. Enligt Antin bevisar det faktum att Spanien uttryckligen begärde att kommissionen inte skulle godkänna skiljedomen när den anmäldes att Spanien inte har något beslutsutrymme när det gäller betalningen.

8.1.3 *Synpunkter om att skiljedomen inte riskerar att snedvrida konkurrensen*

(140) Enligt Antin riskerar en bedömning av skiljedomen som är skild från de gamla stödordningarna inte att snedvrida konkurrensen eller påverka handeln mellan medlemsstaterna, eftersom Antin sålde sina investeringar i Andasolanläggningarna i augusti 2017 och sedan dess inte har investerat i unionens energisektor och inte heller innehar några aktieägarpositioner i något annat företag som är verksamt inom denna sektor.

8.1.4 *Synpunkter om att stödet är befintligt även om de gamla stödordningarna utgjorde statligt stöd*

(141) Även om de gamla stödordningarna skulle utgöra statligt stöd menar Antin att detta skulle betraktas som befintligt stöd (eftersom preskriptionstiden på tio år har löpt ut), vilket enligt företagets uppfattning innebär att skiljedomen inte kompenserar för olagligt eller oförenligt statligt stöd.

(142) Framför allt hävdar Antin att skiljedomen är oupplösligt kopplad till de gamla stödordningarna och att det därför bör anses att stödet beviljades 1997, när den första ordningen inrättades, eller senast 1998, när den först genomfördes genom kunglig kungörelse 2818/1998. Företaget anser att preskriptionstiden löpte ut 2008, medan ändringarna av de gamla stödordningarna 2004 och 2007 inte utgör några väsentliga ändringar som skulle kunna påverka analysen av förenligheten och inte motiverar någon ändring av klassificeringen av stödet från befintligt till nytt.

(143) Vidare hävdar Antin att även om det anses att ändringarna av de gamla stödordningarna, som infördes 2004 och 2007, skulle påverka ordningarnas förenlighet, skulle stödet fortfarande vara befintligt, eftersom preskriptionstiden löpte ut 2014 respektive 2017, dvs. innan skiljedomen anmäldes till kommissionen 2019.

(144) Enligt Antin innebär det faktum att bidragen till Antin inom ramen för de gamla stödordningarna utgör befintligt stöd att skiljedomen inte utgör statligt stöd, eftersom ersättning för skador enligt rättspraxis i Asteris-målet endast utgör statligt stöd om det kompenserar för olagligt eller oförenligt stöd. Alternativt innebär det faktum att de gamla stödordningarna (eller snarare de enskilda bidragen till Antin inom ramen för de gamla stödordningarna) utgjorde befintligt stöd att skiljedomen också utgör befintligt stöd, även om det skulle anses att skiljedomen utgör statligt stöd.

8.1.5 *Synpunkter om att det stöd som skiljedomen omfattar är lagligt*

(145) Antin hävdar att genomförandeförbudet inte är tillämpligt eftersom skiljedomen inte utgör statligt stöd, men även om det skulle anses att skiljedomen utgör statligt stöd hade skiljedomstolen inte någon skyldighet att skjuta upp sitt förfarande.

8.1.6 *Synpunkter om att stödet beviljades när Antin fick bidraget enligt de gamla stödordningarna*

(146) Eftersom stödet enligt skiljedomen har beviljats för att återställa de rättigheter som fastställts enligt de gamla stödordningarna anser Antin att stödet beviljades när Antin fick bidraget enligt de gamla stödordningarna. Enligt Antin är det inte korrekt att anse att stödet har beviljats i och med skiljedomstolens antagande av beslutet att meddela skiljedomen ([91]). Antin hävdar dessutom att om ansökan i rättsliga förfaranden om utbetalning av en del av det statliga stöd som inte mottagits ska betraktas som en del av detta underliggande stöd, och inte som separat stöd, kan domen om beviljande av rätten att ta emot denna del inte heller betraktas som beviljande av separat stöd ([92]). Det kan därför inte anses att domen innebär att nytt stöd beviljas eller att dagen för antagandet av domen är dagen för beviljande av stöd.

8.2 **Synpunkter om stödets förenlighet med den inre marknaden**

8.2.1 *Synpunkter om att skiljedomen inte utgör oförenligt statligt stöd*

(147) Antin hävdar att när domstolen i Komstroy-domen fastslog att skiljedomar enligt energistadgefördraget är ogiltiga var detta ett *obiter dictum*-uttalande som inte har rättslig verkan utan baserades på ett teoretiskt fall som aldrig skulle omfattas av unionsrätten. Dessutom hävdar Antin att domstolen i sitt yttrande 1/20 inte avgjorde huruvida utkastet till moderniserat energistadgefördrag är förenligt med unionsrätten och huruvida eventuell ersättning inom ramen för energistadgefördraget för en åtgärd skulle kunna utgöra statligt stöd.

(148) Antin hävdar också att tillämpningen av Achmea-principen i detta ärende inte automatiskt kan leda till att skiljedomen är oförenlig med den inre marknaden. Enligt Antins uppfattning är detta fallet eftersom om lägre unionslagstiftning (här energistadgefördraget) strider mot unionens primärrätt (här Achmea-principen kombinerad med reglerna om statligt stöd) måste de motstridiga bestämmelserna göras förenliga, och det kan inte antas att unionens primärrätt automatiskt åsidosätter annan unionsrätt som bygger på energistadgefördraget.

(149) Antin hävdar vidare att all tolkning av den rättspraxis som antyder att skiljedomsklausulen i energistadgefördraget bryter mot bestämmelserna i unionens primärrätt skulle strida mot principen om rättssäkerhet och investerarnas berättigade förväntningar i detta fall, eftersom kommissionen har varit signatär av energistadgefördraget sedan 1994 utan några reservationer när det gäller skiljedomsklausulen. Antin framhåller att unionen, när energistadgefördraget förhandlades fram innan det undertecknades 1994, först begärde att en klausul skulle införas om att skiljedomsklausulen i energistadgefördraget inte skulle vara tillämplig på EU-interna tvister, men avstod från denna begäran när

([91]) Antin hänvisar till tribunalens dom av den 18 juni 2019, European Food m.fl./kommissionen, T-624/15, T-694/15 och T-704/15, EU:T:2019:423, där företaget ansåg att det stöd som var kopplat till skiljedomen i Micula-målet hade beviljats samma dag som den underliggande stödordningen upphävdes, eftersom det var upphävandet som hade gett upphov till rätten att ta emot stödet enligt skiljedomen i Micula-målet.

([92]) Antin hänvisar till domstolens dom (stora avdelningen) av den 12 januari 2023, SIA ”DOBELES HES” och Sabiedrisko pakalpojumu regulešanas komisija, förenade målen C-702/20 och C-17/21, EU:C:2023:1.

unionen undertecknade fördraget 1994. Kommissionen förespråkade sedan under förhandlingarna om översynen av energistadgefördraget att en sådan klausul borde ingå i det omarbetade energistadgefördraget. Antin anser att detta tillvägagångssätt visar att den princip som fastställs i Achmea-domen återspeglar en ny tolkning som inte kan ha retroaktiv verkan. Antin framhåller även att de berättigade förväntningarna på att skiljeförfarandet är giltigt baseras på antalet fall där EU-investerare har vunnit en skiljedom mot en medlemsstat på grundval av artikel 26 i energistadgefördraget utan att kommissionen har invänt mot eller överklagat dem (genom att inleda förfaranden om statligt stöd eller överträdelser). I detta hänseende betonar Antin även de allvarliga ekonomiska återverkningar som investerarna skulle drabbas av om skiljedomsklausulen inte var giltig, med tanke på det stora antalet investeringar som gjorts i god tro.

(150) Antin hävdar vidare att dess berättigade förväntningar grundar sig på det faktum att kommissionen inte inledde någon formell granskning av de gamla stödordningarna innan Spanien anmälde skiljedomen 2019, trots att den kände till stödordningarna ([93]). Dessutom var Antin redan 2011, innan de gamla stödordningarna upphävdes 2013 och innan skiljedomen meddelades i juni 2018, starkt involverat i infrastrukturprojekt för förnybara energikällor och hade följaktligen berättigade förväntningar när det gäller rätten att åberopa skiljedomsklausulen i energistadgefördraget ([94]).

8.2.2 *Synpunkter om att skiljedomen inte medför diskriminering på grund av nationalitet*

(151) Antin hävdar att skiljedomen bör betraktas som en del av de gamla stödordningarna och att den därmed inte leder till någon diskriminering, eftersom alla investerare som uppfyller de relevanta villkoren kan dra nytta av den. Antin anser att kommissionens argument att diskrimineringen bland de olika investerarna (särskilt mot spanska investerare) består i att inte alla investerare som gynnades av de gamla stödordningarna har tillgång till internationell skiljedom enligt energistadgefördraget bygger på det felaktiga antagandet att energistadgefördraget utgör en del av de gamla stödordningarna eller att energistadgefördraget i sig kan vara en grund för beviljande av stöd. Antin tillägger att det inte är uteslutet att spanska investerare kan begära ersättning för skador enligt bestämmelser i nationell lagstiftning eller enligt någon annan tvistlösningsmekanism som de kan ha kommit överens om.

(152) Antin hävdar dessutom att även om energistadgefördraget anses vara en del av de gamla stödordningarna antyder kommissionens argument angående diskriminering på grund av nationalitet snarare diskriminering på grundval av investerarens etableringsort. Denna typ av diskriminering strider enligt Antins uppfattning inte mot några bestämmelser i fördragen. Statligt stöd är per definition diskriminerande, eftersom det beviljas till företag som är etablerade i den medlemsstat som beviljar stödet.

(153) Slutligen hävdar Antin att det inte förekommer någon diskriminering om skiljedomen ska granskas som stöd för särskilda ändamål som är skilt från de gamla stödordningarna, eftersom ingen jämförelse kan göras med ett annat bidrag.

8.2.3 *Synpunkter om att de gamla stödordningarna är förenliga enligt miljöstödsriktlinjerna 2001 och 2008 samt miljö- och energiriktlinjerna*

(154) Antin anser att skiljedomens förenlighet, om skiljedomen anses utgöra statligt stöd, inte bör bedömas mot de riktlinjer som gällde när skiljedomen meddelades. I stället bör kommissionen bedöma skiljedomen som en del av de gamla stödordningarna och tillämpa de riktlinjer som gällde när stödet beviljades Antin inom ramen för de gamla stödordningarna.

([93]) Antin hänvisar till sidorna 10, 22 och 28 i kommissionens meddelande KOM(2005) 627 om stöd till elektricitet från förnybara energikällor av den 7 december 2005, till kommissionens beslut C(2013) 7743 final av den 4 februari 2014 om SA.36559 (C3/2007), EUT L 205, 12.7.2014 och till skäl 107 i kommissionens beslut från 2017.

([94]) Antin hänvisar till följande domar: tribunalens dom av den 15 november 2018, World Duty Free Group, SA, tidigare Autogrill España, SA/kommissionen, T-219/10 RENV, EU:T:2018:784; tribunalens dom av den 15 november 2018, Deutsche Telekom AG/kommissionen, T-207/10, EU:T:2018:786; tribunalens dom av den 15 november 2018, Banco Santander, SA/kommissionen, T-227/10, EU:T:2018:785; tribunalens dom av den 15 november 2018, Axa Mediterranean Holding, SA/kommissionen, T-405/11, EU:T:2018:780; tribunalens dom av den 15 november 2018, Banco Santander, SA och Santusa Holding, SL/kommissionen, T-399/11 RENV, EU:T:2018:787.

(155) Antin hävdar att skiljedomen underlättar den ekonomiska verksamheten inom produktion av förnybar energi och inte bara är ett resultat av Spaniens fullgörande av sina skyldigheter enligt ICSID-konventionen. Om skiljedomen anses bekräfta den befintliga rätten till stöd enligt de gamla stödordningarna är Antins uppfattning att stödet beviljas för investeringar i förnybar energi. Dessutom har Spaniens ersättningsskyldighet enligt ICSID-konventionen utlösts (och kan endast utlösas) av Antins produktion av förnybar energi, även om skiljedomen beaktas på enskild nivå. Produktionen av förnybar energi är därför den enda relevanta underliggande verksamheten för bedömningen av ersättningsbeloppets förenlighet.

(156) Antin hävdar att företaget bedriver verksamhet inom förnybar energi, eftersom det kan anses bedriva Andasolföretagens verksamhet, dvs. produktionen av förnybar energi, och därmed kan anses utgöra ”ett enda företag” tillsammans med Andasolföretagen. Genom att förvärva 45 % av Andasolföretagen utövar företaget gemensam kontroll tillsammans med RREEF Infrastructure (G.P.) Limited och RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à r.l. Enligt Antins uppfattning är det dessutom vilseledande att vidhålla att investeraren endast är delaktig i produktionen av förnybar energi om den utgör en ekonomisk enhet tillsammans med anläggningen eller förvaltar anläggningen, eftersom det företag som driver anläggningen endast är ett verktyg för att ta emot stödet, medan investeraren tar på sig alla risker och fattar viktiga beslut för driften av anläggningen. När kommissionen godkänner stöd till ett företag som driver en anläggning för förnybar energi måste stödet därför anses gynna produktionen av förnybar energi oavsett om vinsten betalas ut till det företag som driver anläggningen eller direkt till aktieägaren. Enligt Antin förefaller det under alla omständigheter som att många stödmottagare enligt kommissionens beslutspraxis inte nödvändigtvis har haft aktieinnehav eller kontroll över anläggningarna och att ägande av en minimiandel av aktierna i projektanläggningen aldrig har varit ett villkor för att bevilja stöd på området förnybar energi. Slutligen hävdar Antin att om Antin och Andasolföretagen anses utgöra en ekonomisk enhet är det inte relevant att Antin, efter att ha köpt Andasolföretagen 2011, sålde dem igen 2017. All ersättning måste ges till Antin, eftersom företaget betalade för Andasolföretagens marknadsvärde under antagandet att det skulle tilldelas hela stödbeloppet.

(157) I detta hänseende påpekar Antin att det faktum att en viss del av stödet tekniskt sett är inriktat på produktion av el från naturgas inte påverkar bedömningen av förenligheten, eftersom användningen av naturgas är tidsbegränsad och kan kopplas till effektivitetsöverväganden. Dessutom använder nästan alla stödmottagare enligt de gamla stödordningarna och 2013 års stödordning gas i viss utsträckning under korta perioder, och kommissionen har också i många fall godkänt stöd till gaseldade kraftverk.

(158) När det gäller stimulanseffekten hävdar Antin att så länge företaget uppfyllde kraven i de gamla stödordningarna bör det också anses att skiljedomen har en stimulanseffekt.

(159) Antin hävdar att de gamla stödordningarna är förenliga med miljöstödsriktlinjerna 2001, eftersom Spaniens avkastningsmål enligt de gamla stödordningarna är i linje med den avkastning som kommissionen rutinmässigt godkände för andra stödordningar för förnybara energikällor mellan 2001 och 2009 enligt miljöstödsriktlinjerna 2001. Denna bedömning påverkas inte av de ändringar av stödordningen som infördes 2004 och 2007.

(160) Enligt Antins uppfattning är de gamla stödordningarna även proportionerliga enligt miljöstödsriktlinjerna 2008, eftersom Spaniens avkastningsmål för 2008–2013 var 7–10 %, dvs. lägre än den avkastningsnivå på 10–13 % som kommissionen godkände för andra stödordningar för förnybara energikällor under samma period.

(161) Om bedömningen görs inom ramen för miljö- och energiriktlinjerna hävdar Antin att stimulanseffekten inte bör bedömas enligt avsnitt 3.2.4.2 i miljö- och energiriktlinjerna, eftersom skiljedomen är en del av de gamla stödordningarna och inte utgör enskilt anmälningspliktigt stöd, och eftersom Andasolanläggningarnas kapacitet inte överstiger 250 MW i enlighet med punkt 20 i miljö- och energiriktlinjerna. När det gäller proportionaliteten hävdar Antin dessutom att det faktum att stödet beviljas genom en skiljedom och inte genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande inte kan göra stödet oförenligt. Antin framhåller att skiljedomen beräknades på grundval av den ersättning som Antin borde ha fått enligt de gamla stödordningarna (dvs. samma ersättning som Antin skulle ha fått om de gamla stödordningarna varit i kraft). Den består således av marknadspriset och en premie multiplicerad med antalet år i fråga, och det faktum att premierna har ackumulerats till ett enda belopp ändrar inte ersättningens karaktär. Antin hävdar att även om stödet inte beviljas genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande är det enligt punkt 128 i miljö- och energiriktlinjerna fortfarande förenligt så länge det inte leder till överkompensation, och eftersom ingen maximal avkastning fastställs i kommissionens beslut från 2017 kan det inte uteslutas att en avkastning på 9 % skulle godkännas av kommissionen med tanke på dess beslutspraxis under perioden 2014–2020.

(162) Antin hävdar dessutom att stödet inte medför en otillbörlig snedvridning av konkurrensen och handeln, eftersom det inte leder till betydande marknadsinflytande, förändrade handelsflöden, ändrad konkurrensdynamik eller att ett värdepappersföretag hålls flytande. Antin framhåller särskilt att företaget i sig och Andasolföretagen inte har låga produktivitetsnivåer och är ekonomiskt sunda. Dessutom leder det stöd som är kopplat till skiljedomen inte till att Antin får en orimlig avkastning, eftersom den ligger kvar inom avkastningsmålet och inte heller varar orimligt länge (endast under anläggningens livslängd), och eftersom stödet inte heller medför någon risk för korssubventionering eller teknisk neutralitet. Slutligen ger det stöd som är kopplat till skiljedomen varken Antin eller Andasolföretagen några ökade marknadsandelar.

(163) Slutligen hävdar Antin att även om skiljedomens förenlighet med den inre marknaden ska bedömas med beaktande av skiljedomen på enskild nivå, har kommissionen i ärenden om ersättning för skador vid förtida nedläggning av anläggningar för fossila bränslen bedömt stödets förenlighet direkt på grundval av artikel 107.3 i EUF-fördraget om ersättningen inte kunde bedömas enligt de relevanta riktlinjerna för statligt stöd.

8.3 Övriga synpunkter

(164) Antin hävdar att Spanien inte har anmält skiljedomen i syfte att få den godkänd och därför kan ha missbrukat anmälningsförfarandet och brutit mot principerna om god förvaltning och lojalt samarbete genom att inte tillhandahålla nödvändig information och genom att hindra den anmälda stödåtgärden från att godkännas av kommissionen.

9. SPANIENS SYNPUNKTER PÅ SYNPUNKTER FRÅN TREDJE PARTER

(165) De spanska myndigheterna lämnade in sitt svar på synpunkterna från tredje parter den 3 januari 2023, den 27 november 2023 och den 29 januari 2024.

9.1 Synpunkter på synpunkterna angående förekomsten av stöd

(166) Som svar på argumenten från tredje part om att skiljedomen inte utgör statligt stöd hänvisar Spanien till resonemanget i kommissionens beslut från 2017, där kommissionen (i skäl 165) erinrade om att all ersättning som en skiljedomstol skulle bevilja en investerare på grundval av att Spanien har ändrat den ekonomiska ordningen med premier (2007 års stödordning) genom den anmälda stödordningen (2013 års stödordning) i sig skulle utgöra statligt stöd.

(167) Spanien upprepade dessutom att stödet enligt rättspraxis beviljas den dag då skiljedomen meddelas, eftersom rätten till ersättning för den förlust som de skiljedomssökande påstår sig ha lidit till följd av upphävandet av en statlig stödordning endast beviljas genom skiljedomen ([95]).

([95]) Spanien hänvisar till domen av den 25 januari 2022, Europeiska kommissionen/European Food SA m.fl., C-638/19 P, EU:C:2022:50.

9.2 **Synpunkter på synpunkterna angående stödets förenlighet**

(168) Som svar på synpunkterna från tredje part angående Komstroy-domens betydelse påpekade Spanien att domstolen har bekräftat att det stöd som beviljas på grundval av en EU-intern skiljedom som meddelats av en skiljedomstol enligt energistadgefördraget inte är förenligt med unionsrätten, eftersom en sådan skiljedomstol inte är en del av unionens rättssystem, i strid med såväl artikel 19.1 i EU-fördraget som artiklarna 267 och 344 i EUF-fördraget ([96]).

9.3 **Synpunkter på synpunkterna angående förekomsten av stöd**

(169) Som svar på de tredje parternas argument att avskaffandet eller minskningen av de incitament som gav upphov till ersättningen i skiljedomen inte utgjorde statligt stöd, och under alla omständigheter skulle ha varit befintligt stöd, erinrade de spanska myndigheterna om att domstolen i Micula-domen, som i stor utsträckning liknar detta mål, avvisade åsikten att stöd som utgör ersättning i form av en skiljedom på grundval av ett EU-internt bilateralt investeringsavtal som utlösts av upphävandet av stödordningen i fråga kunde anses ha beviljats vid tidpunkten för upphävandet av stödordningen i fråga. Tvärtom klargjorde domstolen att stödmottagaren får rätt att ta emot stödet på grundval av skiljedomen vid den tidpunkt då skiljedomen beviljas ([97]).

(170) De spanska myndigheterna uppgav dessutom att domstolen har slagit fast att en skiljedom, i den mån den är oförenlig med unionsrätten, och särskilt med artiklarna 267 och 344 i EUF-fördraget, inte kan ha någon verkan eller verkställas ([98]). Spanien hävdar vidare att samma princip gäller i detta fall och att stöd inte kan beviljas på ett sätt som strider mot artiklarna 267 och 344 i EUF-fördraget.

(171) Som svar på de tredje parternas påståenden om Asteris-domens relevans hävdar de spanska myndigheterna att ersättning för stöd som inte betalats ut inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken och som konstaterats vara olagligt av unionens domstolar inte kan likställas med en EU-intern skiljedom enligt energistadgefördraget. I detta avseende hänvisade de spanska myndigheterna till Micula-målet, i vilket domstolen klargjorde karaktären hos EU-interna skiljeförfaranden avseende investeringar som ett tvistlösningssystem utanför medlemsstaternas nationella rättssystem innan en sådan skiljedom klassificerades som statligt stöd.

(172) Som svar på påståendena från tredje part om att 2007 års stödordning tillsammans med tidigare stödordningar utgjorde befintligt stöd hävdar de spanska myndigheterna att kommissionen i sitt beslut från 2017 analyserade hela den ersättning som stödmottagarna fick inom ramen för både 2007 års stödordning och 2013 års stödordning.

(173) Som svar på synpunkterna från de tredje parter som ifrågasatte att skiljedomen kunde tillskrivas Spanien gav de spanska myndigheterna sitt stöd till kommissionens resonemang i beslutet att inleda förfarandet.

(174) Som svar på de argument som framförts av tredje parter i samband med åtgärdens inverkan på den inre marknaden förklarar de spanska myndigheterna att domstolen i Micula-domen ([99]) fastslog att EU-interna skiljedomar som beviljats genom en mekanism utanför unionens rättssystem utgör stöd som är oförenligt med den inre marknaden, vilket gör att deras inverkan på marknaden är irrelevant. Under alla omständigheter hävdar de spanska myndigheterna att kommissionens beslut från 2017 visade att både 2007 års och 2013 års stödordning kunde snedvrida konkurrensen på den inre marknaden.

([96]) Spanien hänvisar till Komstroy- och Achmea-domarna.
([97]) Spanien hänvisar till domen av den 25 januari 2022, Europeiska kommissionen/European Food SA m.fl., C-638/19 P, EU:C:2022:50, punkt 125.
([98]) Domstolens beslut av den 21 september 2022, Romatsa m.fl., C-333/19, EU:C:2022:749, punkterna 42–44.
([99]) Spanien hänvisar till domen av den 25 januari 2022, Europeiska kommissionen/European Food SA m.fl., C-638/19 P, EU:C:2022:50.

(175) Som svar på argumenten från tredje part angående beviljandet av stöd genom skiljedomen hänvisar de spanska myndigheterna till den rättspraxis ([100]) som bekräftar att den avgörande faktorn för att fastställa den dag då stödet beviljades är mottagarnas förvärv av rätten till stöd och motsvarande åtagande från staten att bevilja stödet.

(176) Som svar på de tredje parternas synpunkter i samband med relevansen av domen i Dobeles Hes-målet ([101]) hävdar de spanska myndigheterna att rättspraxis på denna punkt avkunnades inom ramen för ett förhandsavgörande till följd av en tvist om statligt stöd vid nationella förvaltningsdomstolar. Enligt Spanien är sådana avgöranden om ersättningskrav vid nationella domstolar inte relevanta för det här förfarandet, och det finns en skillnad mellan ett beslut att betala ett pris som erkänts genom ett nationellt avgörande och en skiljedom om investering som erkänner belopp på grund av tillämpningen av en nationell regel som ändrats eller upphävts. De spanska myndigheterna anser därför att de tredje parternas påståenden om medlemsstaternas nationella domstolar inte är tillämpliga i samband med skiljedomar om investeringar.

9.4 Synpunkter på synpunkterna angående stödets förenlighet

(177) Som svar på de tredje parternas synpunkter om betydelsen av Komstroy-domen och yttrande 1/20 förklarar de spanska myndigheterna att rättspraxis ger stöd till auktoritativa tolkningar av energistadgefördraget, särskilt artikel 26, vilka klargör att tvistlösningsmekanismen genom ett skiljedomsförfarande inte kan tillämpas på EU-interna tvister, eftersom det skulle strida mot artiklarna 267 och 344 i EUF-fördraget. De spanska myndigheterna betonar att domstolen ansåg att denna princip även är tillämplig på energistadgefördraget.

(178) Som svar på en tredje parts påstående att såväl skiljedomen som 2013 års stödordning utgör förenligt stöd i enlighet med kommissionens tillämpliga riktlinjer hävdar de spanska myndigheterna att EU-interna skiljedomar som grundar sig på energistadgefördraget väsentligen är oförenliga med unionsrätten. De spanska myndigheterna förklarar vidare att rättspraxis ([102]) angående tidpunkten för beviljande av skiljedomar visar att alla påståenden i detta ärende om skiljedomens eventuella förenlighet med de riktlinjer som föregick detta datum (dvs. miljöstödsriktlinjerna 2001 och miljöstödsriktlinjerna 2008) är felaktiga.

(179) Som svar på den tredje partens påståenden om skiljedomens proportionalitet i förhållande till miljö- och energiriktlinjerna hävdar de spanska myndigheterna dessutom att den analys som lämnats är felaktig och saknar trovärdighet. Dessutom hävdar de spanska myndigheterna att skiljedomen, i motsats till den tredje partens åsikt, saknar stimulanseffekt och inte leder till några fördelar för förnybara energikällor, samtidigt som skiljedomen kan snedvrida konkurrensen på den inre marknaden i strid med miljö- och energiriktlinjerna.

9.5 Synpunkter på andra synpunkter från tredje parter

(180) Som svar på de tredje parternas synpunkter angående deras berättigade förväntningar hävdar de spanska myndigheterna att kommissionens bedömning i detta ärende inte kan ändras genom att hänvisa till investerarnas förväntningar. Dessutom anser Spanien att unionsrättens grundläggande principer, däribland rättssäkerhet och berättigade förväntningar, enligt rättspraxis inte kan hindra medlemsstaterna från att vidta åtgärder för att minska eller avskaffa tidigare beviljade incitament ([103]).

([100]) Dom av den 25 januari 2022, Europeiska kommissionen/European Food SA m.fl., C-638/19 P, EU:C:2022:50, punkterna 123–125.

([101]) Domstolens dom (stora avdelningen) av den 12 januari 2023, SIA ”DOBELES HES” och Sabiedrisko pakalpojumu regulešanas komisija, förenade målen C-702/20 och C-17/21, EU:C:2023:1.

([102]) Dom av den 25 januari 2022, Europeiska kommissionen/European Food SA m.fl., C-638/19 P, EU:C:2022:50, punkterna 118, 123–126 och 152.

([103]) Domstolens dom av den 15 april 2021, Federazione nazionale delle imprese elettrotecniche ed elettroniche (Anie) m.fl. (C-798/18), Athesia Energy Srl m.fl. (C-799/18)/Ministero dello Sviluppo economico, Gestore dei servizi energetici (GSE) SpA, förenade målen C-798/18 och C-799/18, EU:C:2021:280; domstolens dom av den 11 juli 2019, Agrenergy och Fusignano Due, C-180/18, C-286/18 och C-287/18, EU:C:2019:605; domstolens dom av den 10 september 2009, Plantanol GmbH & Co. KG/Hauptzollamt Darmstadt, C-201/08, EU:C:2009:539.

(181) Dessutom framhåller de spanska myndigheterna, som svar på de tredje parternas synpunkter om förekomsten av missbruk i anmälningsförfarandet, att de fullgjorde sin anmälningsskyldighet enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget för att säkerställa kommissionens exklusiva behörighet att granska statligt stöd och kommissionens riktlinjer att skjuta upp betalningen av stöd som fastställts i skiljedomar i avsaknad av godkännande av statligt stöd enligt kommissionens beslut från 2017.

(182) Som svar på de påståenden som framförts av en tredje part om att 2007 års stödordning utgjorde förenligt stöd i enlighet med kommissionens tillämpliga riktlinjer hävdar de spanska myndigheterna att en sådan bedömning är irrelevant för det aktuella förfarandet, vilket syftar till att bedöma skiljedomens förenlighet.

10. BEDÖMNING AV ÅTGÄRDEN

10.1 Förekomsten av stöd

(183) Enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget ”är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna”.

(184) En åtgärd innebär statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget om den uppfyller fyra kumulativa villkor. För det första måste åtgärden kunna tillskrivas staten och finansieras med statliga medel. För det andra måste åtgärden medföra en fördel för en stödmottagare. För det tredje måste åtgärden gynna vissa företag eller viss ekonomisk verksamhet (dvs. fördelen måste vara selektiv). För det fjärde måste åtgärden kunna påverka handeln mellan medlemsstaterna och snedvrida eller hota att snedvrida konkurrensen på den inre marknaden.

(185) I beslutet att inleda förfarandet (skälen 71–88) drog kommissionen preliminärt slutsatsen att skiljedomen utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget. Av de skäl som förklaras nedan i återstoden av avsnitt 10.1 drar kommissionen slutsatsen att skiljedomen, och under alla omständigheter genomförandet, betalningen eller verkställandet av skiljedomen (*genomförandet*), utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget.

10.1.1 *Statens ansvar och statliga medel*

Tillskrivande av ansvar

(186) Enligt unionsdomstolarnas rättspraxis måste en selektiv fördel bland annat kunna tillskrivas staten ([104]) för att utgöra stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget. Det bör även noteras att en fördel som beviljas av en offentlig myndighet per definition kan tillskrivas staten ([105]).

(187) Som förklaras i skäl 65 undertecknade Spanien energistadgefördraget den 17 december 1994 och ratificerade det den 11 december 1997, varefter energistadgefördraget trädde i kraft för Spaniens del den 16 april 1998. Som Spanien också har förklarat blir internationella fördrag, i enlighet med artikel 96.1 i den spanska konstitutionen, en del av den interna rättsordningen när de har offentliggjorts i Spanien. Spaniens ratificering av energistadgefördraget

([104]) Dom av den 5 april 2006, Deutsche Bahn AG/kommissionen, T-351/02, EU:T:2006:104, punkt 101.
([105]) Dom av den 15 december 2021, Oltchim/kommissionen, T-565/19, EU:T:2021:904, punkt 160. Tribunalens dom av den 2 oktober 2024, European Food SA m.fl./Europeiska kommissionen, T-624/15 RENV och T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punkt 206.

offentliggjordes i Spaniens officiella kungörelseorgan den 17 mars 1998 (ratifikationsinstrumentet för energistadgefördraget och energistadgeprotokollet om energieffektivitet och därtill hörande miljöaspekter, utfärdat i Lissabon den 17 december 1994, se även skäl 65). Spanien undertecknade ICSID-konventionen den 21 mars 1994 och ratificerade konventionen den 17 september 1994. Spaniens ratificering av ICSID-konventionen offentliggjordes i Spaniens officiella kungörelseorgan den 13 september 1994 (ratifikationsinstrumentet för konventionen om biläggande av investeringstvister mellan stat och medborgare i annan stat, antagen i Washington den 18 mars 1965).

(188) Skiljedomstolen meddelade skiljedomen på grundval av sin tolkning av dessa fördrag, vilka Spanien hade undertecknat och ratificerat och vilka därmed hade blivit en del av den spanska rättsordningen från och med den dag då de offentliggjordes i Spaniens officiella kungörelseorgan. Spanien beslutade frivilligt att underteckna och ratificera energistadgefördraget och ICSID-konventionen och att införliva dem i spansk lagstiftning (se skäl 187 och avsnitt 5.4). Skiljedomen har därför möjliggjorts genom Spaniens beslut att underteckna och ratificera energistadgefördraget och ICSID-konventionen. Det faktum att skiljedomstolen borde ha förklarat sig obehörig – eftersom artikel 26 i energistadgefördraget enligt domstolens rättspraxis inte är tillämplig inom EU – ändrar inte denna slutsats. Skiljedomen kan tillskrivas Spanien.

(189) Under alla omständigheter konstaterar kommissionen att genomförandet av skiljedomen även kan tillskrivas Spanien av följande skäl (se skälen 190–191).

(190) Eftersom skiljedomen strider mot artiklarna 267 och 344 i EUF-fördraget, artikel 19 i EU-fördraget och de allmänna principerna om autonomi och ömsesidigt förtroende kan skiljedomen inte ha någon verkan i EU:s rättsordning, vilket innebär att Spanien inte får genomföra den. Varje genomförande trots detta förbud skulle direkt innebära ett självständigt beslut av de spanska myndigheterna. Detta gäller om Spanien frivilligt betalar ut stödet enligt skiljedomen, och om Spanien inledningsvis skulle försöka motsätta sig erkännandet och verkställandet av skiljedomen inför en domstol i en medlemsstat eller ett tredjeland, och antingen underlåter att förhindra beslagtagande av tillgångar eller beslutar att betala det belopp som fastställs i skiljedomen för att förhindra åtgärder för fastställande av tillgångar och slutligt beslagtagande av tillgångar som inte skyddas av suverän immunitet ([106]). Kommissionen konstaterar även, för fullständighetens skull, att erkännandet eller verkställandet av skiljedomen av en spansk domstol också skulle tillskrivas Spanien, eftersom alla handlingar av statliga organ, inklusive de nationella domstolarna, kan tillskrivas staten.

(191) Av samma skäl fastslog tribunalen i Micula-domen att staten nödvändigtvis är ”inblandad” om den betalar ersättning som föreskrivs i en skiljedom ([107]). Kommissionen konstaterar även, för fullständighetens skull, att erkännandet eller verkställandet av skiljedomen av en spansk domstol också skulle tillskrivas Spanien, eftersom alla handlingar av statliga organ, inklusive de nationella domstolarna, kan tillskrivas staten.

(192) Inget av de argument som framförs av de berörda tredje parterna ifrågasätter denna slutsats att skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, kan tillskrivas Spanien.

(193) För det första, i motsats till det argument som framförs av vissa tredje parter, ändrar det faktum att skiljedomen avkunnades av en skiljedomstol mellan investerare och stat, och inte av en inhemsk domstol, inte kommissionens slutsats att stödet kan tillskrivas Spanien, och det hindrar inte att skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, kan tillskrivas Spanien. Skiljedomstolen hävdade att den var behörig att verkställa skiljedomen på grundval av sin tolkning av artikel 26 i energistadgefördraget och ICSID-konventionen, vilken skiljedomstolen endast kan hänvisa till eftersom Spanien hade beslutat att underteckna och ratificera dessa internationella rättsakter. Att godta ett resonemang som leder till bristande ansvar i detta sammanhang skulle dessutom göra det möjligt för medlemsstaterna att kringgå granskningen av statligt stöd så länge de förlitar sig på skiljeförfaranden mellan investerare och stat eller ingår en internationell förpliktelse att bevilja ett visst statligt stöd ([108]). Ett sådant resonemang inverkar negativt på unionsrättens ändamålsenlighet, särskilt när det gäller artikel 107 i EUF-fördraget, och måste därför avvisas.

([106]) Tribunalens dom av den 2 oktober 2024, European Food SA m.fl./Europeiska kommissionen, T-624/15 RENV och T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punkterna 201–221.

([107]) *Ibid.*

([108]) Se i detta avseende tribunalens dom av den 2 oktober 2024, European Food SA m.fl./Europeiska kommissionen, T-624/15 RENV och T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punkt 217.

(194) För det andra, när det gäller de argument från tredje parter som anges i skälen 99 och 138 om att skiljedomen inte kan tillskrivas Spanien med hänvisning till landets anslutning till ICSID-konventionen eller energistadgefördraget, eftersom beslutet att inleda förfarandet inte tyder på att den underliggande ordningen är ICSID-konventionen eller energistadgefördraget, anser kommissionen att detta argument inte är relevant för frågan om huruvida skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, kan tillskrivas Spanien. Åtgärdens individuella karaktär hindrar inte att den är resultatet av att en skiljedomstol mellan investerare och stat (om än på ett felaktigt sätt) tillämpar internationella avtal som Spanien frivilligt har ingått. I beslutet att inleda förfarandet (i skäl 82) hänvisades tydligt till Spaniens frivilliga överenskommelse om att ansluta sig till ICSID-konventionen och energistadgefördraget i den preliminära bedömningen av huruvida stödåtgärden kan tillskrivas staten.

(195) För det tredje konstaterar kommissionen att de tredje parternas påstående (se skälen 100 och 139) att skiljedomen inte kan tillskrivas Spanien eftersom Spanien, på grund av sina skyldigheter enligt internationell rätt, inte skulle ha något utrymme för skönsmässig bedömning när det gäller betalningen av den ersättning som fastställs i skiljedomen, inte är välgrundat av de skäl som anges i skäl 193. För det första kan detta resonemang inte godtas eftersom det skulle göra det möjligt för alla medlemsstater att kringgå granskningen av statligt stöd så länge de ingår en internationell förpliktelse att bevilja ett visst statligt stöd ([109]). För det andra visar rättspraxis (se skäl 11) att en skiljedom som meddelas i ett förfarande mellan en medlemsstat och en investerare från en annan medlemsstat, som i det aktuella fallet, är oförenlig med unionsrätten och därför inte kan ha någon verkan och inte kan verkställas ([110]). Följaktligen är Spanien skyldigt att upphäva skiljedomen och kan inte anses ha någon skyldighet att betala, genomföra eller verkställa stödet enligt skiljedomen ([111]). För det tredje är den enda situation där rättspraxis bekräftar att en åtgärd som vidtas av en medlemsstat inte kan tillskrivas medlemsstaten en situation där unionsrätten kräver att medlemsstaten ska införa åtgärden utan att ge medlemsstaten något utrymme för skönsmässig bedömning. Detta är uppenbart inte fallet i föreliggande mål. Mot bakgrund av ovanstående drar kommissionen slutsatsen att skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, kan tillskrivas Spanien.

Statliga medel

(196) Enligt fast rättspraxis kan endast fördelar som ges direkt eller indirekt med hjälp av statliga medel utgöra statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget ([112]).

(197) Enligt skiljedomen i detta fall ska Spanien betala i) det totala ersättningsbelopp som beräknats av skiljedomstolen i skiljedomen (dvs. 101 miljoner euro som ersättning för att ha brutit mot artikel 10.1 i energistadgefördraget genom att inte bevilja rättvis och skälig behandling av Antins investeringar), ii) räntan före skiljedomen, och iii) räntan efter skiljedomen, vilken måste räknas om mot bakgrund av datumet för den faktiska betalningen (se avsnitt 5.6).

(198) Vid tidpunkten för anmälan uppskattade Spanien att räntan före skiljedomen uppgick till 8 686 086 euro för perioden 20 juni 2014–15 juni 2018, och att räntan efter skiljedomen uppgick till 1 810 978 euro för perioden 15 juni 2018–31 mars 2019.

(199) De spanska myndigheterna förklarade att om det stöd som fastställs i skiljedomen betalas ut, kommer denna betalning att finansieras genom den spanska statens allmänna budget, och att betalningen inte kommer att överföras direkt till kostnaderna för elsystemet och därmed inte kommer att belasta slutkonsumenterna genom elräkningen (se avsnitt 5.6).

([109]) Tribunalens dom av den 2 oktober 2024, European Food SA m.fl./Europeiska kommissionen, T-624/15 RENV och T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punkt 217.

([110]) Domstolens beslut av den 21 september 2022, Romatsa m.fl., C-333/19, EU:C:2022:749, punkterna 42–44.

([111]) Tribunalens dom av den 2 oktober 2024, European Food SA m.fl./Europeiska kommissionen, T-624/15 RENV och T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punkt 214.

([112]) Domstolens dom av den 24 januari 1978, Van Tiggele, 82/77, ECLI:EU:C:1978:10, punkterna 25 och 26; tribunalens dom av den 12 december 1996, Air France/kommissionen, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194, punkt 63.

(200) Spanien har inte erlagt någon betalning vid tidpunkten för detta beslut, inte minst eftersom det skulle strida mot unionsrätten. Till följd av Antins försök att verkställa skiljedomen föreligger emellertid en allvarlig risk för att Spanien tvingas investera statliga medel för att kunna betala ersättningen. En sådan risk är tillräcklig för att fastställa förekomsten av statliga medel ([113]). I detta sammanhang har domstolen slagit fast att det inte är relevant för fastställandet av förekomsten av statliga medel huruvida en sådan användning av statliga medel skulle strida mot unionsrätten eller nationell rätt. Det avgörande är att åtgärden har haft verkan ([114]). Eftersom stödet innebär en risk för direkt betalning från Spaniens budget anser kommissionen att skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, som leder till en direkt betalning, finansieras med statliga medel.

Slutsats om statens ansvar och statliga medel

(201) På grundval av ovanstående drar kommissionen slutsatsen att skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, kan tillskrivas den spanska staten och att den finansieras med statliga medel i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget.

10.1.2 *Fördel och selektivitet*

Ekonomisk fördel

(202) Med fördel, i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget, avses den ekonomiska förmån som ett företag inte skulle ha fått under normala marknadsmässiga villkor, det vill säga utan det statliga ingripandet ([115]). De specifika formerna för åtgärden är irrelevanta för bedömningen av huruvida åtgärden ger företaget en ekonomisk fördel ([116]).

(203) För att bedöma om en medlemsstat har gett ett visst företag en fördel bör företagets ekonomiska situation till följd av åtgärden jämföras med dess ekonomiska situation om åtgärden inte hade vidtagits ([117]).

(204) Dessutom är begreppet ”fördel”, som ingår i klassificeringen av en åtgärd som statligt stöd, ett objektivt begrepp, oberoende av motiven för de personer som är ansvariga för åtgärden i fråga. Arten av de syften som eftersträvas genom de statliga åtgärderna och skälen för dem saknar således all betydelse för bedömningen av huruvida de utgör statligt stöd. I artikel 107.1 i EUF-fördraget görs ingen åtskillnad mellan det statliga stödets orsaker eller syften, utan de fastställs i förhållande till deras verkningar ([118]).

([113]) Se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 19 december 2019, Arriva Italia Srl, Ferrotramviaria SpA, Consorzio Trasporti Aziende Pugliesi (CO.TRA.P)/Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti, C-385/18, EU:C:2019:1121, särskilt punkterna 35–36, där domstolen förklarade följande: ”35 | När det därefter gäller kravet på att stödet ska ha tilldelats direkt eller indirekt med hjälp av statliga medel, påpekar EU-domstolen följande. Den hänskjutande domstolen har i denna del påpekat att beloppet på 70 miljoner inte rent faktiskt tagits från italienska statsbudgeten, och beloppet har inte heller inneburit någon utgift för landets budget. Denna omständighet innebär enligt EU-domstolen inte i sig att ett sådant belopp inte kan kvalificeras som ”statliga medel”, särskilt när artikel 1 punkt 867 i 2016 års stabilitetslag inför en potentiell belastning på den italienska statsbudgeten. 36 | Det framgår i detta avseende av EU-domstolens praxis att ett stöd ska anses ha beviljats från och med den tidpunkt då mottagaren enligt tillämpliga nationella bestämmelser har rätt att motta stöd med hjälp av statliga medel; detta innebär att den faktiska överföringen av medel inte är av avgörande betydelse (se, för ett liknande resonemang, dom av den 21 mars 2013, Magdeburger Mühlenwerke, C-129/12, EU:C:2013:200, punkt 40).”

([114]) Domstolens dom av den 26 september 2024, Covestro m.fl./kommissionen, C-790/21 P och C-791/21 P, ECLI:EU:C:2024:792, punkt 172, med ytterligare hänvisningar.

([115]) Domstolens dom av den 11 juli 1996, SFEI m.fl., C-39/94, EU:C:1996:285, punkt 60; domstolens dom av den 29 april 1999, Spanien/kommissionen, C-342/96, EU:C:1999:210, punkt 41.

([116]) Domstolens dom av den 24 juli 2003, Altmark Trans, C-280/00, EU:C:2003:415, punkt 84.

([117]) Se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 2 juli 1974, Italien/kommissionen, 173/73, EU:C:1974:71, punkt 13.

([118]) Se, för ett liknande resonemang, domstolens dom (stora avdelningen) av den 25 januari 2022, Europeiska kommissionen/European Food SA m.fl., C-638/19 P, EU:C:2022:50, punkt 122 och angiven rättspraxis.

(205) I det aktuella fallet står det klart att skiljedomen, eller under alla omständigheter dess genomförande, leder till en förbättring av Antins ekonomiska situation jämfört med företagets situation utan skiljedomen. Närmare bestämt beviljade skiljedomstolen Antin 101 miljoner euro plus ränta (som Spanien uppskattade till 8 686 086 euro i ränta före skiljedomen för perioden 20 juni 2014–15 juni 2018 plus 1 810 978 euro i ränta efter skiljedomen för perioden 15 juni 2018–31 mars 2019 – se avsnitt 5.6).

(206) Genom skiljedomen beviljades Antin en rättighet som Antin inte skulle ha erhållit under normala marknadsförhållanden och som dessutom hade ett ekonomiskt värde. Detta ekonomiska värde skulle även kunna överföras till andra stödmottagare, mot lämplig betalning ([119]).

(207) Under normala marknadsförhållanden, dvs. utan en skiljedom som meddelats av en skiljedomstol på grundval av Spaniens undertecknande och ratificering av energistadgefördraget (och ICSID-konventionen), skulle Antin inte ha haft rätt till någon ersättning som den som erhölls till följd av skiljedomen, och det skulle inte finnas någon behörighet till grund för genomförandet ([120]).

(208) I motsats till vad Antin hävdar utgör skiljedomen inte ersättning för ett olagligt agerande av Spanien, vilket enligt domstolens rättspraxis, särskilt Asteris-domen, inte skulle utgöra någon ekonomisk fördel. Antin hävdar att ändringen och ersättningen av 2007 års stödordning med 2013 års stödordning strider mot artikel 10 i energistadgefördraget. Detta argument avvisas emellertid av två skäl.

(209) För det första, som anges i skälen 157–166 i kommissionens beslut från 2017, har ändringen och ersättningen av 2007 års stödordning med 2013 års stödordning varken brutit mot unionsrättens allmänna principer om berättigade förväntningar och rättssäkerhet eller mot artikel 10 i energistadgefördraget. Tribunalen har i sin dom i Aquind-målet bekräftat kommissionens ståndpunkt att artikel 10 i energistadgefördraget har samma innehåll som unionsrättens allmänna principer om berättigade förväntningar och rättssäkerhet och inte kan ha en bredare eller annorlunda betydelse, vilket skulle innebära ett ifrågasättande av unionsrättens autonomi ([121]).

(210) För det andra slog EU-domstolen fast i sin dom i Anie-målet att artikel 10 i energistadgefördraget endast är tillämplig på ”andra” avtalsslutande parters investerare, vilket utesluter EU-investerare ([122]).

(211) Antins argument, enligt vilket det är nödvändigt att fastställa att 2007 års stödordning utgör olagligt statligt stöd för att skiljedomen ska utgöra statligt stöd, bygger därför på ett felaktigt antagande.

(212) I detta avseende bör det under alla omständigheter, i enlighet med unionsdomstolarnas rättspraxis, erinras om att när det genom en nationell lagstiftning har införts ett ”statligt stöd”, i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget, utgör även betalningen av ett belopp som yrkats vid domstol enligt denna lagstiftning statligt stöd ([123]). Även om rättspraxis visar att åtskillnad måste göras mellan ersättning av en skada som uppkommit till följd av rättsstridighet och en talan om betalning av belopp som ska betalas enligt lagstiftningen ([124]), när belopp som yrkas

([119]) Kommissionen konstaterar att skiljedomar som beviljats på grund av de ändringar av 2007 års stödordning som Spanien gjort i vissa fall har överförts till andra företag som inte var parter i skiljeförfarandet och som kan betraktas som skiljedomens rättsinnehavare, särskilt till företaget Blasket Renewables, se tvistemål nr 21-3249, Blasket Renewable Invs. mot Konungariket Spanien, 665 F. Supp. 3d 1, (D.D.C. 2023).

([120]) Domstolens dom av den 24 juli 2003, Altmark Trans, C-280/00, EU:C:2003:415, punkt 84.

([121]) Tribunalens dom av den 8 februari 2023, Aquind/kommissionen, T-295/20, EU:T:2023:52, punkterna 145–153.

([122]) Domstolens dom av den 15 april 2021, Federazione nazionale delle imprese elettrotecniche ed elettroniche (Anie) m.fl., förenade målen C-798/18 och C-799/18, punkterna 67–71.

([123]) Se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 12 januari 2023, DOBELES HES, C-702/20 och C-17/21, EU:C:2023:1, punkt 65, och tribunalens dom av den 2 oktober 2024, European Food SA m.fl./Europeiska kommissionen, T-624/15 RENV och T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punkt 174.

([124]) Se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 27 september 1988, Asteris m.fl., 106/87–120/87, EU:C:1988:457, punkterna 25 och 26 och angiven rättspraxis. Se även tribunalens dom av den 2 oktober 2024, European Food SA m.fl./Europeiska kommissionen, T-624/15 RENV och T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punkt 172.

inför domstolarna, även formellt som ersättning, motsvarar betalningen av en förmån som den skiljedomssökande begär enligt lagstiftningen, är målet med talan inte att yrka ersättning för en annan skada än den som består i att den fördel som den skiljedomssökande ansåg sig ha rätt till enligt den lagstiftningen inte fullständigt hade utgetts ([125]). Stödmottagaren kan inte kringgå den faktiska tillämpningen av reglerna om statligt stöd genom att, utan att åberopa unionsrätten på området för statligt stöd, erhålla en dom om beviljande av ersättning vars verkningar i slutändan gör det möjligt att fortsätta att genomföra det aktuella stödet under flera år ([126]).

(213) För det första beräknas i detta fall, så som förklaras i skälen 61–63 i detta beslut, den ersättning som beviljats Antin genom skiljedomen som nuvärdet av alla kassaflöden som investeraren skulle ha tagit emot under anläggningens livslängd (25 år) om 2007 års stödordning inte hade återkallats av Spanien. Följden av skiljedomen är därför att den kompenserar Antin för upphävandet av 2007 års stödordning. Med andra ord har betalningen av den ersättning som skiljedomstolen beviljat som verkan att återupprätta den situation som de klagande hade befunnit sig i om 2007 års stödordning, som utgör olagligt statligt stöd, fortfarande hade varit i kraft.

(214) För det andra utgör 2007 års stödordning, av de skäl som anges nedan, statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget, som dessutom är olagligt.

a) Stödmottagare enligt 2007 års stödordning ersätts till en nivå som överstiger den avkastning som de normalt skulle ha fått från marknaden i avsaknad av 2007 års stödordning. Stödordningen ger därför en fördel. I den kungliga kungörelsen om införande av 2007 års stödordning anges att när det gäller teknik som behöver stimuleras med tanke på dess begränsade utveckling, däribland biogas eller solvärme, ska lönsamheten öka till 8 % för anläggningar som väljer att leverera till distributörer och till mellan 7 % och 11 % för anläggningar som är verksamma på grossistmarknaden. Stödordningen från 2007 ökar således lönsamheten för sådana investeringar till en nivå över marknadsavkastningen för att därmed ge en fördel. Stödordningen från 2007 gav därför en fördel i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget.

b) Stödordningen från 2007 gynnade endast den el från förnybara energikällor, högeffektiv kraftvärme och avfall som producerades av de utvalda stödmottagarna. Den fördel som beviljades genom 2007 års stödordning var därför selektiv.

c) Stödet inom ramen för 2007 års stödordning kan tillskrivas staten, eftersom det inrättades genom lag och genomförandedekret (se skäl 20).

d) Finansieringsmekanismen i 2007 års stödordning (se skälen 20–28) omfattar statliga medel. Som Spanien konstaterade är finansieringsmekanismen i 2007 års stödordning i huvudsak densamma som den som EU-domstolen bedömde i Elcogás-beslutet, avseende kostnaderna för elsystemet i Spanien, vilken visade sig ha finansierats med statliga medel ([127]). Samma överväganden som de som framförs i Elcogás-beslutet gäller därför även i det aktuella fallet. Det är staten som antar de nödvändiga bestämmelserna för genomförandet av systemet med avgifter för tillgång till nätet och som fastställer metoden för beräkning av de avgifter som ska betalas – som obligatoriska kostnader – av alla elkonsumenter och nätanvändare. Dessutom förvaltas avgiftssystemet av ett statligt organ, nämligen den spanska tillsynsmyndigheten CNMC. Staten fastställer även såväl tvistlösningarnas förmånstagare som de tillämpliga matematiska formlerna, och reglerar själva tvistlösningsför-

([125]) Se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 12 januari 2023, DOBELES HES, C-702/20 och C-17/21, EU:C:2023:1, punkterna 61 och 62. Se även tribunalens dom av den 2 oktober 2024, European Food SA m.fl./Europeiska kommissionen, T-624/15 RENV och T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punkt 173.

([126]) Se, för ett liknande resonemang och genom analogi, domstolens dom av den 11 november 2015, Klausner Holz Niedersachsen, C-505/14, EU:C:2015:742, punkterna 42–44 och tribunalens dom av den 2 oktober 2024, European Food SA m.fl./Europeiska kommissionen, T-624/15 RENV och T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punkt 175.

([127]) Domstolens beslut av den 22 oktober 2014, Elcogás SA/Administración del Estado och Iberdrola, SA, C-275/13, EU:C:2014:2314, se särskilt punkterna 24–33.

farandet enligt förutbestämda objektiva parametrar. Sedan beslutet i Elcogás-målet har domstolen dessutom slagit fast att medel som finansieras genom obligatoriska avgifter som införts genom medlemsstatens lagstiftning och förvaltas och fördelas i enlighet med bestämmelserna i den lagstiftningen kan betraktas som statliga medel i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget, även om de förvaltas av enheter som är skilda från de offentliga myndigheterna ([128]). Domstolen har slagit fast att ett avgörande kriterium för att räkna ett tarifftillägg som en avgift som utgör statliga medel var att detta pristillägg utgjorde en avgift som konsumenterna ensidigt ålades att betala enligt lag. Spanien har bekräftat (se skäl 25) att konsumenterna enligt lag var skyldiga att finansiera kostnaderna för 2007 års stödordning. Stödordningen från 2007 finansierades således med statliga medel.

e) Elsektorn har varit öppen för konkurrens, och el har i stor utsträckning handlats mellan medlemsstaterna. Stödordningen från 2007 skulle därför sannolikt snedvrida konkurrensen på elmarknaden och påverka handeln mellan medlemsstaterna.

(215) Mot bakgrund av ovanstående måste det därför konstateras att 2007 års stödordning utgjorde statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget. Eftersom 2007 års stödordning genomfördes av Spanien utan att ha anmälts till och godkänts av kommissionen utgjorde den dessutom olagligt stöd (se skäl 18). Kommissionen konstaterar att de spanska myndigheterna inte bestrider denna slutsats (se skäl 25).

(216) Under alla omständigheter utgör den ersättning för förlorad vinst som beviljats genom skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, en ekonomisk fördel som inte är tillgänglig under normala marknadsvillkor och i avsaknad av skiljedomen. Eftersom skiljedomen strider mot unionsrätten av de skäl som anges i avsnitt 10.4.1 har skiljedomen dessutom inte beviljats under normala marknadsvillkor. Därför utgör skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, en fördel oavsett om 2007 års stödordning betecknas som statligt stöd ([129]).

(217) Kommissionen drar därför slutsatsen att den ersättning som skiljedomstolen beviljat ger Antin en ekonomisk fördel som företaget inte skulle ha fått under normala marknadsvillkor. Antin hade även möjlighet att överföra rätten till ersättning och därmed den ekonomiska fördel som skiljedomen gav till en annan part. Av detta skäl anser kommissionen att skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, ska betraktas som en ekonomisk fördel för Antin.

(218) För fullständighetens skull tillägger kommissionen att skiljedomen utgör en fördel för Antin även om skiljedomen som sådan strider mot unionsrätten och inte kan verkställas enligt unionsrätten. Den avgörande faktorn för att avgöra om en åtgärd är statligt stöd, och i synnerhet för att fastställa om åtgärden leder till att en mottagare behandlas förmånligare än andra, är de verkningar som åtgärden ger upphov till ([130]). Det faktum att en åtgärd strider mot andra bestämmelser i unionsrätten än artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget innebär därför inte att den inte kan klassificeras som statligt stöd så länge den har verkan och inte har upphävts eller förklarats olaglig och därför inte kan tillämpas ([131]). I detta fall finns det en befintlig skiljedom som aldrig har upphävts. Trots att skiljedomen strider mot unionsrätten (se avsnitt 10.4) kan den fortfarande ha en inverkan, vilket också framgår av det pågående förfarande som inletts av Antin (se avsnitt 5.8).

([128]) Domstolens dom av den 28 mars 2019, Förbundsrepubliken Tyskland/Europeiska kommissionen, C-405/16 P, EU:C:2019:268, punkt 58 med ytterligare hänvisningar.

([129]) Se, för ett liknande resonemang, de förenade målen T-624/15, RENV, T-694/15, RENV och T-704/15, RENV, EU:T:2024:659, punkt 166.

([130]) Se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 15 november 2011, kommissionen och Spanien/Government of Gibraltar och Förenade konungariket, C-106/09 P och C-107/09 P, EU:C:2011:732, punkt 87 och angiven rättspraxis.

([131]) Domstolens dom av den 16 december 2016, kommissionen/Aerlingus och Ryanair, förenade målen C-164/15 P, C-165/15 P, EU:C:2016:990, punkterna 68–69.

(219) När det gäller argumentet (se skälen 85–88 och 134–135) att skiljedomen endast kan utgöra statligt stöd om den underliggande stödordning som skiljedomen kompenserar för antingen utgör olagligt eller oförenligt statligt stöd (och att skiljedomen inte utgör statligt stöd eftersom 2007 års stödordning inte heller utgjorde statligt stöd) konstaterar kommissionen att detta argument inte kan godtas eftersom begreppet *fördel*, som ingår i klassificeringen av en åtgärd som statligt stöd, är objektivt, oavsett motiven för de personer som är ansvariga för åtgärden i fråga, och att artikel 107.1 i EUF-fördraget inte gör någon åtskillnad mellan det statliga stödets orsaker eller syften, utan fastställer dem i förhållande till deras verkningar (se skäl 204).

(220) Kommissionen erinrar dessutom om att den underliggande stödordningen i detta fall, vars ändring kompenseras genom skiljedomen, inte är de gamla stödordningar som tredje parter hänvisar till, vilka omfattar olika åtgärder som inleddes redan 1997, utan just 2007 års stödordning. I skiljedomen tillämpades DCF-metoden för att jämföra situationen i samband med 2007 års stödordning utan ändringar med den situation som omfattade de omtvistade åtgärderna, dvs. de ändringar som infördes 2012–2013 ([132]). De åtgärder eller ändringar som infördes före 2007 års stödordning hade således ingen inverkan på skiljeförfarandet utöver bestämmelserna i 2007 års stödordning. Åtgärderna före 2007 års stödordning omfattades därför inte av det förfarande som ledde fram till skiljedomen.

(221) Kommissionen erinrar även om att 2007 års stödordning utgjorde statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget (se skäl 214).

(222) Under alla omständigheter kan dessa argument inte påverka slutsatsen att skiljedomen utgör en ekonomisk fördel, så som anges i skäl 217.

(223) I enlighet med tribunalens dom i Micula-målet är det dessutom irrelevant för klassificeringen av den ersättning som beviljats av skiljedomstolen huruvida denna ersättning motsvarade ersättning för ett indraget olagligt eller oförenligt statligt stöd, eftersom den enda relevanta frågan i det avseendet är huruvida den beviljade ersättningen kunde utgöra statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget. Enligt tribunalens dom i Micula-målet var den fördel som de skiljedomssökande åtnjöt i det fallet betalningen av den ersättning som beviljats enligt skiljedomen ([133]). Därför är argumenten om huruvida 2007 års stödordning var förenlig med den inre marknaden, om den hade anmälts till kommissionen för godkännande, inte relevanta i det föreliggande fallet.

Ekonomisk fördel som beviljas ett företag

(224) Kommissionen konstaterar att skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, medför en fördel för Antin, som, i motsats till vad Antin och tredje parter hävdar i sina synpunkter (se skälen 90 och 137), är ett företag som bedriver ekonomisk verksamhet i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget.

(225) Domstolen har konsekvent definierat företag som enheter som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett deras rättsliga status och deras sätt att finansiera verksamheten ([134]). Klassificeringen av en viss enhet som ett företag beror således helt och hållet på företagets verksamheter och närmare bestämt huruvida dessa är ekonomiska. Dessutom har domstolen konsekvent slagit fast att all verksamhet som går ut på att erbjuda varor eller tjänster på en viss marknad utgör ekonomisk verksamhet.

(226) I detta fall är Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. ett företag som är etablerat i Luxemburg (se skäl 52). Antin Energia Termosolar B.V. är ett företag som är etablerat i Nederländerna och helt och hållet ägs av Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. Båda företagen användes av Antin Infrastructure Partners, en privat riskkapitalfond som inrättats i Frankrike, för investeringen i Spanien ([135]).

([132]) Se skiljedomen, punkt 538.

([133]) Tribunalens dom av den 2 oktober 2024, European Food SA m.fl./Europeiska kommissionen, T-624/15 RENV och T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punkterna 162 och 164.

([134]) Domstolens dom av den 12 september 2000, Pavlov m.fl., förenade målen C-180/98–C-184/98, EU:C:2000:428, punkt 74; domstolens dom av den 10 januari 2006, Cassa di Risparmio di Firenze SpA m.fl., C-222/04, EU:C:2006:8, punkt 107. Se även kommissionens tillkännagivande om begreppet statligt stöd som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, EUT C 262, 19.7.2016, s. 1.

([135]) Se skiljedomen, punkterna 2 och 249.

(227) Eftersom Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. och Antin Energia Termosolar B.V är företag som har bedrivit en aktiv investeringsverksamhet, särskilt med inriktning på energisektorn i Spanien i syfte att generera en attraktiv riskjusterad avkastning för investerare, måste det anses att de har erbjudit tjänster på en marknad och därmed ägnat sig åt ekonomisk verksamhet. Således är de företag i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget.

Selektivitet

(228) Ett statligt stöd omfattas endast av tillämpningsområdet för artikel 107.1 i EUF-fördraget om det gynnar ”vissa företag eller viss produktion”. Alla åtgärder som ger ett företag en ekonomisk fördel omfattas således inte av begreppet statligt stöd, utan bara de som ger vissa företag, kategorier av företag eller ekonomiska sektorer en selektiv ekonomisk fördel.

(229) Enligt fast rättspraxis innebär fastställandet av en ekonomisk fördel i samband med bedömningen av ett individuellt stöd att det i princip är möjligt att presumera att åtgärden är selektiv. Detta gäller oavsett om det finns aktörer på de relevanta marknaderna som befinner sig i en jämförbar situation ([136]).

(230) I detta fall ger skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, endast ersättning till Antin (se skälen 61 och 62). Den fördel som ges genom skiljedomen, eller under alla omständigheter dess genomförande, är selektiv, eftersom den endast ges till ett visst företag, närmare bestämt till Antin, medan andra företag i en jämförbar rättslig och faktisk situation inom samma sektor eller andra sektorer inte är berättigade till stöd och därför inte kommer att få samma fördel.

(231) Det är inte relevant huruvida andra investerare kunde få (eller fick) liknande stöd, som vissa tredje parter hävdar (se avsnitt 7.2.3). För det första utgör varje stöd en separat åtgärd som grundar sig på en separat rättsakt utifrån en separat rättslig bedömning och som ger stödmottagaren en enskild och oberoende laglig rättighet. För det andra kunde inte alla stödmottagare enligt 2007 års stödordning erhålla identiska eller ens jämförbara stöd. Framför allt omfattades investerare som var etablerade i Spanien inte av det skydd som utländska investerare begärde enligt energistadgefördraget, och inte ens de som omfattades av energistadgefördragets tillämpningsområde fick identiska stöd. För det tredje, och under alla omständigheter, var alla dessa investerare verksamma inom området för förnybar energi, vilket innebär att skiljedomen skulle förbli selektiv, precis som 2007 års stödordning och 2013 års stödordning.

Slutsatser om fördel och selektivitet

(232) På grundval av ovanstående drar kommissionen slutsatsen att skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, ger Antin en selektiv fördel i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget.

10.1.3 *Snedvridning av konkurrensen och påverkan på handeln*

(233) En åtgärd som beviljats av staten anses snedvrida eller hota att snedvrida konkurrensen om den kan förbättra stödmottagarens konkurrensställning i förhållande till andra företag som den konkurrerar med ([137]). En snedvridning av konkurrensen i den mening som avses i artikel 107 i EUF-fördraget antas således föreligga så snart staten beviljar ett företag en ekonomisk fördel i en avreglerad sektor där det finns eller skulle kunna finnas konkurrens ([138]). En fördel som beviljas ett företag som snedvrider konkurrensen kommer i normala fall sannolikt även att påverka handeln mellan medlemsstater. Handeln mellan medlemsstaterna påverkas om en åtgärd förstärker det stödmottagande företagets konkurrensställning i förhållande till andra konkurrerande företag i handeln mellan medlemsstaterna ([139]).

([136]) Dom av den 4 juni 2015, kommissionen/MOL, C-15/14 P, EU:C:2015:362, punkt 60.
([137]) Dom av den 17 september 1980, Philip Morris, 730/79, EU:C:1980:209, punkt 11; dom av den 15 juni 2000, Alzetta, förenade målen T-298/97, T-312/97 osv., EU:T:2000:151, punkt 80.
([138]) Dom av den 15 juni 2000, Alzetta, förenade målen T-298/97, T-312/97 osv., EU:T:2000:151, punkterna 141–147; dom av den 24 juli 2003, Altmark Trans, C-280/00, EU:C:2003:415.
([139]) Dom av den 15 maj 2019, Achema AB m.fl./Valstybine kainu ir energetikos kontroles komisija (VKEKK), C-706/17, EU:C:2019:407, punkt 92 och angiven rättspraxis.

(234) De stödmottagare som i detta fall omfattas av skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, är Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. och Antin Energia Termosolar B.V., två företag (se skäl 227) som bedriver ekonomisk verksamhet som består i att investera, särskilt i infrastruktur och energi i unionen (se skäl 51). Energi- och investeringssektorerna är avreglerade sektorer där det råder konkurrens inom EU. Alla fördelar som beviljas Antin riskerar således att snedvrida konkurrensen och stärka Antins konkurrensställning i förhållande till andra konkurrerande företag i handeln inom unionen.

(235) Kommissionen drar därför slutsatsen att skiljedomen, och under alla omständigheter genomförandet av skiljedomen, kan påverka handeln mellan medlemsstaterna och snedvrida eller hota att snedvrida konkurrensen på den inre marknaden.

10.1.4 *Slutsats om förekomsten av stöd*

(236) Mot bakgrund av ovanstående drar kommissionen slutsatsen att skiljedomen, och under alla omständigheter genomförandet av skiljedomen, utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget.

10.2 **Nytt stöd**

(237) Vissa tredje parter hävdar i sina synpunkter att skiljedomen, om den skulle anses utgöra stöd, inte utgör ”nytt stöd” i den mening som avses i artikel 1 c i rådets förordning (EU) 2015/1589. Enligt dem bör skiljedomen betraktas som befintligt stöd i den mening som avses i artikel 1 b iv i rådets förordning (EU) 2015/1589, eftersom skiljedomen inte kan anses bevilja stöd separat från 2007 års stödordning, och eftersom stödet till Antin inom ramen för 2007 års stödordning utgör befintligt stöd bör skiljedomen också betraktas som befintligt stöd (se avsnitt 7.1.3).

(238) Detta argument är emellertid en feltolkning av omfattningen av den formella utredningen, vilken gäller den ersättning som Antin erhållit enligt skiljedomen. Eventuella överväganden om huruvida 2007 års stödordning utgör befintligt stöd är inte avgörande för fastställandet av befintligt stöd i skiljedomen, eftersom preskriptionstiden enligt artikel 17.2 i rådets förordning (EU) 2015/1589 inleddes från och med den tidpunkt då skiljedomen antogs (dvs. den 15 juni 2018). Antin hade inte rätt till någon betalning enligt 2007 års stödordning utöver de betalningar som tagits emot innan stödordningen ändrades 2013. Om en sådan betalning skulle göras skulle den således endast baseras på skiljedomen, och inte på några befintliga rättigheter. Skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, utgör således nytt stöd.

(239) Kommissionen erinrar om att denna slutsats är förenlig med domstolens slutsatser i Micula-målet, enligt vilka ”rätten till den aktuella ersättningen endast [beviljades] genom skiljedomen, i vilken skiljedomstolen, efter att ha bifallit skiljedomssökandenas yrkande, inte bara konstaterade att denna rätt förelåg, utan även fastställde beloppets storlek” ([140]). I det målet konstaterade domstolen att ”rätten till ersättning för den skada som skiljedomssökandena påstår sig ha lidit på grund av att den aktuella skatteincitamentordningen har upphävts, vilket påstås strida mot investeringsavtalet, enbart beviljades genom skiljedomen. Det var nämligen först efter det skiljeförfarande som de inledde i detta syfte, på grundval av skiljedomsklausulen i artikel 7 i avtalet, som skiljedomssökandena kunde erhålla den faktiska betalningen av denna ersättning.” ([141]) Domstolen konstaterade således att ”tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den [...] slog fast att det statliga stöd som avses i det omtvistade beslutet beviljades vid tidpunkten för upphävandet av den aktuella skatteincitamentordningen” ([142]). I det föreliggande fallet skulle det, i motsats till vissa tredje parters påståenden, vara felaktigt att anse att stödet i fråga beviljades genom antagandet av 2007 års stödordning.

(240) Som redan har förklarats i avsnitt 10.1 i detta beslut uppfyller skiljedomen i sig dessutom villkoren för förekomsten av statligt stöd, och dess klassificering som statligt stöd är inte beroende av klassificeringen av 2007 års stödordning.

(241) När det gäller argumentet att skiljedomen inte kan anses bevilja stöd separat från 2007 års stödordning (se skälen 146 och 176), med hänvisning till domen i Dobeles Hes-målet ([143]), konstaterar kommissionen att det fallet skiljer sig från föreliggande fall i sakfrågan och därmed inte är jämförbart. Närmare bestämt fastställde domstolen i Dobeles Hes-målet att fastställandet av statligt stöd i sig inte kan vara en följd av ett domstolsbeslut, till skillnad från den prisfördel som fastställts genom den nationella lagstiftningen, i den meningen att när en nationell lagstiftning genom vilken det införs en laglig rätt till högre betalning för el som produceras från förnybara energikällor utgör ett ”statligt stöd”, i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget, ska domstolstalan i syfte att fullständigt komma i åtnjutande av denna rätt betraktas som ansökningar om utbetalning av den del av detta statliga stöd som inte har mottagits och inte som ansökningar om att den domstol vid vilken talan väckts ska tillerkänna ett annat statligt stöd ([144]). I detta fall härrör emellertid den ersättning som skiljedomstolen beviljat inte från en rättighet som redan hade fastställts i den spanska lagstiftningen oberoende av skiljedomen. Tvärtom kompenserar skiljedomen Antin för upphävandet av en olaglig stödordning, och rätten till ersättning härrör direkt från skiljedomen. Dessutom är en skiljedomstol inte en nationell domstol. Även av den anledningen kan domen i Dobeles Hes-målet inte tillämpas här.

(242) Slutligen börjar preskriptionstiden för en stödordning enligt artikel 17.2 i förordning (EU) 2015/1589 inte löpa när stödordningen träder i kraft, som de berörda parterna hävdar. Som framgår av ordalydelsen i den bestämmelsen börjar den snarare löpa den dag då stödet inom ramen för stödordningen beviljas. Detta är den dag då företaget förvärvar rätten till den enskilda betalningen, dvs. den dag då betalningen förfaller. För betalningar som skulle ha förfallit efter ändringen 2013 kan preskriptionstiden därför tidigast ha börjat löpa den dag då betalningarna skulle ha förfallit ([145]).

10.3 **Stödets olaglighet**

(243) Enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget får den berörda medlemsstaten inte genomföra åtgärden förrän kommissionens förfarande har lett till ett slutgiltigt beslut.

([140]) Domstolens dom (stora avdelningen) av den 25 januari 2022, Europeiska kommissionen/European Food SA m.fl., C-638/19 P, EU:C:2022:50, punkt 125.
([141]) Ibid, punkt 124.
([142]) Ibid, punkt 126.
([143]) Domstolens dom (stora avdelningen) av den 12 januari 2023, SIA ”DOBELES HES” och Sabiedrisko pakalpojumu regulešanas komisija, förenade målen C-702/20 och C-17/21, EU:C:2023:1.
([144]) Se punkt 79 i domen.
([145]) Domstolens dom av den 8 december 2011, France Télécom/kommissionen, C-81/10 P, punkt 82; domstolens d om (stora avdelningen) av den 12 januari 2023, SIA ”DOBELES HES” och Sabiedrisko pakalpojumu regulešanas komisija, förenade målen C-702/20 och C-17/21, EU:C:2023:1, punkterna 108–110.

(244) Enligt fast rättspraxis består den avgörande faktorn för att fastställa vid vilken tidpunkt stödmottagarna har tillerkänts rätten att erhålla statligt stöd genom en bestämd åtgärd i mottagarnas förvärv av en säker rätt att uppbära detta stöd och i statens motsvarande åtagande att bevilja stödet. Det är vid den tidpunkten en sådan åtgärd kan snedvrida konkurrensen och påverka handeln mellan medlemsstaterna i den mening som avses i artikel 107.1 EUF-fördraget ([146]).

(245) I detta fall meddelades skiljedomen den 15 juni 2018 och korrigerades för skrivfel den 29 januari 2019. Eftersom Spanien enligt den skiljedom som meddelades den 15 juni 2018 skulle betala 101 miljoner euro i ersättning till Antin (efter korrigering den 29 januari 2019), tillsammans med ränta på detta belopp, tillerkändes Antin rätten att motta den ersättning som fastställdes i skiljedomen den dagen. Eftersom skiljedomstolen drog slutsatsen att energistadgefördraget var tillämpligt på tvisten i fråga innebär artikel 26.8 i energistadgefördraget att Spanien är bundet av resultatet av skiljeförfarandet, vilket i sin tur innebär att Antins rätt att ta emot stöd enligt skiljedomen tillerkändes den 15 juni 2018 och att stödet enligt skiljedomen därmed beviljades samma dag (dvs. den 15 juni 2018, se även avsnitt 10.2).

(246) Spanien anmälde skiljedomen den 17 april 2019, och på grundval av den information som för närvarande finns tillgänglig har Spanien inte betalat ut stödet eller genomfört eller verkställt domen.

(247) Eftersom stödet beviljades den 15 juni 2018, innan det godkändes av kommissionen, anser kommissionen därför att det stöd som följer av skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, är olagligt.

(248) För fullständighetens skull konstaterar kommissionen att Spaniens anmälan, i motsats till vad tredje part hävdar, inte utgör ett ”missbruk”. Genom att anmäla stödet i fråga agerade Spanien i enlighet med sin skyldighet enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget, vilket per definition inte kan betraktas som rättsmissbruk.

(249) Under alla omständigheter skulle genomförandet av skiljedomen efter antagandet av detta beslut också utgöra olagligt stöd.

10.4 **Stödets förenlighet**

(250) Eftersom skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget, ska denna åtgärd förbjudas såvida den inte kan anses vara förenlig med den inre marknaden i enlighet med artikel 107.2 eller 107.3 i EUF-fördraget.

(251) Inledningsvis påminner kommissionen om att det är medlemsstaten som har den huvudsakliga bevisbördan vid bedömningen av en åtgärds förenlighet med den inre marknaden enligt artikel 107.2 och 107.3 i EUF-fördraget ([147]). För närvarande har Spanien inte lagt fram några argument som skulle kunna motivera åtgärden enligt artikel 107.2 eller 107.3 i EUF-fördraget.

(252) För fullständighetens skull ansåg kommissionen, förutom att påminna om att bevisbördan för förenlighet med den inre marknaden låg på Spanien, att det var lämpligt att göra en bedömning av förenligheten på eget initiativ, varvid kommissionen preliminärt uttryckte tvivel om åtgärdens förenlighet med den inre marknaden när det gällde i) en eventuell överträdelse av EU-lagstiftningen genom stödåtgärden (skälen 96–102 i beslutet att inleda förfarandet) och ii) stödåtgärdens bristande överensstämmelse med förenlighetskriterierna enligt de riktlinjer för statligt stöd som är tillämpliga på driftsstöd till energi från förnybara energikällor (se skälen 108–154 i beslutet att inleda förfarandet).

(253) Av de skäl som anges nedan vidhåller kommissionen sin slutsats att skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, inte är förenlig med den inre marknaden eftersom den strider mot unionsrätten.

([146]) Domstolens dom (stora avdelningen) av den 25 januari 2022, Europeiska kommissionen/European Food SA m.fl., C-638/19 P, EU:C:2022:50, punkt 123.

([147]) Förstainstansrättens dom av den 12 september 2007, Olympiaki Aeroporia Ypiresies/kommissionen, T-68/03, EU:T:2007:253, punkt 34.

10.4.1 *Överträdelse av unionsrätten*

(254) Enligt domstolens fasta rättspraxis kan ”stöd som i sig eller på grund av vissa av dess villkor strider mot unionsbestämmelser eller allmänna principer i unionsrätten [...] inte förklaras vara förenligt med den inre marknaden [...]. När villkoren för ett stöd är så oskiljaktigt förbundna med stödets syfte att det inte är möjligt att bedöma dem separat, måste deras inverkan på stödets förenlighet eller oförenlighet i sin helhet nödvändigtvis bedömas genom det förfarande som föreskrivs i artikel 108 FEUF” ([148]).

(255) Kommissionen påminner inledningsvis om att unionsdomstolarna anser att ett internationellt avtal inte kan påverka fördelningen av de befogenheter som fastställs i fördragen, och följaktligen inte heller autonomin hos unionens rättssystem, vars efterlevnad garanteras av domstolen ([149]). Denna princip fastställs särskilt i artikel 344 i EUF-fördraget, enligt vilken medlemsstaterna förbinder sig att inte hänskjuta en tvist om tolkningen eller tillämpningen av fördragen till någon annan metod för tvistlösning än den som anges i fördragen ([150]).

(256) För att säkerställa att unionsrättens särdrag och autonomi bevaras har ett rättssystem som syftar till att säkerställa en konsekvent och enhetlig tolkning av unionsrätten inrättats genom fördragen ([151]). I detta sammanhang fastställs i artikel 19.1 i EU-fördraget att det åligger de nationella domstolarna och EU-domstolen att säkerställa att unionsrätten tillämpas fullt ut i alla medlemsstater och att säkerställa domstolsskyddet för enskildas rättigheter enligt unionsrätten ([152]). Kärnan i det på så sätt utformade rättssystemet utgörs av förfarandet för förhandsavgörande enligt artikel 267 i EUF-fördraget som, genom att en dialog inrättas mellan EU-domstolen och domstolarna i medlemsstaterna, syftar till att säkerställa en enhetlig tolkning av unionsrätten och därigenom göra det möjligt att säkerställa unionsrättens koherens, fulla verkan och autonomi samt slutligen den specifika karaktären hos den rättsordning som inrättats genom fördragen ([153]).

(257) Som förklaras i skälen 9–11 framgår det av domstolens rättspraxis att artikel 19 i EU-fördraget och artiklarna 267 och 344 i EUF-fördraget samt den allmänna principen om unionsrättens autonomi utgör hinder mot en bestämmelse i ett internationellt avtal enligt vilken en investerare i en medlemsstat som är part i det avtalet, i händelse av en tvist om investeringar i en annan medlemsstat som är part i det avtalet, får väcka talan mot den sistnämnda medlemsstaten vid en skiljedomstol, vars behörighet den medlemsstaten har åtagit sig att godta ([154]).

(258) Genom att ingå ett sådant avtal samtycker de medlemsstater som är parter i avtalet till att undandra tvister som kan avse tillämpningen eller tolkningen av unionsrätten från sina egna domstolars behörighet och därmed från de möjligheter till överklagande som de enligt artikel 19.1 andra stycket EU-fördraget ska fastställa inom de områden som omfattas av unionsrätten. Ett sådant avtal kan därför leda till en situation där dessa tvister inte avgörs på ett sätt som garanterar unionsrättens fulla verkan ([155]).

(259) I detta fall gäller skiljedomen en tvist mellan en medlemsstat och två investerare i två andra medlemsstater, och skiljedomen antogs i samband med ett förfarande som inletts på grundval av den skiljedomsmekanism mellan investerare och stat som föreskrivs i artikel 26 i energistadgefördraget.

([148]) Domstolens dom av den 31 januari 2023, kommissionen/Anthony Braesch m.fl., C-284/21 P, EU:C:2023:58, punkterna 96 och 97 (se även hänvisningen till rättspraxis).
([149]) Se Achmea-domen, punkt 32 och angiven rättspraxis. Se även Komstroy-domen, punkt 42.
([150]) Se Achmea-domen, punkt 32. Se även punkt 42 i Komstroy-domen.
([151]) Se Achmea-domen, punkt 35. Se även Komstroy-domen, punkt 45.
([152]) Se Achmea-domen, punkt 36. Se även Komstroy-domen, punkt 45.
([153]) Se Achmea-domen, punkt 37. Se även Komstroy-domen, punkt 46.
([154]) Se Achmea-domen och Komstroy-domen; domstolens beslut av den 21 september 2022, Romatsa m.fl., C-333/19, EU:C:2022:749.
([155]) Domstolens beslut av den 21 september 2022, Romatsa m.fl., C-333/19, EU:C:2022:749, punkt 34 och angiven rättspraxis.

(260) Som förklaras i skäl 10 i beslutet att inleda förfarandet, och som fastslagits av domstolen i Komstroy-domen, är energistadgefördraget, enligt den rättsakt som godkänner dess ingående av unionen och i enlighet med artikel 216 i EUF-fördraget, en del av unionens rättsordning, vilket innebär att energistadgefördraget i sig är en unionsrättsakt ([156]). Därför skulle en skiljedomstol som inrättats enligt energistadgefördraget vara skyldig att tolka, och till och med tillämpa, unionsrätten ([157]).

(261) Som domstolen fastslog i Komstroy-domen ingår dessutom en ad hoc-domstol, såsom den skiljedomstol som antog skiljedomen, inte i en medlemsstats rättssystem. Detta innebär att den inte kan klassificeras som en domstol i en medlemsstat i den mening som avses i artikel 267 i EUF-fördraget och att den därför inte har rätt att vända sig till EU-domstolen för att begära ett förhandsavgörande om tolkningen av unionsrätten ([158]). Till följd av den oförenlighet med unionsrätten som skulle uppstå om en investerare från en medlemsstat hade kunnat utlösa skiljedomsmekanismen i en tvist om en investering som den gjort i en annan medlemsstat fann domstolen att artikel 26 i energistadgefördraget måste tolkas som att den inte är tillämplig på en sådan situation, dvs. en EU-intern tvist.

(262) Mot bakgrund av ovanstående, och i motsats till det argument som flera berörda tredje parter framförde i sina skriftliga inlagor, måste det anses att det förfarande som ledde fram till skiljedomen saknade rättslig grund. Artikel 26 i energistadgefördraget är inte tillämplig på en tvist mellan en medlemsstat och investerare i andra medlemsstater angående en investering som gjorts av de sistnämnda i den förstnämnda medlemsstaten, som i det föreliggande fallet. Spanien har aldrig erbjudit sig att medla i sådana tvister. Det finns därför inget avtal om ett skiljeförfarande, och en skiljedomstol som inrättats på grundval av en bestämmelse som inte är tillämplig har inte inrättats på ett korrekt sätt. Den skiljedomstol som ändå inrättades i detta fall lider av de brister som domstolen konstaterade i Komstroy-domen. Skiljedomstolen inrättades enligt artikel 37.2 b i ICSID-konventionen, vilket gjorde att ICSID-konventionen var tillämplig vid den rättsliga prövningen av dess beslut, inbegripet skiljedomen. I artiklarna 52, 53 och 54 i ICSID-konventionen föreskrivs endast begränsad omprövning av de beslut som särskilt rör skiljedomstolens behörighet. I detta sammanhang måste det anses att den skiljedom som avkunnades av skiljedomstolen inte kan prövas av en domstol i en medlemsstat som kan säkerställa full överensstämmelse med unionsrätten.

(263) Därför måste skiljedomen, även oavsett att den saknar rättslig grund och därmed är ogiltig, anses vara oförenlig med unionsrätten. Den kan inte ha någon verkan och kan inte verkställas för att betala ut den ersättning som beviljats ([159]).

(264) Mot bakgrund av ovanstående drar kommissionen slutsatsen att skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, strider mot unionsrätten, särskilt artikel 19.1 i EU-fördraget, artiklarna 267 och 344 i EUF-fördraget samt den allmänna principen om unionsrättens autonomi.

10.4.2 *Bristande tillämpning av artikel 351 i EUF-fördraget*

(265) I artikel 351 i EUF-fördraget föreskrivs att ”[d]e rättigheter och förpliktelser som följer av avtal som ingåtts […] för stater som senare ansluter sig, före tidpunkten för deras anslutning mellan å ena sidan en eller flera medlemsstater och å andra sidan ett eller flera tredjeländer […] inte [ska] påverkas av bestämmelserna i fördragen”.

([156]) Se Komstroy-domen, punkt 23.
([157]) Se Komstroy-domen, punkt 50.
([158]) Se Komstroy-domen, punkterna 52 och 53.
([159]) Beslut av den 21 september 2022, Romatsa m.fl., C-333/19, EU:C:2022:749, punkterna 42–43; Förklaring om de rättsliga konsekvenserna av Komstroy-domen och samsyn om att artikel 26 i energistadgefördraget inte är tillämplig som grund för EU-interna skiljeförfaranden, EUT L, 2024/2121, 6.8.2024.

(266) Enligt fast rättspraxis är syftet med artikel 351 första stycket i EUF-fördraget att klargöra, i enlighet med folkrättens principer, att tillämpningen av EU-fördragen inte påverkar den berörda medlemsstatens skyldighet att respektera tredjeländers rättigheter enligt ett tidigare avtal och att fullgöra sina skyldigheter enligt detta avtal ([160]). Syftet med artikel 351 första stycket i EUF-fördraget är därför att skydda tredjeländers rättigheter genom att göra det möjligt för de berörda medlemsstaterna att fullgöra sina skyldigheter enligt ett tidigare internationellt avtal ([161]). Å andra sidan ger den inte medlemsstaterna behörighet att utöva rättigheter enligt sådana avtal i sina interna förbindelser inom unionen ([162]).

(267) För att en unionsregel ska fråntas verkan till följd av ett internationellt avtal framgår det vidare av rättspraxis att två villkor enligt artikel 351 första stycket i EUF-fördraget måste vara uppfyllda: avtalet ska ha ingåtts innan EU-fördragen trädde i kraft i den berörda medlemsstaten, och avtalet ska ge det berörda tredjelandet rättigheter som det kan kräva att den medlemsstaten respekterar ([163]).

(268) Som förklaras i fotnot (4) undertecknades energistadgefördraget i det föreliggande fallet av unionen och Spanien i december 1994 (och den 17 december 1991 av Luxemburg och Nederländerna, de medlemsstater där Antin är etablerat), varefter det trädde i kraft efter ratificeringen i april 1998. Spanien undertecknade ICSID-konventionen den 21 mars 1994, varefter den trädde i kraft i samband med ratificeringen den 17 september 1994. För Luxemburg trädde ICSID-konventionen i kraft den 29 augusti 1970, och för Nederländerna trädde den i kraft den 14 oktober 1966. Energistadgefördraget och ICSID-konventionen ingicks därför efter 1958 (det relevanta datumet för tillämpning av artikel 351 i EUF-fördraget på Luxemburg och Nederländerna) och efter Spaniens anslutning till unionen 1986. Det första villkoret i artikel 351 i EUF-fördraget är därför inte uppfyllt genom någon av de möjliga konstellationerna.

(269) Enligt Komstroy-domen är syftet med artikel 26 i energistadgefördraget dessutom att reglera bilaterala förbindelser ([164]). På motsvarande sätt är syftet med ICSID-konventionen, trots dess multilaterala karaktär, att reglera bilaterala förbindelser mellan de avtalsslutande parterna i likhet med ett bilateralt fördrag. Även om tredjeländer som har ingått ICSID-konventionen skulle kunna ha intresse av att Spanien fullgör sina förpliktelser gentemot en annan medlemsstat genom att, i enlighet med bestämmelserna i den konventionen, verkställa en skiljedom som omfattas av konventionens tillämpningsområde, kan ett sådant rent sakligt intresse inte likställas med en ”rättighet”, i den mening som avses i artikel 351 första stycket i EUF-fördraget, som kan motivera tillämpningen av den bestämmelsen ([165]). Det andra villkoret i artikel 351 i EUF-fördraget är därför inte heller uppfyllt av vare sig energistadgefördraget eller ICSID-konventionen.

(270) Det måste därför konstateras att artikel 351 i EUF-fördraget inte är relevant i detta fall och att kommissionens slutsats i skäl 264, dvs. att skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, strider mot unionsrätten, inte ändras av artikel 351 i EUF-fördraget.

10.4.3 *Avsaknad av berättigade förväntningar*

(271) Flera berörda tredje parter hävdar i sina skriftliga synpunkter att ett beslut av kommissionen om att skiljedomen inte är förenlig med den inre marknaden på grund av dess bristande överensstämmelse med unionsrätten skulle strida mot principen om skydd för berättigade förväntningar.

([160]) Dom av den 15 september 2011, kommissionen/Slovakien, C-264/09, EU:C:2011:580, punkt 41 och angiven rättspraxis samt dom av den 2 oktober 2024, European Food SA m.fl./Europeiska kommissionen, T-624/15 RENV och T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punkt 74.

([161]) Dom av den 2 oktober 2024, European Food SA m.fl./Europeiska kommissionen, T-624/15 RENV och T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punkt 76 och angiven rättspraxis.

([162]) Ibid., punkt 77 och angiven rättspraxis.

([163]) Ibid., punkt 80 och angiven rättspraxis.

([164]) Se Komstroy-domen, punkt 64.

([165]) Dom av den 2 oktober 2024, European Food m.fl./kommissionen, T-624/15 RENV, T-694/15 RENV och T-704/15 RENV, EU:T:2024:659, punkt 106 och angiven rättspraxis.

(272) Principen om skydd för berättigade förväntningar är en grundläggande princip i unionsrätten som kan åberopas av alla ekonomiska aktörer som befinner sig i en situation där en institution har väckt välgrundade förhoppningar ([166]). Om en försiktig och medveten ekonomisk aktör kunde ha förutsett att institutionen skulle anta en åtgärd som sannolikt skulle påverka hans eller hennes intressen, kan den personen emellertid inte åberopa denna princip om åtgärden vidtas ([167]).

(273) Enligt fast rättspraxis förutsätter rätten att åberopa principen om skydd för berättigade förväntningar att tre villkor är uppfyllda. För det första måste tydliga, ovillkorliga och samstämmiga försäkringar från behöriga och tillförlitliga källor ha lämnats till den berörda personen av myndigheterna. Tydliga, ovillkorliga och samstämmiga uppgifter utgör, oavsett i vilken form de har lämnats, en sådan försäkran. För det andra ska dessa försäkringar vara sådana att de ger upphov till berättigade förväntningar hos mottagaren. För det tredje ska försäkringarna vara förenliga med tillämpliga regler ([168]).

(274) När det gäller det första villkoret lämnade kommissionen aldrig några försäkringar som kunde ha gett Antin berättigade förväntningar att skiljedomen inte utgör statligt stöd eller att kommissionen i alla händelser skulle betrakta skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, som lagligt och förenligt statligt stöd.

(275) Tvärtom fastställde kommissionen tydligt i sitt beslut från 2017, dvs. innan skiljedomen beviljades, att varje ersättning som en skiljedomstol skulle bevilja en investerare på grundval av att Spanien har ändrat den ekonomiska ordningen med premier genom den anmälda stödordningen skulle utgöra statligt stöd i sig ([169]). Eftersom skiljedomstolarna inte är behöriga att förklara statligt stöd förenligt med den inre marknaden, då detta är en exklusiv behörighet för kommissionen, kunde en försiktig och medveten ekonomisk aktör ha förväntat sig att varje sådan skiljedom om ersättning skulle utgöra anmälningspliktigt statligt stöd i enlighet med artikel 108.3 i EUF-fördraget och omfattas av genomförandeförbudet. Investerarna hade därför inte fått tydlig, ovillkorlig och samstämmig information som kunde ha gett upphov till berättigade förväntningar från deras sida.

(276) Kommissionen konstaterar även att det inte kan uppstå några berättigade förväntningar på unionsakter som skulle strida mot unionsrätten. Som förklaras i skälen 10–12 strider skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, mot artikel 19.1 i EU-fördraget, artiklarna 267 och 344 i EUF-fördraget samt den allmänna principen om unionsrättens autonomi. Åtgärden kan därför inte ge upphov till några berättigade förväntningar.

(277) På grundval av ovanstående anser kommissionen att principen om berättigade förväntningar inte ändrar slutsatsen att skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, strider mot unionsrätten och därför är oförenlig med den inre marknaden.

10.4.4 *Slutsats om stödets förenlighet med den inre marknaden*

(278) På grundval av ovanstående överväganden drar kommissionen slutsatsen att skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, strider mot bestämmelserna i unionsrätten, närmare bestämt artikel 19.1 i EU-fördraget och artiklarna 267 och 344 i EUF-fördraget, samt mot den allmänna principen om unionsrättens autonomi. Utan att det är nödvändigt att bedöma om stödet medför diskriminering på grund av nationalitet i strid med artikel 18 i EUF-fördraget eller om det är förenligt med riktlinjerna för statligt stöd till energi från förnybara energikällor, måste slutsatsen dras att åtgärden inte är förenlig med den inre marknaden och därför inte kan godkännas.

([166]) Dom av den 2 oktober 2024, European Food m.fl./kommissionen, T-624/15 RENV, T-694/15 RENV och T-704/15 RENV, EU:T:2024:659, punkt 228 och angiven rättspraxis.
([167]) Dom av den 2 oktober 2024, European Food m.fl./kommissionen, T-624/15 RENV, T-694/15 RENV och T-704/15 RENV, EU:T:2024:659, punkt 229 och angiven rättspraxis.
([168]) Ibid., punkt 230 och angiven rättspraxis.
([169]) Skäl 165 i kommissionens beslut från 2017.

11. FÖREBYGGANDE AV SKILJEDOMENS GENOMFÖRANDE OCH ÅTERKRAV

(279) Enligt EUF-fördraget och unionsdomstolarnas fasta rättspraxis är kommissionen behörig att ålägga den berörda medlemsstaten att ändra eller upphäva stöd om kommissionen har konstaterat att stödet är oförenligt med den inre marknaden ([170]). Unionsdomstolarna har också konsekvent fastslagit att syftet med en medlemsstats skyldighet att upphäva stöd som kommissionen har betraktat som oförenligt med den inre marknaden är att återställa den situation som rådde innan stödet beviljades ([171]).

(280) Unionsdomstolarna har i detta hänseende fastställt att detta syfte har uppnåtts när stödmottagaren har återbetalat de belopp som beviljats som olagligt stöd, och därmed förlorat sin fördel i förhållande till sina konkurrenter på den inre marknaden, och när den situation som förelåg före utbetalningen av stödet är återställd ([172]).

(281) I linje med rättspraxis gäller följande enligt artikel 16.1 i rådets förordning (EU) 2015/1589 ([173]): ”Vid negativa beslut i fall av olagligt stöd ska kommissionen besluta att den berörda medlemsstaten ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att återkräva stödet från mottagaren”.

(282) Som domstolen har fastslagit ska olagligt stöd även återkrävas från det företag som fortsätter att bedriva ekonomisk verksamhet i det företag som ursprungligen gynnades av fördelen i samband med beviljandet av statligt stöd och som därför behåller den faktiska fördelen ([174]). I detta avseende konstaterade domstolen att ”i fall där den fördel som följer av ett statligt stöd rent faktiskt har övergått från det företag som beviljats stödet till ett annat företag efter det att kommissionen antog ett beslut om återkrav av detta stöd, i vilket stödmottagaren tydligt identifieras, så är nationella myndigheter och domstolar skyldiga att i samband med fullgörandet av sitt uppdrag att återkräva stödet identifiera detta andra företag i stället för det i återkravsbeslutet identifierade företaget. Detta för att säkerställa att nämnda beslut får full verkan och att den konkurrenssnedvridning som konkurrensfördelen av det aktuella stödet orsakar undanröjs på ett verkningsfullt sätt” ([175]).

(283) I detta fall följer av de föregående synpunkterna att Spanien ska återkräva alla utbetalningar av stödet till Antin eller till tredje part som har förvärvat eller kan komma att förvärva stöd eller någon annan rättighet inom ramen för skiljedomen. På grundval av den information som kommissionen har tillgång till har Spanien, även om själva skiljedomen har avkunnats, och stödet i fråga således har beviljats Antin ([176]), emellertid inte betalat ut något stöd och inte verkställt eller genomfört den skiljedomen. På grundval av den information som kommissionen har tillgång till har därför inget statligt stöd betalats ut, och det finns inget behov av återkrav så länge Spanien inte betalar någon ersättning inom ramen för skiljedomen i framtiden.

(284) I detta sammanhang ska Spanien, förutom att inte betala ut stödet och inte genomföra eller verkställa skiljedomen, se till att ingen utbetalning sker och att skiljedomen inte genomförs eller verkställs på annat sätt från och med den dag då detta beslut antas. Om en sådan utbetalning, ett sådant verkställande eller ett sådant genomförande sker ska Spanien återkräva alla medel som faktiskt överförts till följd av denna utbetalning, detta genomförande eller detta verkställande ([177]). I detta avseende ska Spanien återkräva alla utbetalningar av stödet som gjorts enligt skiljedomen till Antin och till varje tredje part som har förvärvat eller kan komma att förvärva stöd eller någon annan rättighet enligt skiljedomen.

([170]) Dom av den 12 juli 1973, kommissionen/Tyskland, 70/72, EU:C:1973:87, punkt 13.
([171]) Dom av den 21 mars 1990, Belgien/kommissionen, C-142/87, EU:C:1990:125, punkt 66.
([172]) Dom av den 17 juni 1999, Belgien/kommissionen, C-75/97, EU:C:1999:311, punkterna 64 och 65.
([173]) Se fotnot 60.
([174]) Dom av den 16 januari 2025, Scai Srl/Regione Campania, C-588/23, EU:C:2025:23, punkt 40; dom av den 7 mars 2018, SNCF Mobilités/kommissionen, C-127/16 P, EU:C:2018:165, punkterna 104 och 106.
([175]) Dom av den 16 januari 2025, Scai Srl/Regione Campania, C-588/23, EU:C:2025:23, punkt 46.
([176]) Se även avsnitt 10.3 i detta beslut.
([177]) För att fullgöra sina skyldigheter enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget ska Spanien även vidta alla lämpliga åtgärder för att förhindra att Antin, eller någon tredje part som kan komma att förvärva eller har förvärvat stöd eller någon annan rättighet enligt skiljedomen, ansöker om erkännande och verkställande av skiljedomen i unionens medlemsstater eller i tredjeländer.

(285) För att fullgöra sina skyldigheter enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget ska Spanien även vidta alla lämpliga åtgärder för att förhindra att Antin, eller någon tredje part som har förvärvat eller kan komma att förvärva stöd eller någon annan rättighet genom skiljedomen, ansöker om erkännande och verkställande av skiljedomen, oavsett om det sker i unionens medlemsstater eller i tredjeländer.

(286) Det bör även noteras att det följer av principen om lojalt samarbete i artikel 4.3 i EU-fördraget att medlemsstaterna, och särskilt de nationella domstolarna, ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa unionsrättens tillämplighet och verkan, särskilt när det gäller de regler för statligt stöd som fastställs i artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget ([178]). Till följd av samma princip om lojalt samarbete ska de nationella domstolarna vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa tillämpligheten och verkan av artikel 19.1 i EU-fördraget och artiklarna 267 och 344 i EUF-fördraget, samt principen om unionsrättens autonomi ([179]). I detta fall kräver principen om lojalt samarbete därför att medlemsstaternas nationella domstolar, även utanför Spanien, säkerställer att skiljedomen inte erkänns, verkställs eller genomförs och vidtar alla nödvändiga åtgärder för att förhindra erkännande, verkställande eller genomförande av skiljedomen (till exempel genom att ålägga företag som är etablerade inom deras jurisdiktion att upphöra med alla åtgärder som syftar till att ansöka om erkännande eller verkställande av skiljedomen i andra jurisdiktioner och ålägga dem att betala vite om beslutet att upphöra med sådana åtgärder inte följs).

12. **SLUTSATS**

Kommissionen drar slutsatsen att skiljedomen, och under alla omständigheter dess genomförande, utgör statligt stöd som inte är förenligt med den inre marknaden eftersom den bygger på en tolkning av energistadgefördraget som strider mot unionsrätten. Spanien ska därför återkräva alla utbetalningar av stödet, inbegripet från varje tredje part som har förvärvat eller kan komma att förvärva stöd eller någon annan rättighet inom ramen för skiljedomen. Förutom att inte betala ut stödet och att inte genomföra eller verkställa skiljedomen ska Spanien se till att inget stöd betalas ut och att skiljedomen inte verkställs eller genomförs på annat sätt från och med den dag då detta beslut antas, och återkräva alla medel som faktiskt överförts till följd av utbetalningen, genomförandet eller verkställandet. För att fullgöra sina skyldigheter enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget ska Spanien även vidta alla lämpliga åtgärder för att förhindra att Antin, eller någon tredje part som kan komma att förvärva eller har förvärvat stöd eller någon annan rättighet enligt skiljedomen, ansöker om erkännande och verkställande av skiljedomen, oavsett om det sker i unionens medlemsstater eller i tredjeländer.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den skiljedom som avkunnats av den skiljedomstol som inrättats under överinseende av Internationella centralorganet för biläggande av investeringstvister i skiljeförfarandet Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. och Antin Energia Termosolar B.V. mot Spanien till förmån för Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. och Antin Energia Termosolar B.V. (ICSID-ärende nr ARB/13/31) utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som är oförenligt med den inre marknaden.

([178]) Dom av den 14 mars 2024, Europeiska kommissionen/Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, C-516/22, EU:C:2024:231, punkterna 93–99.

([179]) Det är i detta sammanhang som en nederländsk domstol (*Rechtbank Amsterdam*) under förfarandet i målet Koninkrijk Spanje mot AES SOLAR ENERGY COÖPERATIEF U.A., AMPERE EQUITY FUND B.V., i) förklarade att en EU-intern skiljedom som avkunnats på grundval av Spaniens överträdelse av energistadgefördraget utgjorde olagligt statligt stöd enligt unionsrätten så länge kommissionen inte hade godkänt den, ii) förklarade att återbetalningen av skadestånd enligt den skiljedomen skulle strida mot unionsrätten så länge förfarandet om statligt stöd fortfarande pågick, och iii) ålade de svarande att betala till Spanien varje belopp som Spanien kan åläggas att betala till svaranden (eller någon annan rättsinnehavare) på villkor att verkställandet av skiljedomen leder till en faktisk utbetalning från Spanien och att Europeiska kommissionen ännu inte har avgjort om skiljedomen utgör olagligt statligt stöd enligt unionsrätten.

Under alla omständigheter utgör utbetalningen av stödet och genomförandet eller verkställandet av den skiljedom som avkunnats av den skiljedomstol som inrättats under överinseende av Internationella centralorganet för biläggande av investeringstvister i samband med skiljedomsförfarandet Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. och Antin Energia Termosolar B.V. mot Spanien till förmån för Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. och Antin Energia Termosolar B.V. statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som är oförenligt med den inre marknaden.

Artikel 2

Konungariket Spanien ska inte betala ut något av det stöd som avses i artikel 1 och ska se till att inga utbetalningar av det stöd som avses i artikel 1 görs från och med den dag då detta beslut antas.

Artikel 3

Konungariket Spanien ska vidta alla lämpliga åtgärder för att förhindra att Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l., Antin Energia Termosolar B.V., och varje tredje part som har förvärvat eller kan komma att förvärva stöd eller någon annan rättighet genom den skiljedom som avses i artikel 1, ansöker om erkännande, verkställande eller genomförande av skiljedomen, oavsett om det sker i unionens medlemsstater eller i tredjeländer.

Artikel 4

Konungariket Spanien ska återkräva alla utbetalningar av det stöd som avses i artikel 1 till Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l., Antin Energia Termosolar B.V. och till alla tredje parter som har förvärvat eller kan komma att förvärva stöd eller någon annan rättighet genom den skiljedom som avses i artikel 1, inbegripet utbetalningar till följd av verkställighetsåtgärder i tredjeländer.

Artikel 5

Detta beslut riktar sig till Konungariket Spanien.

Utfärdat i Bryssel den 24 mars 2025.

På kommissionens vägnar
Valdis DOMBROVSKIS
Ledamot av kommissionen